

AvtoCenter Dodič

Podgrad 3, 6244 Podgrad
Tel.: +386(0)5 705 00 00
Fax: +386(0)5 705 00 18
robert.dodic@porsche.si

KNJIŽNICA MAKSE SAMSA
ILIRSKA BISTRICA

BANKA KOPER

SNEŽNIK

AdriaticSlovenica

Zavarovalna družba d.d. • Članica Skupine KD Group

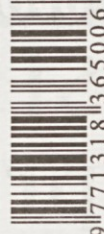
Ilirska Bistrica
Letnik XVIII, št.: 239
avgust 2010

Cena 1,80 €

TISKOVINA

POŠTNA PLAČANA
PRI POŠTI
6251 IL. BISTRICA - TRNOVO

ISSN 1318-3656

PODPRIMO BISTRIŠKO MLADINO!

V petek, 10. septembra 2010
izide 4. št. mladinsko-literar-
nega glasila

VEČERNA DEBATA.

Cena izvoda je 3€.
Glavno prodajno mesto bo
KNJIŽNICA MAKSE SAMSA.
Info: 041/862 007
(Rok Smrdelj)

dogodek: SREČANJE BRIGADIRJEV SLOVENIJE STRAN 23

pisma bralcev: MERITVE ŠKODLJIVIH IZPUSTOV STRAN 7

šport: MLAKE 2010 STRAN 21

družba: KLUB ŠTUDENTOV ILIRSKA BISTRICA STRAN 2, 6

RIBARNICA CERKVENIK NA PLACU

* sveže ribe
* zamrznjene ribe
* školjke raki
* "bacala in bianco"
* konzerve

ILIRSKA BISTRICA
Čankarjeva 26, tel.: 05/71 44 579
POTUJOČA RIBARNICA
tel.: 041/633 593

MEtra

d.o.o. SEŽANA

Metra d.o.o., Sežana, trgovina na debelo in drobno, Cesta na Lenivce 37, 6210 Sežana
PE IL. BISTRICA, Vilharjeva c. 33A, 6250 IL. Bistrica, MALOPRODAJA, TEL.: 05/714 25 05

Vse naše izdelke lahko kupite tudi na
internetu v naši e-trgovini
www.metra-sezana.si

Delovni čas:

pon. - pet. 8.00 - 17.00
sob. 8.00 - 12.00

NOVO V
ILIRSKO
BISTRICI

V TRNOVEM PRI PETROLU

AVTOMATSKA AVTOPRALNICA

URNIK
8.00 - 16.00
sobota 8.00 - 13.00
nedelja zaprto

AVTOPRALNICA

KOREN JOŽKO

Koseze 3, Ilirska Bistrica

tel.: 040/240-118

SAMOPOSTREŽNA AVTOPRALNICA

URNIK
VSAK DAN
8.00 - 20.00

FINANCE

TEL/FAX 05 710 14 99
GSM 040 838 520

Nudimo celovite računovodske storitve
po konkurenčnih cenah za samostojne podjetnike,
gospodarske družbe in društva.

VOJKOV DREVORED 2, 6250 ILIRSKA BISTRICA

Aerobika
UTRIP

Vpis novih članic v septembru 2010: vadba aerobike bo potekala vsak ponedeljek od 20⁰⁰ do 21⁰⁰, DANCE AEROBIKA petek od 20⁰⁰ do 21⁰⁰, STEP AEROBIKA v OŠ M. Vilharja v Postojni

Vabljeni!

Vojka Šestan 041 / 616 397

GSM CENTER

KOPIČA

Rozmanova ulica 2, 6250 Ilirska Bistrica
TEL.: 05/71 00 333, MOB: 031/779 169
e-mail: maljevac@vojka.net, www.gsm-kopija.si

debitel

PRODAJA IN ODKUP RABLJENIH GSM APARATOV
PRODAJA IN SERVIS GSM APARATOV TER
DODATNE OPREME
SKLEPANJE NAROČNIŠKIH RAZMERIJ

FOTOKOPIRANJE

PONEDELJEK - PETEK 8⁰⁰ - 12⁰⁰ in 15⁰⁰ - 19⁰⁰
SOBOTA 8⁰⁰ - 12⁰⁰

NOVO DŽABEST PAKET - PAKET POVEZANI - INSTANT INTERNET od 15 do 30 let starosti

NOVO ŠE UGODNEJŠE NOVI UMTS APARATI

VEZAVA ZA GSM APARATE SAMO 12 MESECEV

KAKOVOST JE PRVA

Svetovanje, Prodaja, Proizvodnja, Montaža oken in vrat

Vprašajte nas:
tel: 02 / 7200 330
fax: 02 / 7200 340
www.interles.si
info@interles.si

interles
LENART
Slovenija

Interles d.o.o.
Kraigherjeva 19a
SI-2230 Lenart

HI-TECH BLEIFREI PROFIL 7 - komorni system ELEGANCE MD 8.0

OKNA ***
VRATA ***
SENČILA ***
ZIMSKI VRTOVI ***
PVC ***
LES ***
ALU ***

DANA BESEDA OBVEZUJE

Jasna perspektiva za bodočnost

priznanje
za najboljšo delovno
v gradnja

Celoviti Izvajalski Inženiring

DANA BESEDA OBVEZUJE

UVODNE BESEDE

Si lahko predstavljate v naši občini županjo?

mag. Milena Urh

Občina Ilirska Bistrica ni v naši lasti. Prejeli smo jo samo v uporabo od svojih prednikov in jo moramo čuvati za naše vnuke!

Naše mesto in naše vasi povezuje in združuje v celoto prgišče drobnih in večjih reči: pločniki, ceste, kolesarske steze, hiše, fasade, parki, igrišča, lokali, trgovine, avtobusi, parkirišča. Tudi neotipljive stvari, kot so varnost, red, prijaznost in čistoča, pa tudi biznis, zdravje, kultura in zabava. Mozaik praktičnih stvari in ne politični plen županov, strank in velikih lobijev. Za zadovoljstvo in dobro počutje človeka moramo najprej poskrbeti za majhne reči pred vsakim pragom.

Mesto in vasi morajo živeti v dialogu. Pri- vlačno mestno središče, živahno podeželje, urejena kulturna krajina in območja neokrnjene narave se ne izključujejo, temveč lahko bogatijo in dopolnjujejo drug drugega. Da bi bilo kakovostno življenje ljudi v mestu in podeželju zagotovljeno v enaki meri, so nujno potrebni sodelovanje, medsebojna podpora in spoštovanje ter izmenjava izkušenj in znanja, vse to pa zahteva aktiven dialog.

Vodenje občine, ki bo prijazno do ljudi ne more biti strogo hierarhično zastavljeno uresničevanje pogleda enega posameznika ali ozkega kroga somišljenikov: vasi in mesto je treba predvsem modro in celostno upravljati, se odločati o sprotih rečeh in pri tem upoštevati želje in potrebe prebivalcev in negovati njihovo materialno kot tudi duhovno plat. Dovoliti moramo, da v čim večji meri upravljamo kraj v katerem živimo ljudje; zato moramo ohraniti določeno mero lokalne neodvisnosti v razmerju do države, gojiti moramo lokalno zavest, da vsi občani solidarno in prostovoljno sodelujemo pri razvoju. Zato je nujno, da upravljajo občino strokovni ljudje, ki imajo drugačno, odločno in resnično politično voljo, da najprej prisluhnejo in potem izpeljejo.

Skupaj je lažje, lepše, preprosteje, učinkoviteje, bolj praktično in ceneje. Če pogledamo Ilirsko Bistrico danes, vidimo, da mnogi ljudje in institucije živijo in funkcionirajo vsak zase. S tem izgubljam vsi. Zato je naša vloga povezovanje: povezovanje ljudi dobre volje, odprtih, solidarnih ljudi, ljudi z idejami, ambicijami, pametjo, denarjem, pridnostjo.

Verjamem, da je mogoče preseči klasična politična nasprotja. Hočem povezati podjetniško pobudo in kulturo, svoboden trg in socialno pravičnost, vodenje in upravljanje, javno in zasebno, politično in civilno, zgodovinsko in moderno.

In zato, ker verjamem, da je vse, kar sem zgoraj naštel možno uresničiti in da to zmorem z vašo pomočjo in podporo, sem se odločila kandidirati na letošnjih lokalnih volitvah za županjo kot neodvisna kandidatka.

Da mi bo to uspelo pa rabim vašo pomoč. Izredno bom vesela vaše podpore, ki mi jo lahko izkažete s podpisom podpore na Matičnem uradu Ilirska Bistrica, izpostavi v Knežaku in v Podgradu.

Podpore lahko pošljete na moj domač naslov: Gregorčičeva cesta 16, Ilirska Bistrica ali pa me pokličite na 031 423 322, za vašo mnenja pa facebook profil.

Razvoj je proces, je spreminjanje stvari na bolje, ki pa potrebuje znanje, dobro organizacijo, medsebojno spoštovanje, srce in pogum.

KLUB ŠTUDENTOV ILIRSKA BISTRICA

S KŠIBom v novo šolsko leto

Ker se poletne počitnice iztekajo in počasi prehajamo v tisti ustaljeni način, ko se večino stvari vrta okrog šole in šolskih obveznosti, vse svoje člane obveščamo o pomembnejših dogodkih in formalnostih, ki bi jim olajšali začetek tega obdobja...

URADNE URE

Z uradnimi urami bomo na KŠIBu pričeli zadnji vikend v avgustu (v petek 27. in soboto 28. avgusta). Potekale bodo po ustaljenem urniku in sicer...

ob petkih med 19. in 21. uro ter sobotah med 10. in 12. uro.

Vse člane bi radi še enkrat opozorili na to, da smo v novih prostorih in sicer na Jurčičevi 1 oziroma v bivši glasbeni šoli.

VPIS

Z novim šolskim letom vabimo k vpisu nove člane, ki bodo deležni številnih ugodnosti in pestrega dogajanja, ki ga v občini organiziramo mladi.

Novi člani in pa tisti, ki bi radi podaljšali članstvo na uradne ure prinesite:

- dosedanje člansko izkaznico (če se vpisujete prvič in le te nimate, prinesite sliko)

- originalno potrdilo o šolanju za šolsko leto 2010/2011

- izpolnjeno pristopno izjavo (dobite jo na www.ksib.si oz. na naših uradnih urah)

Sejem rabljenih učbenikov

Ker je začetek šolskega leta precej skrbi namenjenih šolskim učbenikom, pripravljamo vsakoletni sejem rabljenih učbenikov, ki bo letos potekal prvi vikend v septembru, v prostorih našega Kluba, na Jurčičevi 1 in sicer na naslednji način:

• 3. september... oddaja rabljenih učbenikov (med 19.00 in 21.00 uro)

• 4. september... sejem rabljenih učbenikov (med 10.00 in 12.00 uro)

... vračanje neprodanih učbenikov (med 13.00 in 14.00 uro)

Popustnik

V novem šolskem letu bomo vse svoje člane presenetili s Popustnikom. Gre za knjižico, v kateri bodo

športnem duhu nadaljujete tudi v naslednjih mesecih. Z rekreacijo v dvorani Osnovne šole Antona Žnidaršiča bomo ponovno začeli v soboto, 4. septembra, potekala pa bo vsak teden od 15. do 18. ure.

Dijaški koncert

Da bi nekoliko popestrili začetek šolskega dogajanja, tudi letos

izbrane storitve oziroma ugodnosti, ki jih bodo lahko naši člani koristili na Bistriškem.

Rekreacija

Vsi, ki ste se v poletnih mesecih pridno zadrževali na zunanjih športnih površinah in redno skrbeli za rekreacijo, ste vabljeni, da v tem

pripravljamo veliki dijaški koncert, ki bo 9. oktobra pri Gimnaziji. Več podrobnosti bo znanih prav kmalu, vse naše dogajanje in obvestila pa lahko spremljate na:

- naši spletni strani: www.ksib.si
- facebook skupini/ profilu

BREZ NAS NE GRE

Kerglci izpod Ahca zabavali planince

Z.K.

V nedeljo 8.8.2010 smo se člani vokalno instrumentalne skupine Kerglci izpod Ahca povzpeli na Snežnik. S seboj smo prinesli tudi naše značilne instrumente in razveselili obiskovalce primorskega očaka. Bilo je živo, zabavno, veselo in nepozabno. Kerglci smo tokrat ponovili lanskoletni vzpon, ko smo igrali v čast oskrbnikom planinske koče zakoncema Škobrne, ki sta takrat praznovala rojstna dneva. Lani sta Janja in Slavko skupaj naštel 100 let. Letos je bilo to 102 leti. Člani skupine smo se odločili, da bomo tradicijo vzdrževali tudi v bodoče, torej vsako drugo nedeljo v mesecu avgustu bomo muzicirali na najvišji primorski gori. In kdo smo bili junaki tega nepozabnega dogodka – naj nas na kratko predstavim: neformalni vodja ansambla Bojan Dovgan – Gršče starejši - harmonika, Stano Samsa vokal in bučna trobenta, Jože Baša vokal in ritem grablje, Stanko Baričič – Vrtnar vokal in lončeni bas, Janko Ferlež boben s činelo, Nadja Čebokli harmonika in moja malenkost Zlatan Kovačević vokal, bučna trobenta in bariton. Tokrat je na Snežniku zaradi zdravstvenih težav manjkal Cvetko Prosen šoubajs. Veselje se je ob povratku v dolino nadaljevalo še pred planinskim domom na Sviščakih vse do večernih ur.

Snežnik

Časopis Snežnik je nestrnarski časopis, ki izhaja na območju občine Ilirska Bistrica. Cena izdava je 1,80 EUR

Naslov uredništva:

Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica
tel. 05/71-00-320, fax. 05/71-41-124
e-pošta: sneznik@kabelnet.net

Ustanovitelj: Borislav Zelnulović

Izdajatelj: GA Commerce d.o.o.
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Glavni in odgovorni urednik: Borislav Zelnulović

Strokovna svetovalka: mag. Milena Urh

Tehnični urednik: Raymond Fabijanič

Tisk: GA Commerce d.o.o.

Naklada: 1.500 izvodov

Nenaročenih člankov ne honoriramo.
Rokopise in fotografije na željo vračamo.

Na podlagi zakona o DDV sodi časopis med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%. Medij Snežnik je vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 347.

LAS

Lokalna akcijska skupina Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom

Poročilo o ocenjevanju sirov

LAS Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom iz Il. Bistrice, LAS Krasa in Brkinov iz Sežane in LAS Kras iz Trsta Italija (skupaj z Slovensko kmečko zvezo iz Trsta) sodelujejo pri izvajanju projekta sodelovanja Povežimo kmečke tržnice ob meji. Gre za projekt iz programa Leader, ki ga poleg občin sofinancira tudi Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja, želi pa povezati ponudnike na tržnicah z obeh strani slovensko italijanske meje na področju Krasa in Brkinov. V okviru tega projekta smo na prazniku Sv. Roka v Nabrežini (Italija) izpeljali prvo ocenjevanje kmetijskih izdelkov – mlečnih izdelkov Krasa in Brkinov, v nadaljevanju projekta pa bo izvedeno še ocenjevanje žganj in likerjev, ter ocenjevanje mesnin.

Ocenjevanje mlečnih izdelkov Krasa in Brkinov se je izvajalo v četrtek 12.8.2010, ko se je dopoldne v prostorih Kmetijsko svetovalne službe Sežana sprejelo in ocenilo vzorce mlečnih izdelkov. Izvajalec ocenjevanja je bilo Društvo turizma na kmetijah Fraska iz Sežane, ki je imenovalo 3 člansko komisijo v sestavi: Davorin Koren, Marta Koruza in Evgen Grželj. Ta je ocenila 20 vzorcev enajstih proizvajalcev z obeh strani meje in določila prejemnike 4 zlatih, 8 srebrnih in enega bronastega priznanja.

Najboljše ocenjenim se je istega dneva zvečer ob prireditvi Praznika sv. Roka v Nabrežini (Italija), v kleti Martina Petelina, na slavnostni razglasitvi podelilo priznanja za kakovost. Navzoče je nagovoril župan Občine Devin Nabrežina, Giorgio Riet ter predsednik LAS Krasa in Slovenske kmečke zveze iz Trsta Franc Fabec. Nekaj besed o poteku ocenjevanja je podal tudi Srečko Horvat, predstavnik Društva Fraska kot izvajalca ocenjevanja.

Prejemnike priznanj je razglasil Erik Masten – predstavnik Slovenske kmečke zveze iz Trsta, župan Giorgio Ret pa je najboljšim osebno

Priprave na razstavo ocenjenih sirov

podelil priznanja.

Zlato priznanje so prejeli:

- LENARD VIDALI, BAZOVICA, TRST, ITALIJA za poltrdi sir iz kravjega mleka,

- ANDREJ PENKO, PETELINJE, PIVKA, SLOVENIJA za albuminsko skuto iz kravjega mleka,

- MOJCA BROŽIČ, JABLANICA, ILIRSKA BISTRICA, SLOVENIJA za albuminsko ovčjo skuto,

- MATJAŽ ŽERJAL, TOMAJ, DUTOVLJE, SLOVENIJA za jogurt iz kozjega mleka.

Srebrno priznanje so prejeli:

- ANDREJ PENKO, PETELINJE, PIVKA, SLOVENIJA za poltrdi sveži sir z zelišči iz kravjega mleka,

- ANDREJ PENKO, PETELINJE, PIVKA, SLOVENIJA za poltrdi sveži sir z orehi iz kravjega mleka,

- SIDONJA RADETIČ, MEDJA VAS, DEVIN NABREŽINA, ITALIJA za poltrdi sir iz kravjega mleka,

- VETERINARSKA FAKULTETA, CSR VREMŠČICA, GABRČE, SENOŽEČE, SLOVENIJA za poltrdi ovčji sir,

- PENKO FRANJO, GORNJA BITNJA, PREM, SLOVENIJA za poltrdi ovčji sir,

- DRUŽINSKA KMETIJA ŠTEMBERGER, VRBICA, ILIRSKA BISTRICA, SLOVENIJA za sveži kozji sir,

- MATJAŽ ŽERJAL, TOMAJ, DUTOVLJE, SLOVENIJA za albuminsko kozjo skuto,

- MATJAŽ ŽERJAL, TOMAJ, DUTOVLJE, SLOVENIJA za poltrdi kozji sir.

Bronasto priznanje je prejela:

- SONJA PIRC, CEROVLJE, DEVIN, ITALIJA za kačoto (mladi sir) s koro- mačem iz ovčjega mleka.

Ostali proizvajalci so dobili priznanja za sodelovanje.

Po podelitvi in krajšem kulturnem programu (Polona Tominec na harmoniki) je sledila degustacija ocenjenih mlečnih izdelkov Krasa in Brkinov, obiskovalci večdnevne prireditve Praznika Sv. Roka pa so izdelke nekaterih proizvajalcev lahko poskusili in kupili na stojnicah na osrednjem trgu v Nabrežini.

Projekt Povežimo kmečke tržnice ob meji se nadaljuje z aktivnostjo ob Kmetijski tržnici med 25. In 26. septembrom v Ilirski Bistrici, kjer bo poleg sodelovanja ponudnikov na stojnicah izpeljano tudi ocenjevanje žganj in likerjev Krasa in Brkinov.

Projektna skupina

KOLUMNA

Prva privatna občina v Sloveniji

Vojko Tomšič, Jasen

Še ne dobrih deset let nazaj, je bil običaj, da je občinski svet obravnaval in potrjeval vse večje zaključene investicije. Posebej ohranjen v tem pogledu je bil Šenkinc Anton. Tudi v samem postopku obravnave je imel največ za povedati. Večinoma bolj neumnosti, kot pametne misli. V zadnjih letih, ko občino v duhu monarhije, vodi prav Šenkinc, ni mogoče priti, do nobenih točnih podatkov o posameznih investicijah. Pri tem je seveda potrebno povedati, da posamezni svetniki sprašujejo po podatkih o posameznih investicijah, vendar jih ne dobijo. Zakon je seveda jasen. Tako člani občinskega sveta, kot tudi drugi občani imamo pravico vedeti o porabi javnih sredstev. Vendar teh podatkov ne dobimo.

Posebej v zadnjih štirih letih, Šenkinc vehementno zavrača poročanje o investiciji. Kje so razlogi? Vse več investicij jasno kaže na velike nepravilnosti. Naj jih glede, na podatke, s katerimi razpolagam naštejemo le nekaj. Tako, naj bi rekonstrukcija Prešernove ulice stala približno 1 mio EUR. Po podatkih, ki uhajajo iz občinske uprave, naj bi bila ta vsota približno 30 % višja. Zakaj? Tudi investicija v osnovno šolo Jelšane, naj bi bila veliko višja od planirane in s strani izvajalca ponujene vrednosti. Enako se godi s kanalizacijo in rekonstrukcijo ceste na Baču. Vedno je bila cena veliko višja od ponujene v razpisu. Če bi bilo takšnih primerov malo, bi lahko rekli, da je šlo za napako. Ali s strani projektanta, ki je napačno popisal dela, ali s strani ponudnika, ki je del nalog spustil iz ponudbe. Ker pa gre pri vseh delih za prekorajitve, z vedno enimi in istimi izvajalci, seveda to ni več slučaj. Razloga sta lahko dva. Ali gre za korupcijo, ko se izvajalec in naročnik dogovorita za fiktivna dodatna dela, ki jih občina plača. Kako in na kakšen način si ustvarjeno razliko delijo vedo le udeleženci »poslov«. Drugi razlog bi lahko bil, da izvajalec zavestno v dogovoru z naročnikom (beri Šenkincem) poda nižjo ponudbo od dejanske vrednosti del, z namenom, da iz posla izloči druge ponudnike, predvsem podjetja iz naše občine. Seveda mora s tem soglašati Šenkinc, ki nato izvajalcu prizna dodatna dela. Naj gre za prvi ali drugi razlog, vedno zgubijo domača podjetja, ki ostanejo brez dela. Posledica takšne politike je, da sta dve podjetji iz naše občine, ki se ukvarjajo z nizkimi gradnjami propadli, medtem, ko je tretje preostalo podjetje tik pred propadom. Kako negospodarno dela občina potrjuje dejstvo, da je med uničenimi podjetji tudi gradbeno podjetje Snežnik, nekoč v občinski lasti, ki je bilo kasneje za enega belega in enega črnega »prodano« Primorju. Prav tako kot župan zavrača obravnavo zaključenih investicij, je pred leti zavračal obravnavo revizije knjižnice. Čas je pokazal zakaj? Ker je bilo v poslovanju knjižnice veliko nezakonitosti. Verjetno je enako z investicijami v infrastrukturo.

V normalnih pravnih državah, bi bila takšna početja kaznovana. Pri nas pa žal še dolgo ne bodo. Preprosto zato, ker imamo v Sloveniji popolnoma nesposobno kriminalistično policijo, tožilstvo in sodstvo. Prav ta nesposobnost omogoča Šenkincu, da se obnaša, kot da je celotna občina njegova, saj kljub mnogim kazenskim ovadbam dela kar hoče. In to dobesedno. Tako je na primer dne 23. avgusta, Šenkinc sluga Mavrič Pavel, prišel v Javno Komunalo (javna je le v nazivu), med zaposlene razdelil liste podpore županskemu kandidatu in njegovi listi, in jim ukazal, da morejo na upravni enoti podpisati podpore. Brez, da bi jih vprašal ali podpirajo Šenkincevo kandidaturo. V strahu za svojo službo so seveda zaposleni v veliki večini podpore tudi podpisali. Pri tem je seveda odveč povedati, da so hodili podpore podpisovati v službenem času, na stroške vseh nas. Da so mnogi podpisali pod prisilo dokazuje tudi ta članek, saj v nasprotnem primeru jaz o tem ne bi bil obveščen. Prav podpisovanje med službenim časom dokazuje, da je v podjetju Javna Komunala Ilirska Bistrica še veliko notranjih rezerv pri organizaciji in sistematizaciji dela. Zato je za nas občane seveda nesprejemljiv način reševanja Komunale le z drastičnim višanjem cen njenih storitev. Tako smo s prvim julijem doživeli vodni šok (podvojitve cene vode) sedaj pa nam »sposobneži« pripravljajo še kanalski in smetarski šok. Kam in zakaj bo ta denar porabljen, predvsem pa kdo ga bo porabil, tako nikoli ne bomo izvedeli, saj nam Šenkinc posreduje le omejene informacije, vse ostalo je za rajo nedostopno.

Posebej v zadnjih štirih letih, Šenkinc vehementno zavrača poročanje o investiciji.

INSTALACIJE

Kovačič Stojan s.p.

Koseze 69/a, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/71 00 370, Fax.: 05/71 00 371
GSM: 041/642 868

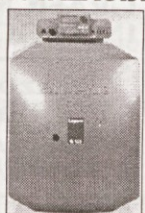
DOBAVA IN MONTAŽA STROJNIH INSTALACIJ:

* CENTRALNO OGREVANJE

* VODOVODNE INSTALACIJE

* PLINSKE
INSTALACIJE

* KLIMATSKE
NAPRAVE

POOBlašČeni MONTER IN SERVISER
OGREVALNE TEHNIKE

Buderus **clt** VIESMANN

adidas SONČNA IN SPORTNA OČALA,
KI NUDIJO NAJBOLJŠO ZAŠČITO OČI
Z NELOMLJIVIMI STEKLI, KI ŠČITIJO
PRED MEHANSKIMI POŠKODBAMI
TER ŠKODLJIVIMI UV ZARKI
IN NUDIJO NARAVNO OSTER VID.

OPTIKA

Gregor Primc

Gregorčičeva 9, ILIRSKA BISTRICA
Tel.: 05/71-00-510

ODGOVOR NA ČLANEK IZ PRETEKLE ŠTEVILKE

V odgovor g. Darku Benigarju, glede regijskega centra za predelavo odpadkov

Igor Karlič

Ker se je v prejšnji izdaji Snežnika pojavil članek, ki v naslovu na veliko nosi izpisan moj priimek, menim, da imam pravico malo pokomentirati celotno zadevo, četudi mi je g. Benigar dal v svojem članku vedeti, da sem nevreden debate z bistriškimi "modreci". Kar se kulture dialoga tiče naj presodi vsak sam.

G. Darko Benigar, čestitam vam za uspehe na delovnem področju v naši beli Ljubljani a mogoče si pa pozabil še povedat, da ima Ljubljana tudi golf igrišče na mestu bivše bivše deponije in da pri sodobnih deponijah ni prostih izpustov izcednih vod v podtalnico. Poleg tega si pozabil povedat, da ima Ljubljana tudi razne tovarne za proizvodnjo in predelavo tega in onega ter da tam ljudje dobijo za svoje delo v povprečju mnogo boljši zaslužek kot v Ilirski Bistrici in da je posledično zaradi tega v Ljubljani tudi manj nezaposlenosti, ki je v zadnjem času postala v Sloveniji tako hudo pereča težava. Spomnimo se samo na Pervent in na Muro.

Dejstvo je, da Republiko Slovenijo, kot članico EU zavezujejo direktive o čistejšem okolju in da večina deponij v Sloveniji ni več primerna za odlaganje odpadkov po zakonih EU, ki bodo nastopili v veljavo v naslednjih 2 letih. Tako bo treba deponijo v Jelšanah zapreti. Vesel sem, da je tako, saj tak način odlaganja odpadkov, da se jih vrže na kup, kjer se prosto razkrajajo, izcedne vode pa pronica v tla res ni sprejemljiv za okolje. Zato je tudi prav, da se bo takšnemu neodgovornemu ravnanju z odpadki v roku parih let naredilo, upam, za vedno konec.

Zame je ekologija težnja k čim večji reciklaži odpadkov in vsi ekologi zagovarjajo idejo večjega procenta recikliranih odpadkov. In ravno zato zagovarjam umestitev RC, saj je pot k večji čistosti okolja in

vpeljavi nujno potrebnih sodobnih tehnologij predelave odpadkov. Če je stvar dobra za Švicarje, čemu nebi bila dobra tudi za nas.

Res ne vem, zakaj se toliko spotikaš ob bioplinško napravo v ILB. Bioplinške naprave veljajo za enega najbolj čistih ter ekološko nespornih načinov pridobivanja energije. Poglej si malo kakšna je situacija v sosednji Avstriji ter po razvitem svetu in koliko bioplinških naprav imajo tam.

Na cel kup podtikanj in zavajanj v članku, tu ne mislim odgovarjati in tudi zmerjanje in blatenje mojega osebnega imena v članku, vredno vsake totalitaristične propagande, kaže na močno pomanjkanje zmožnosti kulturnega in demokratičnega dialoga. Najbolj pa me je zbudila izjava g. Benigarja, da Bistričani pa že ne bomo sortirali odpadkov. To že ni delo za nas.

Očitno ima g. Benigar Bistričane za višjo kasto čistih, ki se že ne bodo dotaknili umazanih del. Vidiš g. Benigar. Tu je razlika med mano in tabo. Meni so vsa dela enako čista in ne priznam nekakšnih kast nedotakljivih. Vsi, ki so zaposleni v bistriški komunali, zame ne bodo manjvredni ljudje, ker cenim vsa dela enako. Očitno v Ilirski Bistrici ne najdeš nezaposlenih, saj vsi delajo v Ljubljani?!

In tu se najde še eno veliko razliko med Vami in mano g. Benigar. Jaz sprejemam odgovornost za svoja dejanja kot človek, ki živi in dela v sodobni družbi, ob zavedanju, da če že smetimo, je zame kulturno, da smeti tudi pospravimo za sabo in RC zagotovo je pravi ter velik korak v tej smeri.

No sicer pa kot sam praviš, ti imaš delo v Ljubljani in tudi smeti naj spravimo tja k južnjakom, saj smo sami prefini, pardon na sever. Ali pa na zahod, mogoče vzhod, če ne tja pa počakajmo, da bomo

lahko odpadke izvozili v veselje, narava pa naj medtem čaka in čaka boljših časov.

Očitno pa je tudi, da sploh ne razumeš osnov tehnoloških procesov. Kot praviš, če striktno zberemo ločeno gospodinjne aparate, se očitno sploh ne zavedaš, da smo komaj na začetku poti. Potem je treba nekje npr. pralne stroje skupaj zbrat in razstaviti na komponente ter potem te komponente sortirati, da se jih nato lahko pošlje naprej v reciklažo. Ja, kaj pa je glavni namen RC? Isto velja za praktično vse odpadke, ki se zberejo ločeno. Ločeno zbiranje odpadkov ne odpravi potrebe po centru za predelavo. Kar se pa kompostarne tiče, ki jo tudi omenjaš, naj ti povem, da je ta že vključena v izgradnjo RC. Drugače pa ja ne misliš graditi kompostarne samo za območje ILB? Tu pa se je že krepko izgubila nit. Najbolj smiselno je, da se kompostarna zgradi v sklopu centra za predelavo odpadkov zaradi same logike proizvodnje in tudi zaradi same rentabilnosti.

Rekel si tudi, da se največ odpadkov proizvede v velikih občinah pa naj tam tudi poskrbijo za odpadke. Torej hitro do avtoceste, da se bomo vsi Bistričani zaposlili v velikih mestih in tudi odpadke jim pošljimo. Pardon, kompost ne. Tega lahko obdržimo zase. A kdo vidi tu ironijo? Torej dajte nam kruha in še naše smeti poberite. Pa razumi to logiko. Očitno je tvoja vizija razvoja vse ven, vsi za nas in mi za nobenega. Pa naj mi še kdo reče, da sploh ne razumeš, kaj ti govorim in da nisi podvržen čustvom lokalnega patriotizma.

Si bom privoščil še malo ironije na avtoceste. Praviš, da je treba avtocesto speljati po pravi trasi in jo je treba bolj globoko vkopat v zemljo pa praktično ne bo vidna ne moteča, enako jaz pravim za RC pa sva si bot.

Vodstvo SLS o prihajajočih lokalnih volitvah

Nova Gorica, 18. avgust 2010 - Vodstvo SLS se je v okviru 3. kroga srečanj z Regionalnimi odbori SLS na delovnem srečanju sestalo s predstavniki RO SLS Slovenska Istra, Kras, Ajdovsko – goriška in Idrijsko – tolminska regija. Osrednja tema tokratnih srečanj so bližajoče se lokalne volitve 2010, na katere se SLS in njeni odbori že intenzivno pripravljajo. »Trudimo se, da bi v vseh slovenskih občinah imeli svoje kandidatne liste za občinske svetke in tudi svoje kandidate za župane,« je ob tem povedal predsednik SLS mag. Radovan Žerjav in poudaril, da ima stranka tudi na Primorskem nekaj močnih kandidatov, predvsem pa je tu izpostavil kandidatko za županjo ME Koper, sicer podpredsednico stranke Olgo Franca.

»Ta sestanek je namenjen predvsem kar najboljši pripravljenosti na lokalne volitve, ki so za SLS še posebej pomembne in dragocene, saj smo vedno najbolje delovali ravno na terenu, v konkretnih situacijah z rešitvami konkretnih težav, s katerimi se ubadajo ljudje po Sloveniji,« je še povedal mag. Žerjav o včerajšnjem delovnem srečanju, ki so se ga med drugim udeležili tudi podpredsednica SLS Olga Franca, kandidata za župana Občine Postojna mag. Boštjan Bizjak in Občine Pivka Robert Smrdelj, predsednica SZŽ pri SLS Vesna Starman, predsednik NG SLS Bor Zgonc in predsednik ZU pri SLS Anton Bogataj. Po njegovih besedah bodo na lokalnih volitvah zagotovo ponovno kandidirali vsi uspešni župani SLS, saj so v marsikateri občini še odprti projekti, ki bi jih želeli ti župani tudi dokončati.

Odprtje pisarne v Postojni

Postojna, 18. avgust 2010 - V Postojni so uspešno odprli pisarno tamkajšnjega Občinskega odbora SLS. Na poti na delovno srečanje z Regionalnimi odbori SLS v Novi Gorici se je na odprtju oglašil tudi predsednik SLS mag. Radovan Žerjav in izrazil zadovoljstvo z delom Občinskega od-

bora SLS Postojna, ki je priprave na lokalne volitve začel že zelo zgodaj. Županski kandidat SLS mag. Boštjan Bizjak s podporo predsednika OO SLS Postojna Josipa Bajca in predsednika Nove generacije SLS Bora Zgonca tako že uspešno nagovarja postojnske volivce. Pisarna, ki so jo odprli v samem središču mesta, že na pogled odstopa od sivega povprečja, saj na vsakem koraku odseva zeleno barvo Slovenske ljudske stranke. Služila bo kot osrednji prostor celotne volilne kampanje postojnske SLS, hkrati pa so k obisku vabljeni tudi vse občanke in občani Postojne. Tu bodo namreč dobili vse informacije o tem, kakšne rešitve ponuja kandidat SLS Boštjan Bizjak in kako bi si v prihodnje želel voditi občino Postojna.

EURO MB

NIZKE GRADNJE

041 682 549

041 652 769

NOVO!

**NAKUP, PRODAJA, NAJEM
NEPREMIČNIN**

**Več informacij
pri našem zastopniku:**

**ROLAND KOMPAN,
GSM: 041 688 663**

**PLAMING
SKUPINA**

Plaming skupina,
projektiranje in izdelava
tehnološke opreme, d.o.o.
ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68
6250 Ilirska Bistrica
tel.: +386 (0)5/70-410-00
fax: +386 (0)5/70-410-55
e-mail: info@plaming.si

GOSTILNA S PRENOČIŠČI
POTOK
Ema Deželak s.p.

Dolenje 64
6254 Jelšane
tel.: +386 (0)5 / 71 42 648
GSM: +386 (0) 41 / 747 657

**RAZSTAVA SLIK
ZDENKE
VINŠEK**

GA

COMMERCE
GRAFIČNE STORITVE
IN TRGOVINA d.o.o.

Bazoviška 40
6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-320
fax: 05/71-41-124

BISTRINE

Ko bo Nemčija iz krize bomo tudi mi. Ali pa tudi ne.

Dejan Učič

Dva dogodka iz belega sveta bi veljalo izpostaviti iz bližnje preteklosti.

Kitajska je prehitela Japonsko in postala drugo največje gospodarstvo na svetu. Fokus sveta se počasi, a gotovo, iz Atlantika premika na Pacifik. Svet dejansko je že multipolaren in nova dirka za viri hrane in energije je že tu.

Drugi dogodek pa je bil medsebojno povezan vremenski fenomen požarov v Rusiji in poplav v Pakistanu. Težko je reči, ali gre za fenomen, povezan z globalnim segrevanjem, gotovo pa je, da se bo pogostost takšnih neugodnih vremenskih razmer povečala. To utegne imeti dramatične posledice na razpoložljivost hrane, ne toliko na njeno količino, kot ceno.

Kot še en dokaz, da je slovenska gospodarska kriza le navidezno bila uvožena, pa lahko navedemo, da je Nemčija v drugem četrtletju letošnjega leta zrasla za 2,2 %, kar je bil najboljši rezultat po združitvi Nemčije leta 1990, za Slovenijo sicer še ni podatkov, v prvem četrtletju je bil še padec za 1,2 % (Nemčija takrat rahlo zvišanje). Inflacija, na drugi strani, pa je v Sloveniji višja kot v evroobmočju.

Nemčija je glavna trgovinska partnerica Slovenije. Slovenija je izrazito izvozna ekonomija. Z drugimi besedami, karkoli boste slišali o neki globalni krizi, ki duši slovensko ekonomijo je laž. Svetovno gospodarstvo si je opomoglo, naši glavni trgi so si opomogli, mi pa še vedno beležimo padce ali anemično rast. Hm, morda pa je vir težav bolj doma.

To, da imamo konstantno višjo inflacijo kot je sicer v območju skupne valute, je pač posledica tega, da imamo inflacijo vgrajeno v ekonomske strukture in da smo vse preveliki ljubitelji indeksacije, še vedno.

Slovenska konkurenčnost peša in samo vprašanje časa je, kdaj ji bo življenjski standard začel slediti.

Naša vlada pa nas je letos med drugim osrečila z višjimi prispevki (manj oglaševanja, a po moje za razumevanje sindikalne akcije s povišanjem minimalnih plač bistvena, posledica zvišanja minimalne plače so višji prispevki, ki so, kljub obljubi bivšega gospodarskega ministra, da bo drugače, v celoti padli na podjetja), višjim davkom na elektriko, bencin in cigarete, uvedbo davka na nepremičnine. Prepričan sem, da cel kup ljudi vneto razmišlja, kje in kako bi se lahko našli kaj za obdavit.

Zdravstveni sistem so, kot kažejo zadnja dogajanja, držali skupaj samo zdravniki, ki so delali ogromno nadur. Zdaj pa jih več nočejo, ker si je država drznila znižati jim dodatke. Na koncu bodo zmagali zdravniki. Najprej zato, ker pri nas še ni bilo vlade, ki bi se bila sposobna upreti sindikatom, drugič pa zato, ker zdravniki po naravi stvari vedno zmagajo. Zdravje je pač pomembna

stvar. Pa niti ne mislim, da je denar tukaj glavna stvar. Dohtarjem pač ne more zmanjkati denarja. Po mojem mnenju gre bolj za utrjevanje pozicij pred velikimi rezi in spremembami, ki nam očitno sledijo, ko bo res začela teči voda v grlo. Zdravniki pač nočejo biti del kakšnih varčevalnih ukrepov. In pika.

In mogoče imajo celo prav.

Tudi policisti so se oglasili z grožnjo (gotovo je velika večina državljanov zatrepetala), da bodo nehali pobirati prometne kazni, če se jim zniža plače. Nak, ne le to, tudi če se jih ne uskladi z inflacijo, saj to pomeni realno znižanje.

Verjetno imamo vsak dan na televiziji nekoga, ki brani svoje pravice in ima za to dobre argumente.

Saj ne, da ne bi bilo vsem, ki se pet minut ukvarjajo s tem, jasno, da je denarja manj. Vsak si samo prizadeva, da bi bili rezi drugje.

V resnici pri javnem sektorju ni glavna debata plače. Glavna debata bi morala biti produktivnost, učinkovitost, odgovornost.

Slovenska država glede na delež v BDP-ju, ki ga porabi, niti ni pretirano draga. Dosti večja težava je v tem, da je ta denar porabljen slabo. Da se ga je velik del vedno prelival v žepe posameznikov in podjetij z dobrimi vezami, da ob pogajanjih za pravice nikoli ni prišlo do poskusov reform posameznih javnih sistemov.

Skratka, politiki in uradniki niso bili dobri gospodarji denarja, ki jim ga z vsakim nakupom v trgovini, vsako uro dela v firmi, vsakim pritiskom na električno stikalo ... damo za skupne zadeve.

In, resnici na ljubo, to tudi ni bilo visoko na prioriteten listi državljanov. Ma, lahko zmagujete z glavo in dokazujete nasprotno.

V tej državi je ni stranke, nak politika, ki bi si za svoj credo postavila vzdržne javne finance. V resnici, z umazanimi detajli, kje se bo rezalo. Nihče od vladajočih si niti ne upa dregniti v to.

V tej državi vsi po vrsti toleriramo, nak spodbujamo, sivo ekonomijo, ki pomeni delo z malo davki. Ki jih zato plača kdo drug. In ko boste naslednjič bentili nad višjo položnico elektrike, se spomnite, da ima to nekoliko tudi veze s tem, da ste zadnjič najeli majstra, ki dela na črno.

Slovenske javne finance v tem trenutku niso vzdržne. Kar jih ohranja pri življenju je relativno nizka skupna zadolženost iz preteklosti, vključenost v evro in zadolževanje na račun prihodnosti.

Slovenija je trdno v južni Evropi, v družbi z Madžarsko, Grčijo in Italijo in ne v severni, v družbi z Nemčijo, Švedsko in Nizozemsko. Samo da se tega še ne vidi tako, hvalabogu.

Dokler ne bomo vsi mi, v vsakdanjem življenju, nehali tolerirati utaje davkov, negospodarnega ravnanja z javnim denarjem, slabega dela in korupcije v vseh njenih pojavnih

oblikah, ne bo drugače. Kolektivno usodo namreč tkejo niti posameznih dejanj. Tudi če bi takoj zdaj prestavili k nam norveško vlado, to ne bi dosti pomagalo.

A daleč od tega, da smo tik pred prepadom. Ne, ta prepad nam ob sedanjem načinu sledi, ko bo demografija zares udarila na pokojninski sistem (ki se že sedaj ni zmožen financirati iz, sicer visokih, prispevkov) in na zdravstvo.

Čez slaba dva meseca bomo izbirali župana in občinski svet. Izbrali bomo pravilno. Kdorkoli že bo zasedel položaje, velikih sprememb ni pričakovati.

Gledam, kako brnijo stroji (no, zdaj počasi že prihaja čas rezanja trakov) raznoraznih investicij, ki se čudežno vedno znova zgostijo v času pred volitvami. In to mi veliko pove o tem, kako tisti, ki smo jim zapuili vladanje, lokalno ali državno, gledajo na nas. Vidijo nas kot osebe, ki jim spomin ne seže več kot nekaj mesecev nazaj in kot osebe, ki jih je zlahka moč kupiti z golažem ali vtisom, da se veliko dela.

Tudi kakšna meglase najde vmes. Turistična strategija te občine je lep primer. Če je kdo lokalnim politikom kakšno desetletje nazaj razlagal kaj o turizmu, je moral začeti s tem, da je turizem gospodarska panoga in ne zgolj pristočasna aktivnost.

Zdaj pa smo lahko gledali skice hotela na Sviščakih kot velik uspeh aktualne lokalne oblasti.

Morda.

Morda pa tudi ne.

Ureditveni načrt niti najmanj ni isto kot brnenje strojev na gradbišču. Lahko si predstavljam investitorja, ki bi prišel leta 2005 ali 2006 in zidal hotel na Sviščakih. Mogoče bi se takrat dalo prepričati celo Bavčarja, če ne bi ravno bil iz Postojne. Danes? Težko. Jutri? Morda. Verjetno kakšen Hrvat, za vikend odmaralište za bodoče Evropejce iz Reke.

V vsakem primeru je pomenila skica hotela in bungalovov na Sviščakih zavestno manipulacijo, prepričati je hotela, da je to pravzaprav že gotova stvar. Ni in verjetno še dolgo časa ne bo.

Kakšne gospodarske koristi bi imel denimo kamp na jezerih, si težko predstavljam. Delovna mesta? Občinski prihodki? Pa ga ja menda ne planiramo samo zato, ker ga tja lahko damo?

Po mojem mnenju je bistveno strateško vprašanje te občine naslednjega mandata Hrvaška. Najbolj verjetno bo naša južna sosedica vstopila v EU leta 2014. To je za Bistrico velika priložnost, ki jo je treba zgraditi ravno v naslednjih štirih letih.

No, kdo ve, mogoče bo država celo ustanovila kakšno agencijo za Ilirsko Bistrico in nam pri tem pomagala.

Stavim, da bi ta agencija imela sedež v Postojni.

Časopis Snežnik na podlagi Zakona o volilni kampanji objavlja splošna pravila za predstavitev kandidatov in političnih strank ter njihovih programov na lokalnih volitvah v Republiki Sloveniji 10. oktobra 2010

1. Časopis Snežnik bo na svojih straneh omogočil vsem organizatorjem volilne kampanje enake pogoje za objavlanje volilnih propagandnih sporočil.

2. Ta pravila ne urejajo objavljanja dnevno aktualnih novic in poročil o dogajanju v času volilne kampanje ampak izključno samo oglaševanje v bannerjih (pasicah) in predstavitevni člankov s predstavitevijo strank ali kandidatov.

3. Začetek oglaševanja se začne 30 dni pred volitvami, razen če ne bo zakonsko drugače določeno. Na straneh oglašujejo vsi kandidati in stranke, ki so uradno potrjeni in bodo nastopili na volitvah.

4. Naročniki oglaševanja morajo pisno (na naslov Časopis Snežnik, Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica) naročiti vrsto in obseg oglaševanja.

5. Gradivo za oglaševanje mora naročnik dostaviti po navadni pošti (na naslov Časopis Snežnik, Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica) ali elektronskem naslovu sneznik@kabelnet.net do 20.9.2010.

6. Cenik oglaševanja:

1 stran – 500 EUR

½ strani – 350 EUR

¼ strani – 200 EUR

1/8 strani – 100 EUR

Objave na zahtevanih straneh ter na prvi in zadnji strani so višje za 30%. Cene ne vsebujejo DDV

7. Definicija oglasov:

Banner oz. pasica: To so slikovni oglasi določene velikosti (za velikost glej cenik)

Predstavitveni članek: Je članek objavljen skupaj z drugimi članki in ima propagandno vsebino, torej sporoča volilni program kandidatov ali stranke.

8. Vsak naročnik lahko zakupi neomejeno število oglasnega prostora (vendar ne več kot je kapaciteta oglasnega prostora v izdaji).

9. Po volitvah lahko naročniki objavijo brezplačno zahvalo volivcem v obliki članka. Zahvalo lahko objavijo samo stranke in kandidati, ki so v času volilne kampanje oglaševali. Stranke, ki prej niso oglaševale morajo plačati zahvalo po veljavnem ceniku.

10. Vse dodatne informacije v zvezi z pravilnikom sprejemamo na telefonu 05/71 00 320 oz. po elektronski pošti sneznik@kabelnet.net.

Ilirska Bistrica, julij 2010

Borislav Zejnullović – glavni in odgovorni urednik

JOŽE BRENČIČ s.p.
INSTALATER
ENERGETIK

*OGREVANJE

*VODOVOD

*OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE

Kettejeva ul. 4, Ilirska Bistrica, e-pošta: brencic@siol.net
tel: 05 714 16 91, mob: 041 830 408

VZEMITE DRŽAVNI DENAR IN PRENEHAJTE PLAČEVATI OGREVANJE

NAU De Dietrich SOLARNI SISTEMI 150 €/m²

WVterm PEČI NA POLENA 1.500 €

VALHER PEČI IN KAMINI NA PELETE 2.000 €

TOPLLOTNE ČRPALKE ZA SANITARNO VODO 250 €

TOPLLOTNE ČRPALKE STIEBEL ELTRON SANYO 1.000 - 2.000 €

KDOR MISLI PAMETNEJE, TA SE GREJE NAJCENEJE!

KLUB ŠTUDENTOV ILIRSKA BISTRICA

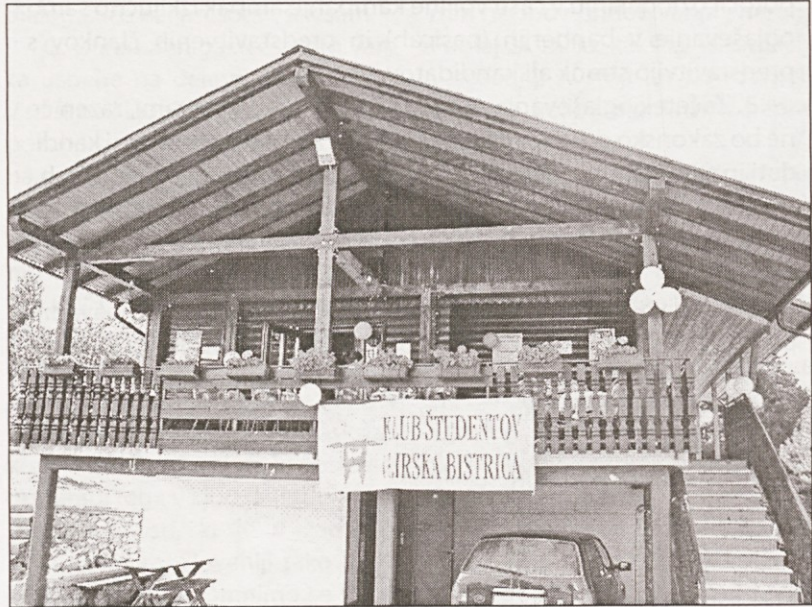
Športni dan in Plaža party uspela!!!!

Besedilo: Doris Komen, Foto: Denis Komen

Ilirskobistriški klub študentov je tudi letos, predzadnji vikend v avgustu, organiziral poletni festival. Namen projekta je predvsem druženje in popestritev dogajanja v zadnjem počitniškem mesecu. Študentje so se letos odločili, da bodo projekt izpeljali v športnem duhu, zato je dogajanje vključevalo predvsem športne discipline in animacije, katerih se je udeležilo lepo število mladih iz občine.

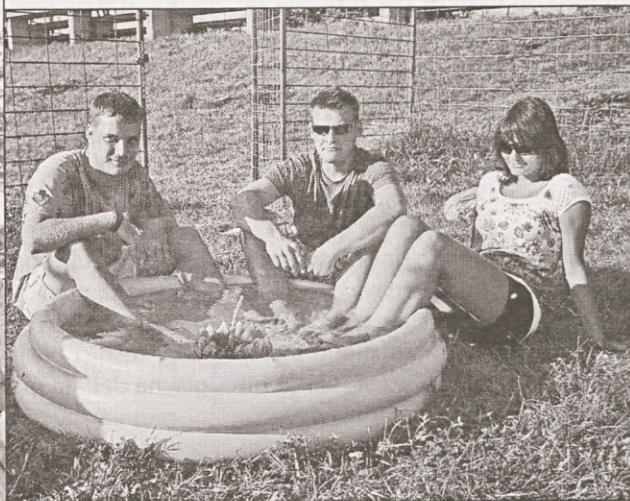
V okviru Kšibkanja se je tako odvil Športni dan na Črnih njivah, kjer je bil organiziran pohod, streljanje

Sobotno dogajanje se je preselilo v Športni center Trnovo. Tu se je na igrišču na mivki odvijal Plaža party s turnirjem odbojke. Slednji je bil poseben zaradi številčnosti prijavljenih ekip in pa bogatega spremljevalnega dogajanja in animacije, za katero so poskrbeli mladi športni navdušenci in pa atraktivne Pume. Vzdušje je spo-

glinastih golobov, nogomet na travi ter balinanje. Posebno zahvalo ob tej priložnosti študentje izrekajo Baru Črne njive, ki je poskrbel za gostoljubje in prijazno sodelovanje.

minjalo na pravo poletno dogajanje. Mladi so uživali v igri odbojke na mivki, hkrati pa se na ležalnikih predajali sončnim žarkom, uživali ob poletnih ritmih, pili koktejle, se namakali v bazenčku, gradili peš-

čene tortice, se sladkali z lubenico... Sobotne zabave na tako imenovani bistrski plaži se je udeležilo okrog 100 mladih in

to je zagotovo pozitiven podatek, na podlagi katerega organizatorji s Kluba študentov obljublajo še več podobnih dogodkov.

Tudi foto utrinki izražajo mladostniško energijo, ki jo je bilo na letošnjem Kšibkanju na pretek...

KMETIJSKO GOZDARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Vlada krši temeljne človekove pravice

napisala Jerica Potočnik, za objavo pripravil Tonjo Janežič

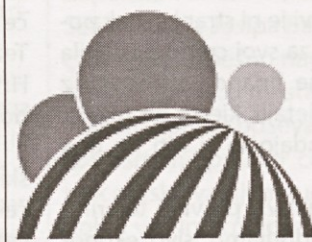
Na novinarski konferenci Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS), ki je potekala 23. avgusta na sejmu AGRA v Gornji Radgoni, so o predlogu Zakona o invalidskem in pokojninskem zavarovanju, ekonomski situaciji v kmetijstvu, predlogu Zakona o davku na nepremičnine in odkupnih cenah pšenice ter grozdja spregovorili predsednik KGZS Ciril Smrkolj, podpredsednik KGZS Branko Tomažič in Andreja Krt-Stopar, vodja službe za sodelovanje z društvi in socialne zadeve na KGZS.

Predsednik KGZS Ciril Smrkolj je opozoril na izredno slab dohodkovni položaj slovenskega kmetijstva in kmetov. Veliko težavo predstavlja nepokrivanje stroškov pridelave tako pri pšenici kot tudi grozdju in hmelju ter prireji mleka in mesa. Smrkolj je poudaril, da vlada ne upošteva predlogov in pripomb KGZS za izboljšanje stanja v kmetijstvu in da s sprejemanjem nerazumne zakonodaje krši temeljne človekove pravice, ki so zapisane tako

v ustavi kot tudi v evropski konvenciji o človekovih pravicah. V nadaljevanju je predstavil pripombe KGZS na predlog Zakona o davku na nepremičnine. Na KGZS so prepričani, da bo nov davek na nepremičnine grobo posegel v položaj slovenskega kmetijstva, zato povsem novi obdavčitvi kmetov ostro nasprotujejo. Kot je povedal Ciril Smrkolj, KGZS od pripravljavca zakona zahteva, da pripravi ustrezno oprostitev plačila davka za kmetijska in gozdna zemljišča ter za stavbe, ki so namenjene kmetijski proizvodnji in stanovanju oseb, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, saj so kmetijska in gozdna zemljišča že obdavčena na podlagi katastrskega dohodka, ki se upošteva pri dohodnini. Ob tem KGZS tudi opozarja, da ima katastrski dohodek naravo davka na kmetijska zemljišča, saj je davčni zavezanec praviloma imetnik pravice uporabe zemljišča. Ciril Smrkolj je opozoril tudi na dejstvo, da postopek pritožbe že ureja Zakon o davčnem postopku in zato ne vidi nikakršnega razloga, da bi

se postopek in pritožbeni razlogi za davek na nepremičnine spreminjali. Davčni zavezanec mora vsekakor imeti možnost, da ugovarja podatkom, ki jih s strani Geodetske uprave RS za potrebe odmere davka prejme Davčni urad RS. Smrkolj je še opozoril na nepravilna razmerja v verigi »od kmeta do kupca«. Kmet dobi bistveno premajhen delež. KGZS zato zahteva, da država čim prej poseže po ukrepih, ki bodo končno uredili razmerja znotraj verige.

Andreja Krt-Stopar je predstavila pripombe KGZS na predlog Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. KGZS meni, da je nelogično, da bi kmet, ki je istočasno predsednik manjše zadrage, moral biti zavarovan kot družbenik in na tej osnovi izpolnjevati še vse predpisane pogoje po zakonu o delovnih razmerjih. KGZS zahteva, da je treba urediti možnost vstopa v prostovoljno pokojninsko in invalidsko zavarovanje na osnovi oprav-

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

ljanja kmetijske dejavnosti. KGZS se tudi ne strinja z dvigom starostne meje za starostno upokojeitev in zahteva, da Republika Slovenija ostane zavezanec za plačilo prispevkov delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za zavarovance, ki opravljajo kmetijsko dejavnost na območjih s posebnimi pogoji za opravljanje primarne kmetijske dejavnosti. Nadalje KGZS zahteva, da se uredi poklicna pokojnina tudi za zavarovance iz naslova opravljanja kmetijske in gozdarske dejavnosti, ohrani že pridobljena pravica do državne pokojnine in uredi status kmetov, ki so stopili v ukrep zgodnjega upokojevanja kmetov. Da bi KGZS lahko kvalitetno opravljala svojo reprezentativno funkcijo, ki jo

določa zakon, zahteva, da ima kot stanovska organizacija kmetov in kmetijstva s številnimi delodajalci svojega člana v Svetu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Podpredsednik KGZS Branko Tomažič je opozoril na izredno slabo stanje pri prodaji grozdja in vina. Odkupne cene grozdja so prenizke, v obnove vinogradov se zaradi pomanjkanja sredstev ne vloga. Slovenskim vinogradnikom in vinarjem veliko težavo predstavlja uvoz vina dvomljive kvalitete. Tomažič je poudaril, da bi morala država oziroma inšpekcija izvajati večji nadzor nad uvoženim vinom, ki se znajde na trgovskih policah.

EKOLOGIJA?

Meritve škodljivih izpustov - farsa ali sistemska napaka?

Darko Benigar

Kaj imajo skupnega Lafarge Cement iz Zasavja, Kemiplas z Obale in Lesonit? Vsi trije so veliki onesnaževalci svojega okolja s prekomernimi izpusti tako prašnih delcev kot tudi kemičnih spojin v obliki plinov. Je pa tudi bistvena razlika: v Zasavju in na Obali so se ljudem, ki so siti svinjanja okolja in zastrupljanja prebivalstva, pridružili tudi župani. Pri nas je župan na drugi strani. Ko je civilna iniciativa pridobila ponudbo za merilne naprave hrupa in prašnih delcev in jih posredovala na občino, je župan le-te pospravil v predal. Drugi župani vsaj deklarativno pokažejo, da jim ni vseeno, kaj se dogaja z zdravjem ljudi, pri nas pa je očitno, da Šenkinc »dol visi«, koliko bo novih astmatičnih in rakavih obolenj, kroničnih bronhitisov in alergij. Kakšen pakt je sklenil z lastniki Lesonita ne vem, jasno pa je, da je njegovo obnašanje v primeru, ko je šlo le za financiranje stroškov meritve in analize, ne pa tudi za nabavo merilnih naprav (le-te bi moral glede na dogovor s stanovalci Gubčeve in Rečice plačati Lesonit), iracionalno. Kot sem slišal, je izjavil, da, dokler je on župan, monitoringa v Ilirski Bistrici ne bo. Namero je tudi uresničil.

Zakaj smo ljudje širom Slovenije prisiljeni ustanavljati civilne iniciative?

Zakon o varstvu okolja določa, da se ob zagonu novega objekta izvrši jo prve meritve, med obratovanjem pa se vrši obratovalni monitoring. Vse lepo in prav- če ne bi isti zakon določil, da je tako naročnik kot tudi plačnik meritev podjetje, v katerem se meritve izvajajo. Na drugi strani pa meritve ne izvaja inšpekcijska služba (ker zato tudi ni usposobljena) ampak pooblaščenca podjetja. Da taka podjetja dobijo pooblastilo za izvajanje meritev (npr. hrupa ali izpustov), morajo izpolniti določene pogoje, med drugim je pomembno, da imajo potrebno znanje in certificirane merilne naprave. Kje je problem? Pooblaščenca podjetja delujejo na trgu. To pomeni, da si med seboj konkurirajo. Če neko podjetje (npr. Lesonit) naroči meritve izpustov, so te meritve izvedene na vnaprej dogovorjeni datum. To pa pomeni, da se lahko Lesonit pripravi na meritve (novi filtri v sušilnikih, priprava na izdelovanje tanjših plošč, kar pomeni manjšo proizvodno kapaciteto, ustavitve določenih delov proizvodnje -npr. brusilnice, mletje debel manjšega premera, kar pomeni tudi manj hrupa, itd.). Z drugimi besedami, proizvodnja lahko »sfzirirajo« tako, da je izpustov ob meritvah bistveno manj kot druge dni.

Kaj bi se zgodilo, če bi pooblaščenca organizacija, ki izvaja meritve, namerila prekomerne izpuste? Velika verjetnost je, da bi bile to zadnje meritve, ki jih je izvedla za konkretno podjetje. S tem bi si zmanjšala tržni delež in dohodek. Z drugimi besedami, če nameri preveč izpustov, si pljuva v lastno skledo. Seveda ne

namigujem, da so rezultati meritev prirejeni. Sem pa prepričan, da se ob izvajanju meritev ne nadzira bistvenega pogoja: ali je proizvodna kapaciteta ob meritvah maksimalna. Sledi, da industrijska podjetja kar se tiče škodljivih izpustov in hrupa po sedanjih zakonodaji kontrolirajo sama sebe. To pa je približno tako, kot če bi bili v zaporu tudi pazniki iz vrst kriminalcev ali pa če bi vinjeni vozniki kar sami odčitavali rezultate alkotesta.

Uzakonjena je torej tako neverjetna procedura meritev, da pravzaprav ne more biti naključna. Očitno je pritisk industrijskih lobijev naredil svoje.

Zakaj torej civilne iniciative? Ljudje so spoznali, da zakonodaja ščiti velike onesnaževalce, ne pa najbolj prizadetih in materialno najšibkejših: občanov in njihovih otrok. Samoorganiziranje je torej izhod v sili ali če hočete- dejanje obupa in razočaranja nad državo, v primeru Ilirske Bistrice pa tudi nad občinsko oblastno strukturo. Podpora občine civilni iniciativi bi bila dobrodošla tako iz moralnega kot tudi materialnega vidika. Civilne iniciative praviloma niso pravne osebe in nimajo lastnih sredstev. Ljudje, ki se angažirajo ne delajo to zaradi zabave. Svoj prosti čas so pač pripravljene zastaviti za skupno dobro. Pravne usluge in sredstva za neodvisni monitoring izpustov so za civilne iniciative prevelik finančni zalogaj. Tu je potencialna finančna podpora občine nenadomestljiva.

Druga nelogičnost pri izvajanju meritev je opazna v podzakonskih aktih, natančneje v Uredbah o emisiji snovi v zrak. Praviloma so določene mejne vrednosti v miligramih na kubični meter zraka. Merijo se emisije (izpusti iz izvora). Kaj to pomeni v primeru Lesonita?

Lesonit ima dva velika izvora škodljivih izpustov: oba sušilnika (ciklon 1. in 2. stopnje), ki poleg prašnih delcev spuščata v zrak tudi fenol-formaldehidne smole, drugi veliki izvor pa je kurilnica z močjo 49MW (megavatov), ki služi za pripravo tehnološke pare, dimne pline pa uporabijo za sušenje v sušilnikih. Dimni plini gredo v okolje skozi sušilnike in ne skozi poseben dimnik. Zato tudi 49MW moči! Če bi bilo 50MW ali več, bi morala imeti kurilnica poseben dimnik. Poudariti moram, da ima Lesonit dovoljenje le za kurjenje lesne biomase in mazuta! Kurijo pa prah in odrezke iz vseh mogočih tehnoloških postopkov. Trideset procentov tega kar skurijo, predstavljajo fenol-formaldehidne smole in tudi druge kemikalije, ki jih v proizvodnji uporabljajo. To pa ni lesna biomasa! Ko se dimni plini obogatijo s strupi kot produktom neprimerne kuriva dovedejo v sušilnike, se tam pomešajo z enormno količino zraka in vodne pare. Dimne pline sicer vodijo preko vodnega filtra, ki pa zaustavi le saje, plini se v vodi ne vežejo. Se-

veda meritve škodljivih plinov v gramih na kubični meter pokažejo neprimerno manjše koncentracije, kot pa če bi se meritve izpustov kurilnice izvajale na posebnem dimniku. Stvar bi bila komična, če ne bi bila tragična. Zopet primerjava: vseeno je, če popijete liter vina ali pa to vino razredčite z dodatnim litrom vode - policaj vam bo nameril enako količino alkohola v krvi. Skupna (absolutna) količina škodljivih snovi je sorazmerna proizvodni kapaciteti (v primeru formaldehidov in prašnih delcev) in je odvisna od kvalitete kuriva (v primeru škodljivih plinov) in tehnologije kurjenja.

Lesonit je konec aprila v svoji kurilnici pokuril, kot je pokazala analiza, cca. 100 ton cianatnih smol, ki so jih pripeljali iz Italije. Očitno si jih v matičnem obratu niso upali sežgati. Ker je temperatura v njihovem kurilšču (930stopinj) daleč prenizka za tovrstno neškodljivo sežiganje, smo bili v tem času deležni izredno strupenih izpustov. Podana je bila celo kazenska ovadba. Kaj se je zgodilo? Popolnoma nič. Nič ne pomaga, da je v kazenskem zakoniku onesnaževanje okolja opredeljeno kot kaznivo dejanje. Nič ne pomaga, da je bilo ogroženo zdravje prebivalcev ilirskobistriške kotline. Očitno je kapital dovolj močan, da je nedotakljiv. Prebivalci smo le številke. Kaj zato, če bomo pogostejše umirali za rakavimi boleznimi in če se bodo že otroci otepali z astmo prej in pogostejše kot drugje v Sloveniji? Se bomo pač pojavili v nekih statistikah- kot številke, seveda.

Tudi da bi se odvrglo pozornost od dejanskih problemov ki jih imamo v Ilirski Bistrici in ki jih (kdo ve zakaj?) noče pomagati reševati trenutna občinska oblast (ki jo financiramo mi, davkoplačevalci), se lansirajo ideje, kot npr. tista o centru za ravnanje z odpadki skupaj z deponijo za celo južnoprimorsko regijo. Če parafraziram nekega g. Karliča, ki je izjavil, da ne bo nikakršne škode, ker je Globovnik degradirano oz. denaturirano območje: nikakršne škode ne bo, če bo Lesonit kuril cianate in formaldehide in še kakšne druge uvožene svinjarije in če bo Šenkinc z g. K, ki mu nekam leze, postavil center za odpadke v Globovniku in če bo bioplinarna zasmradila celo kotlino in še in še....saj smo samo številke v že degradirani ilirskobistriški kotlini. Tako se tudi obnašamo- smo tiho, kimamo, stoično trpimo, če zboli kdo v družini pripisujemo to usodi ali pa Božjemu gnevu... Prav nam je, Bistričanom, človeški podvrsti brez hrbtenice! Lomastite šenkinci in karliči in raznorazni podrepniki še naprej brez mej!

Za vse tiste, ki si še niste sami odgovorili na vprašanje iz naslova: meritve so, kakor se trenutno izvajajo, le farsa in natega ljudi. Če bi bilo izvajanje meritev sistemska napaka, bi se zakon že zdavnaj spremenil.

TUDI VAŠE MNENJE ŠTEJE

Rdeči sneg Kilimandžara

Valenčič Matija Gregorčičeva 1 A

Kot sem povedal, se zarečenega kruha največ poje. Povedal sem vam, da ne bom več pisal, ampak duša oz. BARABE, mi ne dajo mira. Danes mi je neki gozdarček, kateremu bodo jutri kupili PENZIJO, dejal, naj grem v ku..c. Včasih sem ga vlačil po gozdu neusmiljeno pijanega - priklatil se je neke iz Postojnskega. Potem mu je neki direktorček omogočil vse mogoče in seveda so mu zrasla krlutca. Seveda, če bi imel to srečo, ki sem jo imel jaz, da sem za direktorja imel BELO GARDO, mu ta podvig ne bi uspel, ampak on je imel RDEČEGA in mu je kariera uspela, danes vam celo kroji nekaj usode, celo z nekim iz njegove branže, politeligenntnim gozdarčkom, za katerega nismo nikoli izvedeli

kje je končal šolo, razen v KUMROVCU. To so stari senilci, ki me spominjajo na mojega žal pokojnega JOŽETA BROZA, ki je zjutraj vprašal šoferja, ali smo od kje prišli ali kam gremo - in seveda takšne naši CEPCL potrebujejo, kaj pa on ve zakaj vzdigne roko, samo da je sejnina. Včasih se ga spomnim, ko smo si pisali kilometrino, pa si je kot osnovnošolec zakrival papir in si je pisal EN

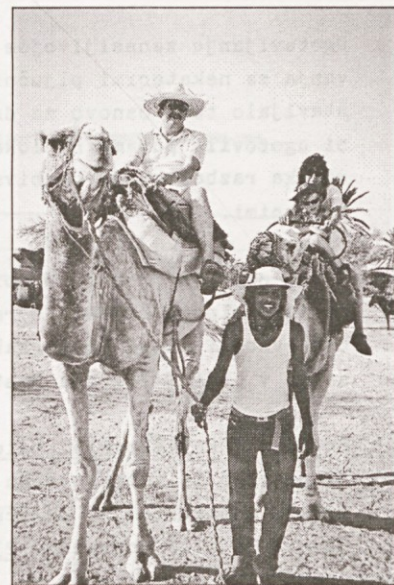
kilometer iz BAČA v KORITNICE, naj mu njegov sovražnik BOG odpusti, saj ni vedel kaj počne, ampak prosperira še danes - na žalost.

Dragi moji, včasih se nisem strinjal z mojim sodopisnikom Tomšičem zaradi njegovih izjav - poimenskih namreč, danes pa mu bolj vse in vse dajem prav, to so čisto navadne BARABE in predvsem PRODANE DUŠE. Neki dan sem ga pozdravil, tega cepca iz Kumrovcu namreč, z mojim simbolom SMRT FAŠIMU, ne boste verjeli SRAM GA JE BILO, barabo, mojega bivšega sekretarja partije, ne boste verjeli, kaj mi je odgovoril: BOG DAJ. Sploh pa se dogajajo čudne na BRDOVITEM BALKANU, Slovenčki hodijo na množični obisk KUČICU CVJEČA, v ROMUNIJI izkopavajo grob Ceausescuja in Elene, naši šefi partije hodijo v Kočevski rog na sprave in molit, farji govorijo, da moramo prijaviti vse posiljevalce, da bo zopet inkvizicija, jaz ne razumem nič več. Posvetili bomo vsako drugo »kurbo«, ki je čudežno rodila, brezmadežno seveda, solze krvave tečejo že Kristusu pribitem na križu pod Ahcem, verjetno mu kri dobavlja Janko Pekov in tako, da se v tej deželici dogajajo sami čudeži, razen obsodbe pivovarjev in črpalkarjev, kajti sodišča so na dopustu - razen zame, ker sem Vzajemni dolžan 250 evrov mi grozijo zloglasni rubežniki, neki Hojcarji.

Sicer pa se bližajo volitve in ne boste verjeli, vse bolj in bolj, kot sem omenil, dajem prav mojemu nasprotniku, prav sicer ga ne bom volil, ker sem drugačnega mišljenja, ampak resnega protikandidata nima, pa naj vedri in oblači naprej - SLAVA MU. Danes mi napoveduje kandidaturu neki MEZZO COLIONE, ki mi predstavlja neke čudežne projekte, katerim se smejijo celo ABORIGINI in za katere je, moji dragi, že nekdo prejel DENAR? Problem je do teh projektov speljati 8 KM asfalta? Blazen moj BROZ, njemu je moj prijatelj GADAFI, pripeljal kamele, pa je za njih poskrbel sam, zdaj pa jih vozimo v KANADO v karanteno in potem ne vemo kam bi z njimi, seveda ne na njihovo grbo, ampak na kakšno drugo. Tako, da se ne boste čudili naslovu, vrhovi Kilimandžara so še vedno rdeči, sicer priznam, sem ga gledal samo iz vznožja, ampak drži kot pribito. Globoko se vam dragi opravičujem za prejšnjo številko. Ker me je ustavila kopica ljudi, če mislim resno. NE DRAGI MOJI, NE PIŠEM ZARADI SEBE; AMPAK ZARADI VAS, KER VAS IMAM RAD, pa ne kot papež, kateri je z roko krilil proti JAVORNIKU - jaz vas imam za res. Ustavil me je mož na cesti in mi je položil na srce, predvsem da pogreša moj pozdrav SMRT FAŠIZMU, še eden mojih še živečih tovariš ZDRAVO, se boš že prepoznal - HVALA TI. Tako, da boste vedeli, da je Fenix zopet vstal iz pepela in ne bo jih pustil pri miru, ni se ustrašil zloglasne UDDBE, Fenix ima JAJCA. Tako, da vam povem še daleč, daleč je pomlad, da zopet pridemo do rdečih brigad, to S..ranje D..emokracije nima blage veze z njimi. »Oni su krali ali dali su i nama dali, ovi krađu ali nama ništa ne daju.« »Marš u božju mater.«

Tako, pa vam bom argumentiral. Jaz sem se oženil pri GADAFIJU, katerega se vi barabe sramujete, pravite, da je kontroverzen, ker vam ja do včeraj pošiljal orožje in mi njemu obratno in prav on mi je omogočil poročno potovanje, katerega mi naše barabe FARŠKE, ne bi nikdar, sicer pa jaz z njimi ne bi imel nikdar posla. Pa nasvidenje v sedanjih vojni.

SMRT FAŠIZMU IN OSTALI ZALEGI
SVOBODA NARODU

Koliko skrbimo za naše zdravje danes?

mag. Milena Urh

Pred vami so izsledki študije Analiza obolevnosti za pljučnim rakom, kroničnim bronhitisom in astmo v Občini Ilirska Bistrica, ki sta jo za Univerzitetni klinični center Ljubljana – TOZD univerzitetni inštitut za pljučne bolezni in tuberkulozo – Golnik izdelala prof. Dr. Bojan Fortič in Slavica Slavkovič leta 1988. Študija ni bila nikoli objavljena, zanimiva pa je, ker je že tedaj nakazala na težave, ki so jih imeli prebivalci občine, se pa ni nikoli v kasnejših letih s to študijo nadaljevalo, kar je bilo priporočeno. Lahko se samo vprašamo zakaj?

Odgovornost za zaščito in promocijo zdravja nosijo vse skupine v družbi. Danes je jasno, da odgovornosti za zdravje ni mogoče naprtiti zgolj zdravstvenim delavcem, ki skrbijo za zdravljenje bolezni, oskrbujejo bolnike. Zdravje je odgovornost politikov, načrtovalcev, arhitektov, učiteljev, gospodarstvenikov ter vseh tistih, ki vplivajo na fizično ali socialno okolje.

Rezultati raziskave

4.1. Incidenca (obolevnost)

Za ocenjevanje stopnje obolenja sicer koristimo izračune na 100.000 preb. na osnovi vseh v dispanzerjih registriranih novoobolelih. V pljučnih dispanzerjih pa niso registrirani vsi novoodkriti bolniki. Vsi bolniki z astmo namreč niso pod kontrolo pljučnega dispanzerja, ker se en del le-teh zdravi izključno pri zdravniku splošne medicine. Prav tako obstaja možnost, da v dispanzerju niso zajeti vsi bolniki s kroničnim (obstruktivnim) bronhitisom oz. emfizemom ker so nekateri bolniki poznani samo ambulantam splošne medicine oz. dispanzerjem za medicino dela. V dispanzerjih za predšolske otroke in šolsko mladino so prav tako registrirani otroci z pljučno boleznijo, katere nima registriran pljučni dispanzer. Verjetno so v pljučnem dispanzerju najbolj dosledno zajeti bolniki s pljučnim rakom. S to omejitvijo ocenjujemo incidenco oz. obolevnost.

4.1.1. Globalna incidenca

Tabela 1 prikazuje obolevnost (incidenco) oz. število novoregistriranih bolnikov s pljučnim rakom, astmo in kroničnim (obstruktivnim) bronhitisom v občini Ilirska Bistrica, v koperski in novogoriški regiji in SR Sloveniji in najvišja stopnja obolevnosti je signifikantno največja v občini Ilirska Bistrica. Vsako leto od 1982 do 1986 je največ prebivalcev za omenjenimi boleznimi obolevalo v Ilirski Bistrici.

Povečana obolevnost oz. povečan rizik za obolenje je ugotovljen tako za pljučnega raka, kot za astmo ali kroničnim (obstruktivnim) bronhitisom.

Kot primer navajamo leto 1986 s stopnjo obolevnosti za astmo in kroničnim (obstruktivnim) bronhitisom na 100.000 prebivalcev:

Občina Ilirska Bistrica	46,4	165,6
Regija Koper	23,1	58,1
Regija Nova Gorica	6,8	78,6
SR Slovenija	29,2	67,7

Če primerjamo obolevnost v Ilirski Bistrici le z ostalimi občinami koperske regije, tudi ugotavljamo, da je obolevnost za astmo in kroničnim (obstruktivnim) bronhitisom najvišja prav v občini Ilirska Bistrica (tabela 3).

Kot primer navajamo leto 1986 za astmo in bronhitis (na 100.000 prebivalcev):

Ilirska Bistrica	46,4	165,6
Koper	20,6	30,9
Piran	6,0	41,8
Postojna	34,5	29,6
Sežana	16,7	92,0

Prebivalci občine Ilirska Bistrica torej izredno visoko obolevajo predvsem za astmo in kroničnim bronhitisom oz. t. im. kronično pljučno boleznijo, če njihovo stopnjo primerjamo s stopnjo v ostalih občinah koperske regije oz. s stopnjo obolevnosti v novogoriški regiji oz. v SR Sloveniji.

Človekovo zdravje je odvisno od sposobnosti družbe, da uravnava interakcije med človekovimi aktivnostmi in fizikalnim ter biološkim okoljem. Družbena skupnost prevzema vlogo varnostnika in pospešuje zdravje prebivalstva, ob tem pa ne sme prizadeti naravnih sistemov, od katerih je odvisno fizično in biološko okolje. Fizikalno in biološko okolje vključuje vse, od neposrednega bivalnega okolja do delovnega in širšega državnega, oziroma globalnega okolja. Vključuje skrb za stabilne klimatske pogoje in zagotavljanje potrebnih varnih elementov okolja (voda, zrak, zemlja). Vključuje tudi neprekinjeno delovanje naravnih sistemov, ki sprejemajo odpadke, ki jih proizvaja človek ne da bi bili ljudje ob tem izpostavljeni patogenim mikroorganizmom in toksičnim snovem ter tako, da ne bodo ogrožene bodoče generacije. Ti koncepti so temelj ideje o uravnoteženem razvoju.

Osnovni predpogoji za zdravo okolje so čist zrak, dovolj varne pitne vode, primerna in zdrava hrana, varno in mirno bivalno okolje ter stabilno globalno okolje. Posamezni elementi človekovega okolja so med seboj nerazdružljivo in tesno povezani. Zato imajo spremembe v enem delu okolja, neposredne ali pa posredne vplive na spremembe v drugem delu. Proučevanje njihovega vpliva na zdravje je izredno zapleteno in zahtevno. Enako velja tudi za ukrepe.

V ozračje stalno prehajajo različne kemične snovi, tako iz naravnih kot iz človeških virov. Njihova količina lahko varira, od nekaj sto ton, do več milijonov ton letno. Naravno onesnaženje predstavlja določeno ozadje, ki se od območja do območja razlikuje in je odvisno od sestave tal, rastlinstva in živalstva ter meteoroloških razmer.

Umetno onesnaženje zraka pa je posledica življenja in delovanja človeka. Človek onesnažuje zrak vsaj od obdobja, ko je odkril ogenj, dalje. Z rastjo števila prebivalcev na zemlji, zlasti pa z rastjo in širjenjem industrijske proizvodnje se je hitro povečevalo tudi onesnaževanje ozračja.

Vpliv onesnaženega zraka na človeka je zelo širok. Za človeka je najpomembnejše neposredno odlaganje vdihanih kemičnih snovi v pljučnem tkivu. Upoštevati pa je potrebno tudi posredno uživanje teh snovi preko vode ter rastlinske in živalske hrane, ki je bila onesnažena s škodljivimi snovmi iz zraka. Poleg tega lahko kemične snovi v zraku neposredno škodljivo vplivajo na rastline, živali in zemljine. Posledice teh vplivov se pokažejo v spreminjanju strukture ekosistema, kar posredno spet vpliva na kvaliteto življenja.

Onesnaženost zraka je eden najpomembnejših problemov, s katerim se srečujejo vse družbe na vseh nivojih razvoja. Zrak, kakršen je pač na voljo, vdihavajo tako revni, kot bogati. Industrijski razvoj je povezan z obremenjevanjem ozračja z ogromnimi količinami različnih

1. NAMEN RAZISKAVE

Izvršni svet SO Ilirska Bistrica je na osnovi razpoložljivih statističnih podatkov o strukturi in frekvenci obolenja dihal prebivalcev ugotovil, da dosedanja poročila nakazujejo neugodno stanje onesnaženosti zraka na območju mesta Ilirska Bistrica pa tudi občine. Določeni polutanti v onesnaženem zraku naj bi bili vzrok o zaskrbljujočem obolenju prebivalcev za pljučnimi boleznimi. Obstaja upravičena domneva, da je razbolevanje za pljučnim rakom, kroničnim (obstruktivnim) bronhitisom in astmo na tem področju v vrhu slovenskih občin.

Studija Hidrometerološkega zavoda iz Ljubljane je ocenjevala onesnaženost zraka na področju mesta Ilirska Bistrica z meritvami koncentracije SO₂ in dima v atmosferskem zraku. Omenjena študija je opozorila na možnost nekaterih specialnih polutantov, ki so posledica tehnoloških procesov v delovni organizaciji "TOK" in "LKI"-Lesonit.

Izvršni svet SO Ilirska Bistrica je predlagal Univerzitetnemu inštitutu za pljučne bolezni in tuberkulozo na Golniku, naj bi kot osnova za nadaljne raziskave o ev. vzrokih povečane obolevnosti za pljučnimi boleznimi preučil dejansko stanje razbolevanja prebivalcev v občini Ilirska Bistrica za pljučnim rakom, kroničnim (obstruktivnim) bronhitisom in bronhialno astmo in na osnovi teh preučevanj podal meritorno mnenje o dejanski stopnji razbolevanja za temi obolenji.

Ugotavljanje zanesljivejše epidemiološke slike razbolevanja za nekaterimi pljučnimi obolenji pa naj bi predstavljalo tudi osnovo za drugo fazo raziskave, ki naj bi ugotovila posamezne lokalne vzroke event. večjega rizika razbolevanja prebivalstva za omenjenimi pljučnimi boleznimi.

S tem namenom je bila podpisana pogodba o izvajanju raziskovalnega objekta z raziskovalno nalogo: Analiza obolevnosti za pljučnim rakom, kroničnim bronhitisom in astmo v občini Ilirska Bistrica v zadnjih petih letih.

Pogodba o raziskovalni nalogi med posebno Raziskovalno skupnostjo za zdravstvo in socialno varstvo in Univerzitetnim inštitutom za pljučne bolezni in tuberkulozo Golnik je bila podpisana 23. septembra 1987. leta.

Namen sprejete raziskave je:

- 1.1. Ali je pogostnost pljučnega raka, bronhitisa in astme signifikantno večja na področju občine Ilirska Bistrica kot pa na ostalih področjih Primorske oz. SR Slovenije.
- 1.2. Katere so epidemiološke značilnosti razbolevanja za omenjevnimi pljučnimi boleznimi.
- 1.3. Ali bi lahko že na osnovi dobljenih podatkov o prevalenci pljučnega raka, bronhitisa in astme sklepali na lokalne vzroke event. povečanosti obolevnosti na raziskovalnem področju.

Sklepi raziskave

5. SKLEPI

Na osnovi opravljene analize statističnih podatkov o obolevnosti za kronično obstruktivno pljučno boleznijo t.j. bronhialno astmo inkroničnim obstruktivnim bronhitisom za obdobje 1982-1986 lahko povzamemo naslednje zaključke:

- 5.1. Stopnja obolevanja za imenovnimi boleznimi je v občini Ilirska Bistrica signifikantno večja kot je v katerikoli občini koperske in novogoriške regije in je višja kot je v povprečju SR Slovenije.
- 5.2. Obolevnost za pljučnim rakom in bronhialno astmo v občini Ilirska Bistrica ima v opazovanem petletnem obdobju tendenco porasta, medtem ko je obolevnost za kroničnim obstruktivnim bronhitisom v nakazanem upadanju.
- 5.3. Pogostnost obolevanja za kronično obstruktivno pljučno boleznijo (astma in bronhitis) s starostjo prebivalstva narašča in največ bolnikov je odkritih v starosti 65 in več let. Prav obolevnost v starosti 65 in več let je v občini Ilirska Bistrica signifikantno višja kot pa je povprečje v koperski in novogoriški regiji.
- 5.4. Obolevnost za KOPB je signifikantno višja pri moškem kot pri ženskem spolu, kar v enaki meri velja za kopersko in novogoriško regijo. Problem obolevnosti za KOPB je v Ilirski Bistrici predvsem obolevanje moških v višjih življenjskih starostih, medtem ko obolevnost iste starosti pri ženah ni tako skokovita, četudi večja kot je povprečje SR Slovenije.
- 5.5. Stopnja hospitalizacije bolnikov s KOPB iz občine Ilirska Bistrica je v bolnišnici "Ivana Regenta" signifikantno večja kot pa je le-ta v koperski regiji oz. v njenih občinah.
- 5.6. Zaradi premajhnega števila umrlih zaradi KOPB ni možna zanesljivejša ocena glede stopnje specifične umrjivosti.
- 5.7. Stopnja začasne odsotnosti z dela bolnikov s kroničnim obstruktivnim bronhitisom je mnogo večja kot pa je povprečje indeksa odsotnosti z dela v koperski regiji.
- 5.8. Bolezni kot je kronični obstruktivni bronhitis se praviloma odkriva v vseh starostih ljudi, vendar pa z naraščajočo starostjo prebivalstva v vse večji meri.
- 5.9. Obolevajo v veliki meri domačini, medtem ko obolevnost drugih občanov - priseljenih iz drugih področij SR Slovenije oz. Jugoslavije - ne predstavlja izjemnega problema.
- 5.10. V nekaterih določenih podjetjih v občini Ilirska Bistrica je obolevnost za kroničnim obstruktivnim bronhitisom sicer pogosta, vendar bi šele nadaljna raziskava lahko ugotovila event. povezanost obolevnosti med kroničnim obstruktivnim bronhitisom in delovnimi mesti, kar prav posebno velja za nekatere industrijske obrate npr. "Lesonit", "Plama", "TOK". Pri ocenjevanju vpliva okolja na pogostnost bolezni pa je treba upoštevati tudi vplive navade kajenja, saj je polovica bolnikov kadilcev oz. so bili dolgoletni kadilci predno so kajenje opustili.

- 5.11. Epidemiološki pomen obolevanja predvsem za bronhialno astmo in kroničnim obstruktivnim bronhitisom vsekakor opravičuje nadaljevanje raziskave, ki naj bi z večjo zanesljivostjo odkrila prave ekološke vzroke povečane razbolevanja.

Nekaj statistike...

24. Mesto zaposlitve pred oz. ob odkritju obolenja

	Moški		Ženske		Skupaj	
	Štev.	%	Štev.	%	Štev.	%
Lesna kemična industrija "Lesonit"	25	22,1	8	13,1	33	19,0
"Plama" - Podgrad	8	7,1	7	11,5	15	8,6
Tovarna organskih kislin "Tok"	4	3,5	-	-	4	2,3
"Topol in Javor"	1	0,9	3	4,9	4	2,3
GG - Gozdno gospodarstvo	8	7,1	2	3,3	10	5,7
Obrtna dejavnost	5	4,4	1	1,6	6	3,5
ŽTP in cestno podjetje	11	9,7	-	-	11	6,3
Kmetje	24	21,2	8	13,1	32	18,4
Upokojenci	10	8,9	19	31,2	29	16,7
Dijaki	2	1,8	1	1,6	3	1,7
Drugo	15	13,3	12	19,7	27	15,5
Skupno	113	100,0	61	100,0	174	100,0

26. Diagnoza ob odkritju obolenja

	Moški		Ženske		Skupaj	
	Štev.	%	Štev.	%	Štev.	%
Obstruktivni bronhitis z ali brez emfizema	94	83,2	36	59,0	130	74,7
Astma	15	13,3	19	31,2	34	19,6
Kronični bronhitis in astma	4	3,5	6	9,8	10	5,7
Skupno	113	100,0	61	100,0	174	100,0
Brez drugih obolenj	53	46,9	34	55,7	87	50,0
Z drugimi pljučnimi obolenji	15	13,3	4	6,6	19	10,9
Srčna bolezen	36	31,9	22	36,1	58	33,3
Druge bolezni	9	7,9	1	1,6	10	5,8
Skupno	113	100,0	61	100,0	174	100,0

Tabela 2. Trendi obolevnosti (incidence) v regiji Koper in Nova Gorica ter SR Sloveniji v letih 1982-1986

	CA	ASTMA	KOB	SKUPAJ
Občina Ilirska Bistrica	+6,0	+11,3	-9,7	-1,7
Regija Koper	+1,6	+ 1,0	-8,6	-7,5
Regija Nova Gorica	-3,3	- 0,1	+1,5	+1,4
SR Slovenija	+1,5	+ 3,2	+0,5	+2,7

Obela 11. Novoregistrirani bolniki s kronično obstruktivno pljučno boleznijo v občini Ilirska Bistrica, regiji Koper in Novi Gorici po starostnih obdobjih v letih 1982-1986

(na 100.000 prebivalcev)															
Starostna doba	Občina Ilirska Bistrica					Regija Koper					Regija Nova Gorica				
	1982	1983	1984	1985	1986	1982	1983	1984	1985	1986	1982	1983	1984	1985	1986
0 - 24	19,6	-	19,6	78,3	20,1	8,7	8,6	19,6	15,3	8,7	16,5	19,2	8,2	2,7	19,3
5 - 44	160,5	114,6	68,8	298,1	137,6	59,9	52,7	52,7	69,5	47,9	33,8	33,8	176,2	64,2	47,3
5 - 64	315,8	143,6	258,4	430,7	258,4	196,6	115,5	168,5	134,2	128,0	143,2	94,1	110,4	98,2	196,4
65 in dalje	1061,9	831,0	600,2	748,8	738,7	467,7	307,2	376,9	314,1	307,2	249,4	104,6	209,2	152,9	153,0
Skupno	273,1	183,9	171,6	322,6	212,0	124,3	81,4	105,0	92,8	81,2	82,2	52,2	79,4	59,6	85,4

Tabela 12. Novoregistrirani bolniki s kronično obstruktivno pljučno boleznijo, glede na spol in starost v občini Ilirska Bistrica v letih 1982-1986

(na 100.000 prebivalcev)															
Starostna obdobja	1982			1983			1984			1985			1986		
	M	Z	Sk.	M	Z	Sk.	M	Z	Sk.	M	Z	Sk.	M	Z	Sk.
0 - 25	-	1	1	-	-	-	1	-	1	3	1	4	1	-	1
		39,7	19,6				38,6		19,6	115,7	39,7	78,3	39,2		20,1
25 - 44	5	2	7	3	2	5	1	2	3	6	7	13	2	4	6
	209,3	101,4	160,5	125,6	101,4	114,6	41,8	101,4	68,8	251,1	355,0	298,1	83,7	202,8	137,6
45 - 64	9	2	11	2	3	5	7	2	9	9	6	15	4	5	9
	543,8	109,4	315,8	120,8	164,1	143,6	423,0	109,4	258,4	543,8	328,2	430,7	241,7	273,5	258,4
65 in dalje	15	8	23	11	7	18	11	2	13	13	4	17	9	7	16
	1728,1	616,3	1061,9	1267,3	539,3	831,0	1267,3	154,0	600,2	1497,7	308,2	784,8	1036,9	539,3	738,7
Skupno	29	13	42	16	12	28	20	6	26	31	18	49	16	16	32
	386,4	170,7	273,1	213,2	157,6	183,9	266,5	78,8	171,6	413,0	236,4	322,6	213,2	210,1	212,0

plinov in prašnih delcev. Hitremu industrijskemu razvoju se pogosto pridruži tudi povečanje prometa ter intenzivna urbanizacija. Rezultat take politike je izredno visoka stopnja onesnaženosti zraka, ki ji je izpostavljeno veliko število ljudi.

Onesnažen zrak ne pozna državnih in nacionalnih meja, zato globalni problem onesnaženja ozračja ostaja izredno aktualen, saj so posledice sprememb v atmosferi lahko usodne za vse človeštvo.

Pri prizadevanjih za zmanjšanje onesnaževanja zraka je izredno pomembno, da poznamo stopnjo in vire onesnaženosti zraka. Rutinsko običajno ne merimo vseh različnih škodljivih snovi v zraku, temveč le pokazatelje onesnaženosti, kot so žveplov dioksid, prašni delci, dušikovi oksidi in ogljikov monoksid, .. Ti podatki so osnova za uvajanje in izvajanje ukrepov za zmanjšanje onesnaženosti ter za spremljanje njihove učinkovitosti. Poleg tega pa so potrebni tudi pri ugotavljanju vpliva škodljivih snovi na zdravje prebivalstva.

Zaradi te študije in zaradi splošno veljavnega mišljenja, da je v našem kraju veliko bolni dihal in alergijskih obolenj je nujno potrebno postaviti stalne merilne naprave, ki bodo merile koncentracije škodljivih izpustov v naše okolje.

Volitve nekoč - povzeto po starih objavah

Za objavo pripravil Jožef Šlenc

(Iz Trnovega) na Notranjskem se nam piše: Pri današnji volitvi bil je izbran nemškutar „kuršmit a. d.“ Matija Valenčič za župana, ki je pa sicer vsaj nekoliko zmožen. Oni, ki se jo vsiliti hotel, nijednoga glasu nij dobil.

Slovenski narod, 15.01.1876, letnik 9, številka 11
Opomba: kuršmit=veterinar

Prem 11. maja. (Poziv) C. k. okrajno glavarstvo v Postojni dovolilo je z dopisom dne 7. t. m. št. 4602 shod županov tukajšnje doline in okolice. K temu shodu se razun gg. županov vabijo vsi drugi za blagor ubogega ljudstva vneti domoljubi. Shod je odredjen na dne 18. maja t. 1. ob 2. uri popoldne pri g. M. Valenčič (Fajdigucu) v Trnovem. Namen dogovora je, kako bode se vzajemno postopalo, da se zabrani tej dolini in celi obširni okolici preteča nesreča — prodaja vode Bistrice in Reke tržaškemu mestu. Na podlagi razglasa c. kr. okrajnega glavarstva v Postojni od dne 31. marca t. 1. št. 8229 naj dne 5. in naslednje dneve mesece junija t. 1. nobenega gosp. župana z polnoštevilnim občinskim odborom v Bistrici ne manjka, kjer naj soglasno in brezpogojno proti prodaji omenjenih voda svoje mnenje odkrito-srčno izrečejo. Vsakega domoljuba sveta dolžnost je, v tem skrajnem času za blagor sedanosti in prihodnosti povzdigniti svoj glas! — V obeh slučajih nadejam se obilne vdeležbe. Potomci naši bodo nam pa za izvojevani boj vedeli biti gotovo hvaležni, kajti voda Reka in Bistrica je še edina nit, na kateri obstoj in napredek sedanjega in vseh prihodnjih rodov zavisi.

Andrej Frank, župan
Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 1884, letnik 42, številka 20

(Volitev v Trnovem.) Po hudem boju smo zmagali. Kak duh je vladal v armadi zavednih katoliških volilcev, povzamemo iz sodbe agitatorjev iz Podgrada, ki so prišli na trnovsko volišče pomagat trnovskim in bistriškim hujskačem. Rekli so ti gospodje, da so bili že pri marsikaterem isterskem volilnem boju, a take vrle discipline, mirne zavednosti in neomahljivosti niso še videli. To jim je tako imponiralo, da se niso mogli dovolj načuditi. — Iz Celja, slišal sem, prišli so trije gospodje z denarjem. Imejitelj posojilnice št. 2 ponujal je listek s petakom kmetom, drugi istotako. Drugi je klical vina, kolikor se je hotelo piti. In drugih agitatorjev in najemnikov toliko pred našimi možmi, kot čebel pred panjem. Zaletavali so se vanje z vso silo, a vse zaman. Volilcev prišlo je 191. Volitev trajala je 5 ur in pol. Nobeden se ni dal premakniti. Notar bistriški moral se je po dolgotrajnem trudu umakniti, ker je bilo vse prigovarjanje bob ob steno. Največ pa je tekal neki mladi bogatin. A „ti smrkavi pauri“ se niso dali pregovoriti. Tiho, zavedno, brez prepira, složno kot falanga, mož ob možu čakali so, da so ga klicali. Ljudstvo je le toliko časa podkupljivo in omahljivo, dokler podlage nima, na katero naj se nasloni. — Kdor resnično deluje v blaginjo naroda, narod ga ne bo zapustil, gotovo ne in stokrat ne. Agitacije z naše strani ni skoraj nič; kaplana mej misijonom nista bila nikoder po vaseh. Sploh je pa nasprotnikov naših že od nekdanj najboljši orožje: obrekovanje. Naši izvoljeni kandidatje so: Franc Benigar iz Trnovega (143 glasov), Janez Benigar iz Trnovega (143 glasov), Alojz iz Rudolf iz Trnovega (143 glasov), Jože

Batista iz Vel. Buk. (142 glasov), Jože Valenčič iz Postenjskega (140 gl.), Anton Počkaj iz Harij (138 glasov).

Slovenec, 24.10.1894, letnik 22, številka 244

Občinske volitve v Trnovem. 15. t. m. bil je Županom trnovske občine izvoljen obče priljubljen in spoštovan gosp. Rudolf Valenčič, odločen pristaš narodne stranke. Tudi občinskim svetovalcem so izvoljeni možje županovega mišljenja

Slovenski narod, 17.05.1899, letnik 32, številka 112

(Iz liberalnega volivnega dela.) Gospod Peter Lešnik, občinski tajnik v Ilir. Bistrici, je prav dosleden mož. V volivni imenik je vpisal 45 nevolivcev, med temi blizu 40 mladoletnih.

Zanašal se je, da bodo ti neupravičenci vsi volili Deklevo. Znanega predsednika »neodvisnih shodov« R. Valenčiča, ki stanuje v Trnovem, je tudi vpisal v imenik. Mož je bil tako vpisan v dveh krajih; seveda bi v obeh tudi volil. No, izbrisan bo ven. Ko sta prišla gosp. Fr. Valenčič in Fr. Šircel, občinski tajnik v Trnovem, v občinsko pisarno v Ilir. Bistrici, jima pa tajnik Lešnik ni hotel pokazati imenika. Naj bo pomnjeno, da se je par dni Lešnik bahal trnovskemu tajniku, kako je on vse volivce pravilno vpisal, on se ne boji nobenega reklamanta, ker je vse v redu. Ker ni hotel pokazati imenika, sta se imenovana brzojavnim potom pritožila na okrajno glavarstvo. In Lešnik je dobil dolgos. Toda, ker je Lešnik vedel, da bo imenik moral dati v pogled, je naprosil par Bistričanov, naj bodo vedno v pisarni in gledajo imenik, da ne bodo mogli »farški podrepniki« delati sitnosti. Mož je čutil slabo vest. Iznašel je še nekaj. Ko sta drugi dan — časa za reklamacije je bilo le še dva dni — prišla imenovana gospoda zopet v pisarno, ju je hotel podučiti, da nimata pravice imenik zahtevati, ker nista bistriška volivca. Podučila sta ga, da ima vsak volivec istega okraja to pravico. Prepisala sta pa imenik le z največjo težavo, dva dneva sta hodila. Ko sta pa pri-

nesla reklamacije, jih pa Lešnik ni hotel sprejeti, češ, morata krstne liste tudi prinesiti in kar je še drugega treba. Domišljavi Peter niti tega ne ve, da je to dolžnost županstva za protireklamacije. Drugič pa naj ne opisava 18 do 22 let starih kot upravičene volivce. Bistriški tajnik je drugače natančen mož. Ze vsa okolica se norčuje, da Peter teče za vsakim psom, ki nima nagobčnika in ga energično zasleduje, čegav je, še bolj, kakor pa konjederec. Pravijo tudi, da notranjskemu »šintarju« ni treba hoditi v Bistrico, ker to že Peter sam opravi brez njega.

Slovenec, 04.05.1907, letnik 35, številka 102

Iz Ilirske Bistrice 26. aprila. [Izv. dop.] Pri včerajšnjem izboru župana voljen je bil g. Anton Valenčič, c. kr. davkar v pokoju. Bo li bolje gospodaril, nego dosedanji, pričala bo bodočnost. Glede narodnih naših terjatev si valjda nismo nič na boljsem. Bojimo se, da bo kot c. kr. uradnik zelo odvisen od c. kr. naših protivnikov. Sicer pa naj mož ne pozabi, da nosi slovansko ime, da je slovanskega rodu in da volilci njegovi niso ne Nemci ne nemškutarji, če prav še niso tako svojih pravic in svoje narodnosti zavedni, kakor bi moralo biti.

Slovenski narod, 29.04.1875, letnik 8, številka 96

Iz Bistrice na Notranjskem 2. dec [Izv. dop.] Tudi pri nas smo imeli enkrat po prenehanji celih devet let občinske volitve. Prejšnjemu županu g. Jelovšku se je bil županijski stol prirastel; veliko smo imeli opraviti, da smo ga s tega mesta spravili. Imel je svoje uzroke, ker nam nij dal za svojega županovanja celega računa. Bil je potem izvoljen stari penzionirani burokrat Ant. Valenčič za župana. Ker nij mogel večine dobiti, volil se je sam. Nadejali smo se, da bode naš novi župan vnet za blagost občine, toliko bolj, ker se je sam za župana volil. A vidimo, da smo se varali. Prvo njegovo delo je bilo, da naš materini jezik ne spoštuje. Povabil je odbornike k prvej odborovej seji v nemškem jeziku, in ker niso te »Einladunge« nekateri odborniki hoteli podpisati, je ta mož v krčmah razgrajal, da kako se more od njega zahtevati, da bi v si-

ovenskem jeziku uradoval, ker te „šprahe“ ne zna. O srečni Bistričani s takim županom!

Slovenski narod, 07.12.1875, letnik 8, številka 279
Opomba: »Einladunga« = vabilo

Iz Ilirske Bistrice. 8. marca [Izv. dop.] Po velikem trudu smo Bistričanje vendar jedenkrat dobili svojega župana. Denes je izvoljen zopet poprejšnji mnogoletni župan g. Jelovšek in sicer s 5 proti 4 glasovi, katere je dobil vrli narodnjak g. Aleks. Ličan. Jelovšek si je dal sam glas, da je dobil večino, akoravno je malo poprej trdil, da ne sprejme županstva, ako ga ne izvolijo jednoglasno. Kakor se vidi, nema v Bistrici nihče splošnega zaupanja. Tudi poprejšnji župan g. Valenčič moral je sam sebe voliti, da je zadobil to čast in mislilo je vse, da bode z veseljem delal v korist občine, a zmotili smo se kajti, ko so volilci od njega zahtevali, da bi tudi kaj delal, ker je postal župan, in ko se je celo jeden narodnih odbornikov predrznil od njega terjati slovanskih povabil k odborovim sejam, se je mož tako razkačil, da je takoj resigniral (odstopil). Tega mu sicer nihče ne zameri, a siliti bi se mu ne bilo treba v stvar za katero nema niti veselja niti sposobnosti. Da pri današnji volitvi nij bil izvoljen narodnjak Ličan, je največ kriv tukajšnji zdravnik g. Bachman vulgo „doktor“, rodom Čeh, ki sicer tudi misli, da je naroden, kateremu je pa ženska družba ljubša, kot ona najodličnejših narodnjakov, akoravno se ne more več prištevat mej mladenci. Za volitev Jelovškovo si je prizadeval menda zaradi tega, da bode še smel v njegovih sobanah svoje veselice aranžirati. Ko bi vsaj ženstvo, na katero ima toliko vpliva, hotel vzbujati k narodni zavesti, bi mu užo drugo odpustili. Ravnanje tega gospoda je krivo, da smo v Bistrici brez narodnega društva, da se tukajšnji „Lescverein“ uže nij spremenil v slovansko društvo, čemu nam je v Bistrici nemško društvo brez Nemcev? Dovolj je tu omikanih ljudij, lepo narodno društvo bi so lahko ustanovilo, ako bi bilo več jedinosti, a osobna mrzenja zamore vsako pametno prizadetje.

Bog daj boljše!

Slovenski narod, 12.03.1876, letnik 9, številka 59
Opomba: „Lescverein“ = čitalnica

(Iz Ilirske Bistrice) se nam piše v 28. dan t. m.: Pri volitvi občinskega zastopa so bili dne 27. t. m. pri nas izvoljeni: za župana g. Aleksander Ličan, trgovec in posestnik, za svetovalec gg. Josip Valenčič, c. kr. poštar in J. Spilar, posestnik.

Slovenski narod, 29.08.1882, letnik 15, številka 197

LK
LIV HIDRAVLIKA IN KOLESA, d.o.o.

PROGRAMU 80 LITRSKIH SAMOKOLNIC SMO V LETU 2010 DODALI ŠE PROGRAM 40 IN 100 LITRSKIH SAMOKOLNIC

NOVO PONUDBA 2010

SAMOKOLNICA ZA KMETIJSTVO, DOM IN VRT 100L

OTROŠKA SAMOKOLNICA MINI-MAXI

SAMOKOLNICA ZA VRTIČKARSTVO IN OTROŠKO IGRO 40L

LIV HIDRAVLIKA IN KOLESA, d.o.o., Industrijska cesta 2, 6230 Postojna, Slovenija
tel. ++386 5 728 38 45, fax: ++386 5 728 38 60, e-mail: info@livkolesa.si, www.livkolesa.si
Informacije in naročila: Tanja JURCA, tel. ++386 5 728 38 44, e-mail: tanja.jurca@livkolesa.si

PURPLATEX
d.o.o.
*** REZANA POLIURETANSKA PENA**

Podgrad 110, 6244 PODGRAD
Tel.: 05/783-62-10 centrala
05/783-62-11 direktor
Fax: 05/783-63-20
GSM: 041/611-395
e-mail: purplatex@siol.net

Nepozabne poletne dogodivščine v Pacugu

Območni odbor OZ RK

Mateja Zidarič kot pedagoški vodja, Uroš Jenko kot športni vodja ter Martina Batista, Sara Pugelj in Maja Prosen kot vzgojiteljice, so letos spremljali skupino 39 otrok, ki so se udeležili letovanja v mladinskem letovišču Pacug pri Portorožu, kjer so preživeli deset čudovitih dni skupaj z učenci in učenkami iz Sežane in Idrije.

Poleg šole plavanja, kopanja in zabavnih iger v vodi, so se pomerili v košarki, nogometu, med dvema ognjema in odbojki. Z ladjico so se popeljali na izlet v Izolo, se sprehodili do Pirana, Strunjana in Portoroža, kjer so si privoščili sladoled.

V popoldanskem času so obiska-

trebušni ples in druge družabne igre.

V večernih urah so pripravili tematske zabave kot so: Pižama party, Vesolje veselja, Packa party, Pacug ima talent, Modni večer & izbor miss in mistra Pacuga in tako naprej.

Le kdaj so uspeli plavati, poleg vseh teh aktivnosti?

Vabimo tudi vas, da se nam priključite naslednje leto »ob istem času«.

Izjave otrok in vzgojiteljev

»Desetdnevne kolonije v Pacugu sem se kot vzgojiteljica udeležila prvič in bila že od začetka navdušena. Raznovrstne ustvarjalne in športne dejavnosti, ki smo jih pripravili otrokom, ter preprosto uživanje v naravi in morju, so v njihovih očeh prižgali iskrice sreče. Tu se sklepajo nova prijateljstva, rodijo prve ljubezni in točijo solze ob slovesih. Za marsikoga je bilo deset dni premalo in že odštevajo dni do naslednjega leta, ko se spet vidimo.«
(Martina Batista, vzgojiteljica)

»Otroška kolonija Pacug je kraj za uživanje, veselje in veliko smeha. Še preden prideš nazaj domov, komaj čakaš naslednje leto, da greš spet nazaj, po nove spomine in dogodivščine...« (Sara Pugelj, vzgojiteljica)

»Kakor ni slajše stvari od smetane na torti, tako ni bolj imenitne kolonije, kakor je Pacug!
:D« (Ervin Vičič, 17 let)

Celotna ekipa

Vesolje veselja

»Zelo zanimivo mi je bilo, ko smo odšli z ladjico v Izolo, najlepše pa je bilo skakati s pomola z Vanjo

in Tjašo ter se obmetavati z vodnimi balončki. Uživala sem tudi ob Matejinem trebušnem plesu, ki

sem ga doma s kraguljčki zaplesala staršem«
(Leja Janežič, 10 let)

Miss in mister Pacuga

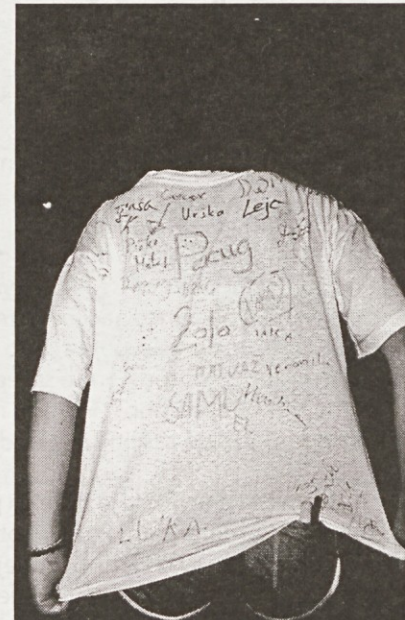
li različne delavnice kot so: Modna delavnica z manikuro, friziranjem, šivanjem oblek; Spoznavajmo Evropsko unijo; Ogrožene in zaščitene živalske in rastlinske vrste; Izdelava nakita iz usnja, ki jo je kot vrsto let vodila tudi letos Laura Novak; Prva pomoč in ogled reševalnega vozila, ki ga je v Pacug pripeljal strokovni sodelavec Peter Novak, Orientalski

Pacug ima talent-tekmovanje

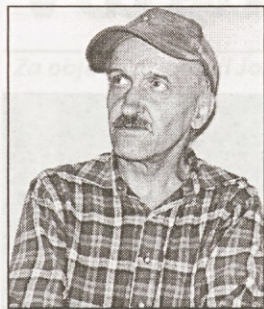

Pacug ima talent-komisija

Packa party

DVOJNA DIOPTRIJA

Preprodajalci megle

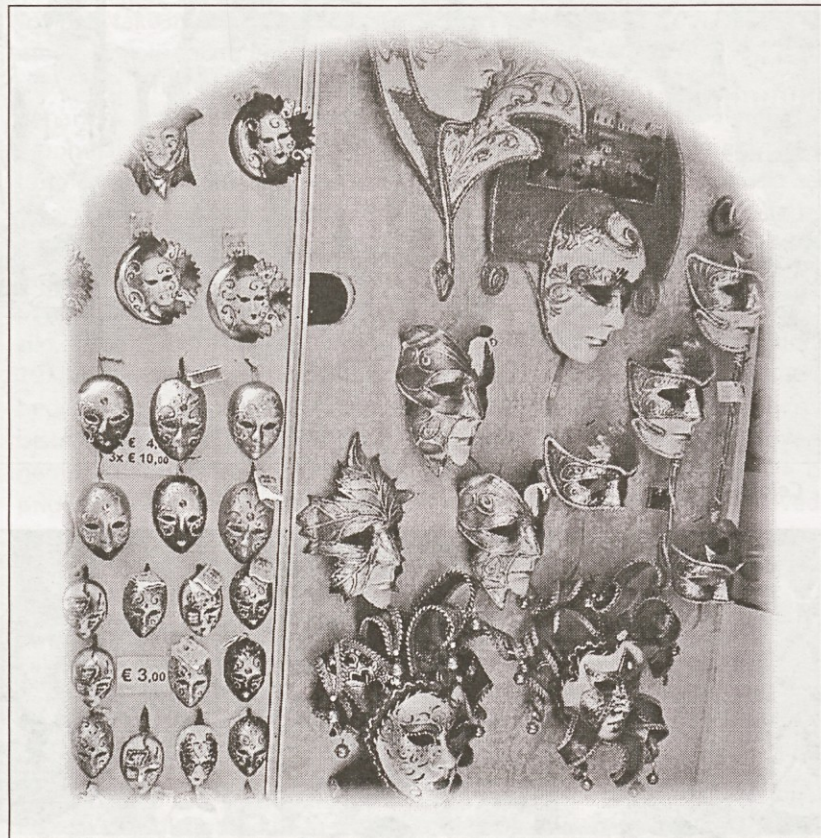
Joško Stegu

Ko bo to brali, se bodo že pričeli predvolilni boji za županske in svétniške sedeže v občinskih svetih. Tokrat v povsem drugačnih gospodarskih razmerah, kot ob zadnjih volitvah, kar bi se moralo poznati na volilnih programih kandidatov za župane ter list, ki se bodo potegovala za glasove volivcev, da nam ne bodo spet ponujale, oziroma prodajale starega spiska naših želja izpred zadnjih volitev, ampak svež seznam ukrepov, s katerimi nameravajo zavreti vsesplošno nazadovanje naše občine, ki se nadaljuje z nezmanjšano hitrostjo. Ceste so sicer še vedno polne avtomobilov, ne pa naši žepi, kot tudi ne trgovine, ki gotovo že občutijo upadanje kupne moči prebivalstva. Vse redkeje srečaš na Bistrci nasmejan obraz, kar je glede na že povedano nekaj povsem razumljivega, da človek ne more cveteti od veselja, če ga tarejo skrbi za preživetje. Podjetniki pri tem niso nobena izjema.

Upam, da nas ne bodo skušali politiki spravljati v boljše razpoloženje s kakimi predvolilnimi obljubami, za katere že vnaprej vedo, da jih ne bodo mogli izpolniti, kar pa zanje ni in verjetno tudi sedaj ne predstavlja kakega zadržka, da jih ne bi vseeno izrekli. Politika je - kot smo že večkrat nazaj ugotavljali - neke vrste prostitucija, posebno, kadar gre za nabiranje glasov volivcev, kjer so zmožni obljubiti vsakomur vse, da bi jih dobili. Neodgovorno je trditi kar povprek, da so vsi politiki, oziroma kandidati na volitvah enaki, se pravi pokvarjeni, ker to ne drži. Je pa nevarnost, da to sčasoma postanejo v družini s takšnimi tiči, za kar pa imamo volivci možnost, da jih na naslednjih volitvah zamenjamo, če niso opravičili našega zaupanja ali pa ga celo izrabili. Najslabše, kar lahko storimo je, da se odrečemo udeležbi na volitvah, ker s tem posredno prispevamo svoj glas ravno tistim, čez katere bentimo, da niso nič naredili, ker

znajo ob nizki volilni udeležbi spet zlesti v občinski svet in krojiti usodo našega proračunskega denarja še naslednji mandat. Ko ga že omenjam, bi se spodobilo, da nam na javnih soočanjih kdo končno pove, kakšna finančna bilanca čaka novega župana in občinski svet, predvsem pa, kolikšni so dolгови, ker je od tega odvisno, kaj in koliko od predvolilnih programov bo sploh možno uresničiti. Vse drugo je čisto navadno plozanje, oziroma prodajanje megle, kar politiki zelo radi

ne bi delali na dveh šitih zapored (delo v tovarni in nato še na kmetiji) skozi vse leto...Zdaj je tudi to obdobje že zgodovina, tako, kot zlata doba potrošništva. Čas krize je lahko tudi koristen za človeka, da v njej na novo določi svoje koordinate in vrstni red vrednot, ki jih je v pehanju za čim višjim standardom povsem potisnil v ozadje. Kot vemo, se obdobja blaginje in kriz izmenjavajo kot letni časi, vrednote pa ostajajo kot zvezde stalnice, ki nam kažejo pot skozi čas. Če naši predniki

počnejo, kadar ne vedo konkretnih rešitev, kako izveči voz iz blata.

Če pogledamo v zgodovino našega naroda, smo imeli težav vedno več kot samo za sproti, a nam je s trdno voljo in vero v prihodnost uspelo preživeti vse viharje, zato verjamem, da nam bo tudi zdaj. Pa ne z nostalgijnim oziranjem v preteklost, ko naj bi imeli bolj lagodno življenje, kar razen nižje stopnje brezposelnosti, ne drži, sicer ne bi predvsem po vaseh imeli polnih pokopališč, na katerih je dosti pregodaj umrlih moških, ki bi lahko še dolgo prispevali svoj delež k blaginji naše družbe in svoje družine, če

ne bi imeli in upoštevali tega kompasa, bi naš narod in jezik že davno izumrl, tako pa si je po naklonjenih zgodovinskih okoliščinah priboril celo svojo samostojno državo. Če se bo razvijala počasneje, kot smo predvidevali, ne bomo nič kasneje prispeli v prihodnost, ki bo takšna, kot si jo bomo naredili. Nič namreč ne pride samo od sebe. Priporočam vam, da ne stojite na mestu, ampak za začetek greste vsaj na volitve in daste možnost, oziroma svoj glas tistim, za katere mislite, da bodo našo občinsko barko prihodnja štiri leta odgovorno in uspešno krmarili. Boh do prihodnjega klepetala!

RECENZIJA

Misel o knjigi....

Misel o misli o knjigi ...

Patricija Dodič

"Knjige moramo prav tako pazljivo in strastno prebirati, kakor so jih pazljivo in strastno napisali." - George Elliot

Danes bo moja "misel" nekoliko drugačna. Najbolj zato, ker si v ludnici obveznosti pred dopustom prisiljen delati početverjeno, da bi si lahko na zasluženem dopustu tri dni trdno ponavljal afirmacije, češ kako nič več o delu ne razmišljaš, nato si morda malce uspeš namočiti noge v ledeno mrzli vodi, ali pač nekje, nato morda prebereš par strani neke knjige, morda dveh, treh, a le par strani, saj ti od utrujenosti črke zlepljajo veke v drobne pomišljajčke, pod katerimi zasanjaš drugačne vsebine, druge strani, različna obračanja listov, drugačno dihanje. O junakih pa... kdaj drugič:) No, torej. Če se po tem ovinkarjenju bogu za hrbotom povrnem vase, morda le to, da mi pač ni uspelo prebrati takšne knjige, ki bi vam jo lahko čez te poletno lenobne mesece na nek način zavšečila. Ja, prebrala sem nekaj deset knjig poezije, a koga naj s tem posiljujem, v teh poletnih mesecih, ko se na plažo jemlje Woodiwissovo, Robertsovo, tu in tam Victorio Holt, pa cel niz zgodb po resničnih dogodkih... In če nato pomislim, da bi vam napisala misel npr. o knjigi Živa zažgana, ali kako podobno zadevo, zdaj, ko si želite le ždeti v mivko, v obzorja, ali pač nekam kar tako, ne, zdaj vam res tega ne morem in nočem narediti. In zato o knjigah danes ne bom napisala pravzaprav nič. Ker so o njih veliko rekli, skorajda vse, mnogi znani in manj znani. Nekaj mrvic vam pripenjam danes, povzetih in vzeti iz spleta. Vem, lahko bi to naredil vsakdo, le kaj lažjega. Pa se zmenimo tako: če vam ni takšna misel o misli všeč, napišite misel sami!;) Na plaži... Pod kakim bohotnim poletnim drevesom. Na palubi jadrnice. Med pobiranjem krompirja. Med grabljenjem otave, če hočete. Saj vam vzame samo pet minut. Največ deset, a ne?:) Kakor koli že, želim vam prijetno s prijetnim. Koristno s koristnim. Želim vam predvsem obilo smeha in radosti, sproščenosti za nove horuke. Želim vam obilo krompirja. Želim vam odklop. Popoln. Da vas, ko se vrnete od kdo ve kod, ljudje ne bodo prepoznali. Pa ne zaradi sprememb na obrazu. Zaradi sprememb v srcu. Veliko užitek do naslednjici - v nadaljevanju pa... Nekaj misli, ki niso moje, so pa "moje", vse naj, Patricija.

... Bogata domača knjižnica nam je - kakor sultanu harem - čvrsto zagotovilo, da bomo večer preživeli v prijetni družbi." - Peter Amaliotti

... Če bi tiskali samo koristne knjige, bi jih bilo stokrat manj. - Voltaire

... Knjiga je kramp, ki bi naj razbil ledeno morje v nas. - Franz Kafka

... Knjiga je nekaj več kot besedna struktura. Je dialog, ki ga začne s svojim bralcem. Ta dialog je neskončen, književnost je neizčrpna, in to zaradi zelo preproste razloga - ker je vsaka knjiga taka. Knjiga ni stvar brez komunikacije: je razmerje, je opora nešteti razmerij. - Jorge L. Borges

... Knjiga je v celoti pot od zlega k dobremu, od krivice k pravici, od nepačnega k resničnemu, od noči k dnevu. - Victor Hugo

... Knjiga je za pisca to, kar je za lepoticeno njeno lice v ogledalu. - George Elliot

... Mar se ni večina knjig rodila iz dima in megle mnogih glav; naj bi se zato morale ponovno spremeniti v dim in meglo? - Friedrich Nietzsche

... Ni moralnih in nemoralnih knjig. Knjige so dobro ali slabo napisane. To je vse. - Oscar Wilde

... Soba brez knjig je podobna telesu brez duše. - Ciceron

... Vse knjige, ki jih bomo kadarkoli potrebovali, da bi postali tako bogati, tako zdravi, tako srečni, tako močni, tako prefinjeni in tako uspešni kot želimo biti, so že napisane.

... Tisti, ki si želijo boljše življenje, si ne smejo dovoliti, da bi izpustili knjige, ki bi lahko imele velik vpliv na izid njihovih življenj. Knjige, ki jih izpustijo, ne bodo pomagale!

... Če nekdo zaključi, da je cena za nakup knjige previsoka, počakajte, dokler ne bo moral plačati cene, ker ni kupil! Počakajte, dokler ne dobi računa za trajno in kronično neznanje.

Brštulin banda v Bazovici

Tonjo Janežič

Rispetta il Carso - Spoštuj Kras je pisalo na modrih majicah, ki so jih v nedeljo 08.08.2010 nosile članice in člani organizacijskega odbora zanimive prireditve Storianatura-Zgodovinarava, ki je potekala v Bazovici (Italija)

Kot je v svojem nagovoru poudarila predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat, je posebno razveseljivo, da lahko v mednarodnem letu biotske raznovrstnosti predstavijo Projekt za ovrednotenje kraške gmajne, v katerem se naravovarstveni interesi prepletajo z ekonomskimi. Kajti Pokrajina želi ovrednotiti po eni strani naravne značilnosti in raznolikosti kraškega teritorija, po drugi pa njegove kvalitetne avtohtone proizvode. Kot je bilo pojasnjeno, je sedanja uprava projekt »podedovala« od prejšnje. Dokazali pa so, da se lahko tudi zaščitne norme spremenimo v veliko priložnost, saj občina Bazovica spada namreč v Območje, pomembno za Skupnost »Tržaški in goriški Kras«, ki so ga evropske norme zaščitile, s ponovno uvedbo paše ga bodo dodatno zaščitili in ovrednotili tudi Bazovičani, saj ta dejavnost preprečuje razraščanje gozda.

Bazoviški praznik, ki je potekal pod imenom Zgodovinarava, se je lahko ponašal z bogatim dvojezičnim kulturnim programom. Poleg kobilarne iz Lipice z svojim programom je iz Slovenije Alenka Volk Penko z BRŠTULIN BANDO iz Harij posebej lepo zaznamovala kulturni del prireditve. Nasmejani obrazi obiskovalcev in dolgi aplavzi so izkazovali hvaležnost publike nastopajočim za izvedbo programa. Aplavz za posebne napore pa si je prav gotovo zaslužil tudi napovedovalec programa za prevajanje "horiščine" v italijanščino.

PETEK, 10. SEPTEMBER
MEXICO PARTY

Tel.: 05/714 12 07

Mob.: 041/424 974

OKREPČEVALNICA TRNOVO

gostilna pri Matetu

REZERVACIJE
ZA
ZAKLJUČENE
DRUŽBE

UKVARJAMO SE TUDI Z RAZLIČNIMI VRSTAMI CATERINGOV

GOSTOVANJE

Slovenska pesem v Srbiji
dobro sprejeta

Avtor: Jernej Biščak, Foto: Katja Mihelj

Mešani pevski zbor Tabor Kalc 1869 Knežak je 16. sezono zaključil s festivalskima nastopoma na 13. mednarodnem folklornem festivalu Vršaki venac v Republiki Srbiji. Mladi iz Knežaka in okolice smo se поблиže spoznali še s kulturno dejavnostjo slovenskih izseljencev iz Vršca, Bele crkve in okolice, si ogledali znamenitosti srbske prestolnice, štiridnevno potovanje pa sklenili v Novem Sadu.

Zamisli o poletni turneji je sicer dozorela že povsem na začetku pevske sezone, ko se je vodstvo spogledovalo z idejo o ponovnem pevskem gostovanju na Balkanu (pred dvema letoma v BiH, leta 2001 na Hrvaško). Nova priložnost se nam je ponudila spomladi, ko smo se odzvali povabilu mladega društva slovenskih izseljencev v Srbiji – Društva Kula. Društvo, ki vse

izdajajo pa tudi svoje glasilo.

Po njihovi zaslugi je imel MePZ Tabor Kalc 1869 čast nastopiti na 13. mednarodnem folklornem festivalu Vršaki venac, na katerem so se poleg našega zbora predstavile še pevske in folklorne skupine iz

repertoarja, na drugem nastopu, ki ga je prenašala tudi vojvodinska televizija, pa smo zablesteli v polnem sijaju.

Poleg nepozabne udeležbe na Vršakem vencu in gostoljubja organizatorjev smo se pevke in pevci zbora ustavili še v Beogradu, kjer smo si ogledali številne mestne znamenitosti: od srbske in mestne skupščine ter nastajajoče cerkve sv. Save do Kalamegdana in Skadarlije, kjer smo preizkušali kulinarične dobrote. Seveda smo se podali k Titovi grobnici in mu poklonili tenkočutno izvedeno pesem, pozabili pa nismo niti na stadiona Crvene zvezde in Partizana.

Vroči štirje dnevi, ki smo jih preživeli med prijaznimi ljudmi, so nas še bolj povezali in nas navdali z zadoščenjem, saj smo slovensko pevsko tradicijo na dostojen način predstavili izven slovenskih meja. Da slovenska glasba – tudi narodnozabavna – dobro dene srbskim ušesom so dokazali neuradni nastopi v Beogradu in Vršču, saj so nas naključni mimoidoči povsod nagradili s spontanimi aplavzi.

od leta 2004 združuje Slovence v Vršču, Beli crkvi in njeni okolici, skrbno neguje slovensko kulturo, saj v sodelovanju z drugimi slovenskimi društvi redno pripravlja literarne večere in druge kulturne prireditve,

Srbije, Makedonije, Bosne in Hercegovine, Grčije, Indije in Kostarike. Gledalci so kljub nekaterim tehničnim zapletom med našim prvim nastopom dobro sprejeli slovenske ljudske pesmi iz našega širokega

VESELO GOD GODUJEMO

Poletje pr Slamčevih

KETŠD Alojzij Mihelčič Harije

Mladinski hotel Pliskovica, ki deluje v obnovljeni kraški domačiji v vasi Pliskovica, je zavarovana kot kulturni spomenik. Poleg osnovne ponudbe nočitve z zajtrkom, v hotelu organizirajo tudi razne delavnice, predavanja, tečaje, koncerte in prireditve.

Člani KETŠD Alojzij Mihelčič Harije smo letos gostovali v Pliskovici že četrtoč, drugič zapored v sklopu prireditev Poletje pr Slamčevih.

Tokrat smo obiskovalcem Slamčevih večerov ponudili v pokušino komedijo izpod peresa Alenke Penko Veselo god godujemo, za prijeten večer pa so poskrbeli člani Brštulin bande in kot po navadi navdušili občinstvo.

ZAKLJUČNA PREDSTAVITEV PROJEKTA

Narava za
izboljšanje življenja

KETŠD Alojzij Mihelčič Harije

Letošnje mednarodno leto bioraznolikosti poteka pod geslom Narava za izboljšanje življenja. In prav pod tem geslom so v začetku letošnjega avgusta predstavili najnovejšo ugotovitve na temo usode kraške gmajne (ime gmajna, ki je izpeljano iz srednjeveškega nemškega pojma gemein-sкупen, danes najpogosteje uporabljamo za neobdelan, redko porasel svet, ki je običajno skupna vaška last) oz. zaključek projekta Zgodovina narava/Storianatura v Bazovici pri Trstu. Gre za projekt v katerega je bilo vloženih 775.000 evrov in je nastal kot nadomestilo lokalni skupnosti ob izgubi zemljišč v letu 1993 zaradi gradnje znanstvenega parka v Bazovici. Večina dela je bilo opravljenega v ponovno usposobitev pašnika iz zaraščenega gozda ter gradnjo zavetišča za 30 glav živali, saj podatki iz raziskav kažejo, da se je na območju Tržaške pokrajine gozd, ki je leta 1950 pokrival 17% zemljišča, v letu 2000 razširil na 54%. Slovenski del Krasa pa v letu 2000 prekriva gozd že na območju 67%, kar je nad državnim povprečjem.

Cilj projekta je ponovna vzpostavitev naravnega ravnovesja, ki se je v teku let izgubilo zaradi pomanjkanja živinorejske dejavnosti in zaraščanja ter spodbujanje ekonomskih aktivnosti, ki bodo jamstvo za bodoče dobre prakse.

Tridnevno zaključno predstavitev projekta je spremljala etnološka razstava Življenje na vasi iz zbirke Srečka Rožeta, svetovno znanega zbiratelja starega orožja in eksponatov, ki se je pred več kot 20 leti zapisal v Guinnessovo knjigo rekordov zaradi največjega števila vojaških predmetov na nacionalnem območju, predstavitev knjig prof. Livia Poldini in dr. Stanka Renčlja, v prostorih Gospodarske zadruge v Bazovici, otroške delavnice v organizaciji Študijskega centra Melaine Klein, odprtje zavetišča za živali, simpozij »Primer bioraznolikosti:kraška gmajna« v organizaciji Dežele Fru-lanija-Juljska krajina in Pokrajine Trst, predstava dresurnega jahanja Kobi-

larne Lipica, voden nočni ogled učne poti Ressel (organizatorja Deželne gozdne straže in Združenje EOH San iz Trsta), pester zabavni program in prav ob zaključku mednarodna povorka »Včeraj in danes«, v kateri so nam organizatorji namenili častno prvo mesto ter samostojni enourni program, na povabilo podpredsednika združnega pašnika g. Darka Križmančiča.

Partnerji v projektu so bili Pokrajina Trst, Zdržni pašnik v Bazovici in Odbor za ločeno upravljanje juserskega premoženja, ki nudi svoja zemljišča. Po strokovni plati pa so sodelovale univerze v Trstu, Vidmu in Padovi ter združenje za ornitološke in ekološke študije Astore, kar ne preseneča, saj

raziskave kažejo, da nikjer v Sloveniji in bližnji okolici ne najdemo toliko različnih vrst plazilcev, žuželk in cvetlic na prostorsko omejenem območju.

Organizatorjem, posebej g. Darku Križmančiču, se zahvaljujemo za povabilo in gostoljubje. Hvala tudi vsem našim zamejskim rojakom, ki so si vzeli čas in nas prišli pozdraviti v Bazovico, g. Marici Gombač (TZ BKN, Po-stojna) in podjetju Laris, d.o.o. iz Harije.

»Lahko se začne z gostilniškimi pogovori, konča pa z dejanji.«

Rok Smrdelj

Pri koncu tretjega letnika gimnazije nam je profesorica slovenščine, na podlagi obravnavane domoljubne Župančičeve pesnitve Z vlakom, naložila, da za domačo nalogo napišemo esej ali pesem o domovini. Vsi pisni izdelki so vsebovali s sladkorjem posute stavke in povedi, kot so: »ljubim svojo domovino«, »moja domovina je ena in edina«, »ko zapuščam domovino, pretakam solze« ... Vse to patriotsko besedičenje prikriva stvarne probleme naše družbe in jo ovijajo v tančico iluzije, češ, saj bodo država in vlada poskrbele za našo usodo in tako rekoč se lahko uležemo na kavč, se prepustimo vsakodnevni životarjenju in čakanju na odrešitelja izza oblakov.

Torej, namesto spodbujanja kritičnega razmišljanja in razvoja (sociološke) imaginacije se raji s sladkimi povedmi utrjuje načelo večine današnjih profesorjev: »Malo lahko razmišljate s svojo glavo, preveč pa ne.« Kako lahko sodoben, srednješolski profesor po opravljeni gimnaziji, univerzitetni diplom in večletnih pedagoških izkušnjah brezglavo izreče tako konservativno in nazadnjaško izjavo bodočim slovenskim intelektualcem?! Naša šola leži na robu mesta, praktično v naravi, zraven pašnika, kjer se pasejo ovce, in če okna učilnic niso zaprta, se jih močno sliši - po profesorjevih besedah sem se počutil kot del njih. Kako bomo mladi spreminjali stvari na bolje, če država ne poskrbi za kompetenten pedagoški kader, ki bi moral vzgajati in izobraževati mladino za življenje in ne za točke. Najbolj pomemben temelj znanja je zagotovo šola kot ustanova, poleg staršev, ki poskrbijo za vzgojo in ljubezen. Če ta temelj ni močno in pravilno zgrajen, se na njem ne da graditi objekta, če pa se že zgradi, je njegova stabilnost majava in slej ko prej razpade.

Starši in šola nas učijo, da moramo spoštovati domovino, državo, kulturne spomenike, pomembne zgodovinske osebnosti ... To je lepa teorija, v praksi žal neutemeljena in za nas Slovence, po vseh aferah, korupcijah, izgredih in ostalih dogodkih, ki so se zgodili v ubogih dvajsetih letih našega obstoja, tolažljiva »resnica«, ki opravičuje naše napake in prehitevanje dogodkov. Smo Slovenci zaveden narod, ki spoštujemo tradicijo, jo gojimo in se z njo radi pohvalimo ali smo zgolj odskočna deska intelektualcev, ki končajo v evropskih prestolnicah? Torej smo v očeh nas in drugih podalpsko brezno nergačev, ki zapostavljajo vse, kar se nanaša na Slovensko in naše nasplohe.

Vsak narod načeloma spoštuje svojo domovino, jo ljubi in ponosno koraka po njej - samo pogledjmo ZDA. Amerika ima v svoji zgodovini številne madeže. Nečloveško so odrinili staroselce v sušni in gorati zahod celine, poleg tega pa so intenzivno uničevali njihovo kulturno

identiteto; na plantaže bombaža so uvažali črnske sužnje z obal zahodne Afrike vse do secesijske vojne; da ne pozabimo na politiko talilnega lonca - sito, ki je hotelo vse ljudi spreobrniti v prave Američane, z ameriškim načinom življenja. Kljub vsem napakam se ti nerazgledani osebki kot narod svoje domovine ne sramujejo, ravno nasprotno, nanjo so zelo ponosni. Tudi mi nismo »angelčki«, saj nečloveško diskriminiramo Rome, homoseksualce in ostale, od povprečja drugačne ljudi, vendar nam drugi lahko očitajo samo zanemarljive napake, ki niso niti kaplja v morje človeških zločinov, kljub temu pa se mi močno stavimo v nič. Lahko bi se hvalili kot močen narod, ki je po stoletjih zatiranja preživel. Ali pa, da spadamo med države, ki imajo najmanj zločinov v svoji nacionalni zgodovini.

Končno smo samostojni in spet nam ni prav - očitno smo res ustvarjeni samo za hlapčevanje ali kot zelo lepo pove Cankar v svoji družbenokritični drami Hlapci: »Hlapci! Za hlapce rojeni, za hlapce vzgojeni, ustvarjeni za hlapčevanje. Gospodar se menja, bič pa ostane, in bo ostal za vekomaj; zato, ker je hrbet skrivljen, biča vaje in željan!« Slovenski hrbet je vaje biča, od njega odvisen. Sedaj, ko smo samostojni, je slovenskemu »hrbtu« prelepo, ker ne hlapčuje oz. ni odvisen od nekoga drugega.

Septembra 2009 sem bil na Norveškem v neki mali vasi, imenovani Tveit, ki je od glavnega mesta oddaljena kar nekaj sto kilometrov. Na podeželju, odrezanem od sveta, je vsaka kmetija na vrtu imela norveško plapolajočo zastavo, privezano na visokem belem drogu. Sprva sem mislil, da praznujejo državni praznik ali kakšno drugo ceremonijo, vendar sem s strani domačinov izvedel, da so zastave nekaj vsakdanjega. Pri nas pa še za državni praznik ne izobešamo zastav, kaj šele tekom leta. In še tisti sosedi, ki obešijo zastavo, jih ostali tercijski poistovetijo z zagretimi nacionalisti. Zastave opazamo samo na državnih stavbah in ulicah in še to samo za praznike.

Kljub osiromašeni slovenski narodni zavesti se lahko pohvalimo s številnimi možmi, ki so proti oblastem tajno delovali in tvegali svoja življenja v dobrobit boljšemu jutri ali pa so se kljub posmehu in zaničevanju s strani nas, Slovencev, in ostalih trudili za ideje, ki so se 25. junija 1991 končno prvič udejanjile. Prizadevanja narodnih herojev so bila tako šele po njihovi smrti realizirana. Kam so se odbili odsevi vseh dosežkov naših velikih kulturnikov, politikov in narodnih buditeljev, s katerimi nam profesorji polnijo glave? Zakaj je to samo teoretično znanje na maturi? Kot bi nekdo s škarami prestrigel zavest o gibanjih in idejah, ki so jih gojili protestanti v 16. st., razsvetljenci v 18. st, romantiki in realisti v 19. st. in tako dalje.

Klopčič naše zgodovine, ki se je odvijal v vseh možnih smereh, po vseh pobočjih gorja in veselja, vzponov in padcev, je 25. junija 1991 razvil svoj vrhunec. Tako smo po stoletjih zatiranja, s strani različnih narodov, ki smo jim vedno hlapčevali, svobodno zakorakali v samostojno, suvereno, po ustavi demokratično zasnovano, Republiko Slovenijo in tako prvič v naši zgodovini iz naroda prešli v nacijo. Oblikovali smo vse ključne državotvorne politične institucije, od parlamenta, ministrstev, neodvisnih sodišč, državnih uradov, šolstva ... Sprejeli smo ustavo in postali moderna nacionalna politična tvorba. Kot začetniki brez izkušenj smo začeli več kot odlično, saj smo se znašli sami v morju sodobnih nacionalnih držav, ki imajo stoletne tradicije in utečeno prakso. Še preden smo državo zadovoljivo vzpostavili v vseh njenih konstitutivnih prvinah, se vprašali, kdo smo, in politično identiteto utrdili v kolektivni zavesti, smo kot prvošolčki na prvi dan šole začeli veselo teči v stavbo, ki se imenuje Evropska unija. Vstop v to nadnacionalno skupnost lahko razlagamo kot hitenje k neki popolnosti; čez noč smo hoteli biti vse naj - najboljša in najbolj visoko institucionalizirana država. Nismo vedeli, v kaj se podajamo in kaj bomo morali sprejeti. Sočasno smo pri tem zavrgli svojo lastno, nam ljubo, valuto - slovenski tolar. No ja, saj ni bilo nobenemu žal, če izgubimo še nekaj, kar je našega in slovenskega.

Slovenija se je začela obnašati kot najstnica na višku pubertete, ki ne ve, kaj želi imeti, ves čas se gleda v ogledalu in išče mozolje, pa čeprav jih morda sploh nima (pri tem mislim na vse afere, ki jih je bila deležna v tako kratkem času). Počeli smo vse, kar počnejo naše kolegice, kot so Nemčija, Francija, Nizozemska, Finska, samo da bi bili »kul« in hitro sprejeli bolonjski univerzitetni sistem, ravno tako še en sistem, ki se danes kaže kot slab oz. ga študentje in profesorji na univerzah nezadovoljno izvajajo.

Čustvena navezanost na domovino med mladimi je v kritičnem stanju. Vzrokov je veliko. Dežurni krivec je globalizacija. Nadalje, pri nastanku države se nismo zadostno utrdili kot Slovenci in prisotne je tudi neznanosno rušenje avtoritete slovenskemu parlamentu - temelju naše države. Rezultat naštetih vzrokov je prikazoval sliko, ki smo jo videli v sredo, 19. maja 2010, ko so potekale demonstracije proti sprejetju Zakona o malem delu. »Črna središča« za slovenski narodi. Narodni heroji so se zagotovo dvakrat obrnili v grobu, če ne vsaj malo živčno trznili. Slovenskim dijakom in študentom je bilo zagotovljeno pisno opravičilo odsotnosti od pouka in predavanj, na prizorišču pa so se ga najprej pošteno napili, nato pa z granitnimi kockami oskrunili slovenski parlament, ki je glavni te-

melj parlamentarno urejene države. Na ta dan je Slovenec uničeval svoj lastni, kulturni in politični spomenik. Dragi ljudje - državljani, to so prihodnji rodovi slovenskih intelektualcev, politikov, kulturnikov in znanstvenikov.

Vse lepe besede velikih mož, ki so jih vzklikali ob osamosvojitvi, so se razblinile kot milni mehurčki in izkazali smo se kot vandali in paleolitiki prebivalci z visokimi čeli in majhnimi možgani, ki nimajo nit ščepca soli, razuma in odnosa do lastne domovine in slovenskih kulturno-političnih spomenikov. Spustili smo se na nivo, ko je v deželi Kranjski vladal še fevdalizem in se obnašali kot kmečka srednjeveška drhal. Za hlapce rojeni! Dejstvo je, da so demonstracije legitimen način protestiranja, nasilje pa je nelegitimno in nazadnjaško nivo reševanja spornih vprašanj in predlogov. Samo makiavelisti bi imeli izgovor za nasilje, saj to teoretično in praktično vodilo v politiki pravi, da je za dosego ciljev dovoljeno uporabljati vsa sredstva, vendar posluževanje obrabljanih renesančnih (političnih) vodil v tem primeru ne pride v poštev.

Na kavi s prijatelji večkrat poslušam prehude in neutemeljene kritike o tem, da bi bilo potrebno izpeljati revolucijo in zrušiti slovensko vlado. Vprašam jih, zakaj revolucija? Ne znajo mi odgovoriti. Slovenska vlada je pač slaba. Nihče ne ve za kaj, slaba je. Potem jih vprašam, zakaj bi bilo potrebno zrušiti slovensko vlado? Dobim enake gostilniške odgovore, kot za vprašanje o revoluciji. Lepo jim obrazložim naslednje: naša država dopušča opcijo, da lahko vsakdo prevzame vodilno mesto v družbi, saj smo vendar demokratična skupnost, ki to dovoljuje. Povem jim, naj naredijo šole in prevzamejo oblast po legitimni poti in stanje izboljšajo. Potem so vsi tihi; brbljati v prazno, brez argumentacije in predznanja je najlažje. Seveda bi njihova razmišljanja in mnenja podpiral, tudi če se z njimi ne bi strinjal, v tem primeru jih pač ne morem, ker za njimi ne stojijo in jih ne argumentirajo. Vsakdo ima možnost, da izkoristi od družbe in politike vse, kar mu ponuja.

Preden grem v šolo, vedno prelistam dnevni časopis in poskušam najti vsaj eno obetavno novico o slovenski politiki; da ni škandal, afera, korupcija ali nekaj iz tega sklopa. Vendar naši preljubi novinarji iščejo samo material, ki sodi v rumeni tisk, ne pa v elitne slovenske časopise. Ko je naš minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golob priznal v javnosti, da je lagal o lastniškem deležu v podjetju Ultra, se je ves medijski svet vrtel okoli njega, ker ga je zaznamovalo takšno grozodejstvo. Na vseh televizijskih poročilih in naslovnih je bilo s krepkim tiskom ovenčano njegovo priznanje o laži. Trenutno ga v medijih ne srečamo. Zakaj? Ker

načeloma počne vse prav. Novinarji pišejo samo o škandalih, aferah in korupcijah. O politikih in znanih osebnostih, ki delajo dobro, ne poročajo. Množični mediji imajo zelo velik vpliv na javno mnenje. Da bo mera polna, vsako zgodbo, kar se da, raztegnejo in napihnejo. Senzacionalistično pisanje je postalo, bržkone po navodilih urednikov, novinarska norma. Kaj si naj potem navadni smrtniki mislimo, ko na poročilih gledamo samo napake politikov in pohval o delu od nikoder.

Vse, kar je slovensko, je zapostavljeno. Zapostavljeni so slovenski literati, slovenske glasbene skupine, slovenska kulinarika in ostalo. Odvaditi bi se morali predsodkov o lastni manjvrednosti in raje usmeriti energijo v iskanje smisla lastnega naroda, kot je uspelo že mnogim znanim Slovincem, kljub temu da so imeli vse pogoje, ki bi jim omogočili uspeh v tujini.

In seveda, stara resnica še vedno velja: slovenski avtorji so zapostavljeni, v tujini so sprejeti bolje. Nekega dne mi je direktorica ilirskobistriške knjižnice pripovedovala o službenem gostovanju na Finskem. Tamkajšnji domačini so jo povpraševali po Cankarju! O našem, depresivnem in črnogledem Cankarju, kot mu vsi očitamo, seže glas vse do Skandinavije, kar potrjuje izjemno razgledanost Fincev in velik odmev slovenskih del. Če smo že pri Cankarju, ne smemo pozabiti, da je bila povest Hlapec Jernej in njegova pravica prevedena celo v kitajščino.

Morda se zdi dvomno, ker navajam napake našega naroda, nato pa govorim, kako je vse slovensko zapostavljeno. Želim spodbujati h kritičnemu razmišljanju o naši družbi, o napakah, o dogodkih, da jih bomo po treznem premisleku pravilno ovrednotili in na tej osnovi razvijali na bolje. Vsekakor so moja, subjektivno podana mnenja zgolj individualno dožemanje družbe in časa, v katerem živimo in za objektivno sliko bi bilo potrebno opraviti empirično študijo, ki bi bodisi potrdila, bodisi odvrnila tovrstno videnje družbene strukture. Lahko se začne z gostilniškimi pogovori, konča pa z dejanji. Šele takrat bomo lahko deklamirali s sladkorjem posute povedi, pisali domovinske hvalnice in bili ponosni na našo preljubo Slovenijo. Nič prej kot takrat ...

TABOR

Doživljajski tabor

Darja Grilj

Zveza Sožitje v okviru nacionalnega programa, organizira vsako leto obliko vseživljenjskega učenja, katerega splošni in dolgoročni cilj je boljša kakovost življenja oseb z različnimi motnjami v duševnem razvoju (OMDR) in krepitev njihove vloge pri samoodločanju pri večini življenjskih zadev. Te osebe same izražajo potrebe in želje po različnih programih, ki bi jim bili v pomoč pri normalizaciji in samostojnejšem življenju ali ki bi jim zgolj popestrili vsakdanjik. Tako se lahko člani, uporabniki lokalnih društev Sožitje prijavijo na program vseživljenjskega učenja, društvo je dolžno zagotoviti jim spremljevalko /ca.

Člani Društva Sožitje Ilirska Bistrica smo se letos prijavili na 7-

dnevni doživljajski tabor v Špadiče. Na taboru so bili poleg nas prisotni še vodja programa in ostali udeleženci, ki so prihajali iz različnih lokalnih društev Sožitje (Cerknica, Slovenj Gradec, Novo Mesto, Izola). Vseh skupaj 24. Večinoma nepoznani obrazi, smo se precej hitro spoznali in navezali, veliko smo se pogovarjali, se družili na družabnih večerih ter imeli še mnogo zanimivih dejavnosti (vožnja z Ladjico do Vrsarja, vožnja z vlakom do Poreča, spuščanje po toboganu, najem pedolina, skakanje po trampolinu, poslikava telesa, šport na plaži, modna revija, ustvarjalne delavnice...) Program je bil dovolj pester, da smo v aktivnostih lahko uživali prav vsi.

Naloga nas spremljevalcev je bila predvsem vzpostaviti dober človeški odnos ter prispevati k normalizaciji OMDR, hkrati pa nuditi tudi osebno pomoč glede na konkretne potrebe udeleženca; poleg tega pa tudi dnevno evalviranje izvedenih vsebin vodji tabora, ter načrtovanih aktivnosti za naslednji dan.

Kot spremljevalka sem na takšni obliki sodelovala že sedmo leto, doživela veliko lepega, spoznala veliko prijateljev od katerih izžareva veliko dobre volje in topline; vse skupaj je nadgradilo moj osebni razvoj, predvsem pa je moj cilj vedno dobro počutje udeležencev, katerim je program namenjen.

SKZ na Primorskem ponovno začela z delovanjem

Tonjo Janežič

V sredini septembra se je v Hruševlju odvil sestanek, ki so se ga udeležili Vitomir Bric, Metod Štrancar, Klemen Šavli, Tonjo Janežič, Branko Strgar in Milivoj Božeglav in razpravljali o stanju primorskega in slovenskega kmetijstva. Strinjali so se, da sta v najhujši krizi po osamosvojitvi Slovenije in nanizali nekaj najbolj perečih problemov na Primorskem – od nizke cene mleka in grozdja in nižanja že tako nizkih cen govejega mesa do finančnih in organizacijskih težav zadrug in problematike neizplačevanja subvencij pa tudi, kar je morda najbolj žalostno, slabega ugleda kmetov in kmetijstva v družbi. V razpravi so nanizali nekaj konkretnih predlogov in ukrepov za izboljšanje stanja, predvsem pa poudarili, da je treba vztrajati pri delu kljub začetnim morebitnim neuspehom in slabemu stanju v kmetijstvu. Rezultat razprave je bilo kar nekaj sklepov, med drugim tudi to, da se po lokalnih volitvah ponovno sestanejo v celotni zasedbi in opredelijo program dela, ki bo temeljil na statusu družinske kmetije. Še prej pa bodo aktivno nastopali v predvolilnem času ter si medsebojno obveščali in pomagali, pri čemer pričakujejo podporo vrha SLS in ponovno organiziranje SKZ po vsej Sloveniji.

TV GALEJA

Poizkusno oddajanje TV Galeja preko oddajnika

Miloš Valenčič, odgovorni urednik TV Galeja

V zadnjih dneh avgusta je TV Galeja začela s poizkusnim analognim oddajanjem z oddajnika na hribu Karlovica nad Pregarjami na kanalu 45 analogne frekvence.

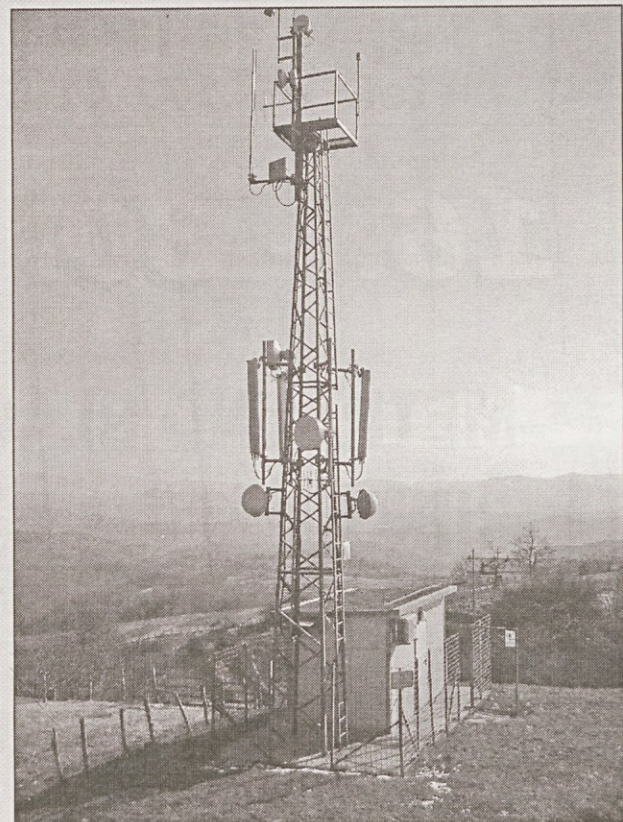
Razpis za pokrivanje občine Ilirska Bistrica z digitalnim televizijskim signalom je napovedan že na spletnih straneh državne agencije, ki je pristojna za podeljevanje med drugim tudi televizijske in radijske frekvence. Nanj se bomo seveda prijavili, smo se pa na TV Galeja odločili tudi za nakup rabljenega analognega oddajnika, s katerim sedaj oddajamo in ga bomo

morali izklopiti pred koncem letošnjega leta. V tem času bomo testno oddajali in si pridobivali izkušnje.

Tukaj želim izkoristiti priliko in pojasniti glede dosedanjega financiranja TV Galeja s strani Občine Ilirska Bistrica, ker je v javnosti prisotno mnogo napačnih informacij. TV Galeja je s strani Občine

Ilirska Bistrica v zadnjih osmih letih prejela izključno plačilo za storitev snemanje sej občinskega sveta. Za opremo, program, oddajnik, stolp... ni prejela s strani občine Ilirska Bistrica v zadnjih osmih letih niti enega tolarja oziroma eura. Kar smo naredili smo sami z veliko pomočjo večinoma bistriških firm in posameznikov, ki jih bomo tudi v kratkem tudi navedli in se jim javno zahvalili. Sredstva v višini 8.800.000 SIT, ki so bila predvidena za financiranje oddajnika TV Galeja s strani naše občine so bila neporabljena prerazporejena znotraj občinskega proračuna, postavka financiranje TV Galeja pa pred nekaj leti ukinjena.

V mesecu septembru bomo pričeli s pogostejšim oddajanjem lastnega programa – tako novega kot ponovitev in v začetku oktobra tudi organizirali sedaj že tradicionalno soočenje kandidatov za župana občine Ilirska Bistrica.

Snežnik
PIŠITE NAM
sneznik@kabelnet.net

ANEKDOTA

Kako smo včasih napisali, da kar si lahko privošči Bog, si ne more privoščiti vol.

Pa sem dobil od A.R. v vašem časopisu repliko, da on ni ne Bog ne vol. Da vsi dohtarji, vsi politiki niso pokvarjeni, tudi vsi poslanci niso pokvarjeni, a morda niso vsi Veleposlaniki?

A mi odgovorite, kaj jih muči ta KASSA? Pa prekletu tako pobožni in farski so, kaj pravi sedma božja zapoved, še jaz vem, čeprav sem KOMUNIST.

motyca

Liburnia

Trgovina in storitve d.o.o.

Vilharjeva 36,
6250 Ilirska Bistrica, Slovenija
tel.: +386 5 71 01 060
gsm: +386 41 860 306
e-mail: liburnia@siol.net

V apartmanskem
naselju
Terme Čatež
vam nudimo
apartma
s kartami
za kopanje
za 4-5 oseb.

Pokličite:
041 / 860 306

TELES
Ilirska Bistrica d.o.o.

DIGITALNA TV **NOVO**

DUO - TRIO PAKETI

DUO **TELEVIZIJA + TELEFON**
16,00 € na mesec

TRIO **TELEVIZIJA + INTERNET + TELEFON**
od 26,00 € na mesec

Več informacij na
www.teles.si ali
71 10 100

TELES, telekomunikacije, d.o.o.
Vilharjeva 35, 6250 Ilirska Bistrica

OKULISTIČNA AMBULANTA dr. Mario Ragus

Ordinacija **IL. BISTRICA**
Gregorčičeva 8
ponedeljek 13" - 19"
in torek 7" - 13"
tel. 711 21 36, 711 21 40©

Ordinacija **POSTOJNA**
Prečna ulica 2
torek 14" - 20"
in sredo 7" - 13"
tel. 726 50 04, 726 54 01©

Lepo se glejmo!

DOM TEKSTILA 2

Cankarjeva 25, Ilirska Bistrica
tel.: 05 / 71 41 500

ILIRSKA BISTRICA

16. - 30. 9. 2010

- * **METRAŽNO BLAGO** -10%
- * **ČIPKA** -10%
- * **LETNE PREŠITE** -15%
- * **VZGLAVNIK** art. TINE
- * **POSTELJNIJNA**
- * **JOGI RJUHE** (JERSEY, FROTIR)
- * **POSODA** (LONCI)
- * **KROŽNIKI** (SET) -60%
- * **POSTELJNIJNA** (KAPNE) -15%
- BOMBAŽ, MEČKANKA, SATEN**

-50%

AKCIJA

URNIK

NON - STOP 8-19

SOBOTA 8-12

**NEDELJE IN PRAZNIKI
ZAPRTO**

**BREZPLAČNO
ŠIVANJE
ZAVES**

VABLJENI

Snežnik

CENIK OBJAV:

1 stran: 500,75 EUR
1/2 strani: 333,83 EUR
1/4 strani: 166,92 EUR
1/8 strani: 125,19 EUR

OSMRNICA:

1/8 strani brez slike: 20,87 EUR
1/8 strani s sliko: 25,04 EUR

Cenik zakupa prostora
velja za oglaševanje ter za
politična sporočila. Objave na
zahtevanih straneh ter na prvi
in zadnji strani so višje za 30%.
Cene ne vsebujejo DDV.

kalisteravto

Dolenje 2a, 05 / 788 60 10
Prodaja vozil OPEL, 05 / 788 60 09
PE Ilirska Bistrica, 05 / 710 14 30

**VELIKA PONUDBA AVTOPLAŠČEV IN
ALU PLATIŠČ preverite na
www.gume-kalister.si**

* POLNJENJE KLIMATSKE NAPRAVE

* Merjenje ispušnih plinov

* Optična nastavitev podvozja

**POOBlašČENI OPEL SERVIS
IN PRODAJALEC VOZIL OPEL**

delovni čas od 8. do 19. ure, v soboto od 8. do 14. ure.

LEKARNA

Delovni čas:

Delavnik	od 7:00 do 19:00
Sobota	od 7:00 do 14:00
Nedelja in prazniki	Zaprto

Dežurstva

Delavnik	od 19:00 do 21:00
Sobota	od 19:00 do 21:00
Nedelja in prazniki	od 9:00 do 11:00 in od 18:00 do 19:00

Lekarna Ilirska Bistrica
Tel.: (05) 7 111 751, Fax.: (05) 71 11 743

Društvo »Vezi« letovalo v Fiesi

Pripravila: Mojca Mahnič (pod mentorstvom mag. Katarine Tomažič)

Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI« je tudi letos v okviru programa »Na krilih športa« - športno kreativnega programa, organiziralo 5 dnevno letovanje na Slovenski obali – v Fiesi.

Namen programa je, s pomočjo športa in rekreacije, pri ljudeh s težavami v duševnem zdravju vzbuditi skrb za telesno in duševno zdravje. Obenem pa tudi vzbuditi, ohraniti in razvijati zanimanje po kreativnem in aktivnem preživljanju prostega časa.

Letovanje se je odvijalo, v času od 12-16.7.2010, v Počitniškem domu Breženka v Fiesi. Poleg počitka, smo uživali v druženju, kopanju in sončenju.

Ker se zavedamo, da vse lepo hitro mine, smo sklenili, da si bomo počitniške dneve naredili čim lepše in čim bolj pestre. Udeležili smo se dveh organiziranih izletov in sicer:

- v Soline z ladjo Solinarko, kjer smo si ogledali Solinarski muzej ter

Piranu, kjer smo si očarani nad podvodnim svetom privoščili kepico sladoleda v prijetni senčki Tartinijevega trga.

To obmorsko mesto ce pa smo po želji, vsak večer, ponovno obiskali in sicer po prijetni peš poti, ki smo jo prehodili v dobrih 20 minutah.

Kljub temu, da so bili dnevi izredno vroči smo bili tudi na palži zelo aktivni. Igrali smo odbojko na mivki, odbojko v vodi, dru-

žabne igre ter s pedalinom uživali na morskih valovih. Kdor je želel malo več oddiha, je letovanje lahko preživel bolj umirjeno: ob branju knjig ter sproščanju ob poslušanju morskih valov.

Letos nam je bilo vreme, po dolgem času naklonjeno, zato smo na plaži še toliko bolj uživali in se res lepo imeli. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali pri realizaciji letovanja, ki našim uporabnikom ogromno pomeni.

se seznanili s pridelavo soli;
- ogled prenovljenega Akvarija v

KMETIJSKI KROŽEK

Pridelki in izdelki kmetijskega krožka

Mentorica Tamara Urbančič

Na zelenjavnem vrtu OŠ Dragotin Kette so Mikela, Sara, Karmen, Petra in Ana poleg oskrbe vrta in cvetličnih gredic pobrale čebulo in paprike, izkople gajbičo krompirja ter sejale motovilec. So pa pri Jadretovih tudi molzle kravo, pekle biškote in kruh.

Na OŠ Podgora pa so učenci Mark, Monika, Matjaž in Nika sku-

hali ognjičevo kremo z dodatkom šentjanževega olja. Seveda so tudi pobirali zdravilna zelišča z čaj, oskrbovali vrt, izkople nekaj kg krompirja in čebule ter posejali zimsko solato.

Kmetijski krožek deluje pod okriljem Društva za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom.

DRUŠTVO SOŽITJE

Pri Sožitju aktivno

Tonjo Janežič

Ilirsko bistrsko Društvo Sožitje združuje osebe z motnjami v duševnem razvoju ter njihove svojce, strokovne delavce, simpatizerje in druge, ki bi jim radi pomagali po svojih močeh. V društvu, kot je na zadnji seji sklicani sredi avgusta povedal predsednik Društva SOŽITJE Boris Frankovič se želi še izboljšati kakovost življenja oseb s to motnjo. Upravni odbor društva, sicer v nekoliko okrnjeni sestavi zaradi bolezni je skupaj pregledal dosedanje opravljeno delo v želji, da se skupaj pripravijo na nove izzive v po dopustniškem času. Kljub zadržanosti zaradi višje sile nekaterih članov odbora, je bil upravni odbor sklepčen in tudi sprejel nekaj pomembnih odločitev. Med pregledom polletno opravljenega dela, je predsedujoči ugotovil, da je društvo ob podpori članic in članov predvsem pa prostovoljk uspešno opravil vsa planirana opravila in projekte.

Kljub skromnim finančnim sredstvom, je bilo društvo zelo aktivno in dejavno na številnih področjih, enako pa člani društva pričakujejo, da bo društvo letošnje leto uspešno končalo z svojim razgibalnim in dejavnim programom. Kot pomembno so poudarili družinsko izobraževanje, kjer so neposredno vključene tudi OMDR, potem vseživljenjsko učenje, socializacija - skrb za samega sebe, pa letovanje varovancev preko Društva Sožitje.

Sicer pa tudi do konca leta nameravajo organizirati še marsikaj zanimivega, kar bo olajšalo težave njihovih varovancev. Veliko večjo skrb bodo deležne skupine v socialnih programih na lokalnem področju, zlasti tistim kateri živijo v domačem okolju. A kljub vsem vloženim velikim aktivnostim je predsednik žalostno ugotovil, da nekaterih nalog le ne bodo mogli realizirati, ker jim finančna sredstva tega po vsej verjetnosti ne bodo dopustila.

Na željo nekaj občank in občanov člani upravnega odbora ponovno objavljajo številko TTR Društva Sožitje: 1010 0002 9066 724 in se za morebitni finančni prispevek društvu že v naprej zahvaljujejo. Na koncu seje upravnega odbora društva se je prostovoljka Darja Grilj zahvalila predsedniku v imenu varovank in varovancev aktivnih v Kljubu Sožitje za spretno krmarjenje društva in mu podarila skupno darilo – majčko Društva Sožitja.

Obisk družine Boštjančič na Brcah

Grilj Darja

V poletnem času se člani Kluba, ki poteka v okviru Društva Sožitje Ilirska Bistrica, najraje družimo na prostem, si ogledujemo razne zanimive kraje, obiščemo prijetne ljudi. V soboto, 10.7.2010 smo z kombijem in nekaj avtomobili zavili v vasico Brce, štiri kilometre je oddaljena od Ilirske Bistrice ter z njo povezana z asfaltirano cesto. V desetih hišah živi še trideset prebivalcev in v eni izmed njih živi družina Boštjančič. Ob pogledu na tako lepo domačijo, človeka kar mika da bi stopil vse bližje in bližje. Tako smo jih spoznali; prijazne, družabne, preproste, topline polne člane družine Boštjančič. Sašo nam je predstavil najprej staro orodje, ki se je včasih uporabljalo na kmetiji, kasneje pa nas odpeljal v hlev, kjer smo občudovali štiri lepote – Lipicance, kako šele smo bili navdušeni, ko smo si enega lahko tudi pobližje ogledali, ga božali.

V stari, nekdanji kuhinji, sedaj preurejeni v lep družaben prostor, smo si malo odpočili, saj je bilo zunaj kar precej vroče, popili kavico in se posladkali z najbolj sočnim tiramisom kolačem, ki ga je za nas pripravila Vesna. Hvala Vesni in hvala vsem članom družine za prijazen in topel sprejem. Še se bomo vrnili. HVALA!

V okviru Kluba pa zanimivostim še ni konec, v drugi polovici avgusta se bo pod vodstvom prostovoljcev odvijal tridnevni poletni program, katerega zaključujemo z izletom po Italiji.

ENERGETIKA

Okna

Bojan Žnidaršič, energetski svetovalec, tel. 041 830 867

Na kvaliteto vgrajenega okna vpliva veliko elementov. Opišimo najpomembnejše, ki nam bodo – če jih ne bomo domislili pri naročilu – grenili življenje naslednjih 30 let:

- Pri okvirjih prevladujejo les, PVC, aluminij in kombinacije. Prenos toplote skozi okvir omejuje pri lesenih debelina, pri PVC in kovinskih pa število komor. Proizvajalci debelijo okvirje zaradi boljše toplotne izolativnosti in nosilnosti. Vgrajeno okno je potrebno sprejeti kot 100% tesno, saj noben material (tudi les) ne „diha“.

- Tesnjenje preprečuje toplotne izgube na dveh mestih. Tovarniško je med okvirjem in krilom, drugo – med okvirjem in zidom – naredimo pri vgradnji, kjer se uveljavlja RAL standard. Dobro tesnjenje zahteva redno prezračevanje.

- Rokovanje z oknom omogoča okovje. Pri nizkem objektu priporočamo fiksno zasteklitev, če seveda ne potrebujemo zračenja in lahko čistimo. Za ljudi, ki »morajo« spati ob odprtem oknu zelo priporočamo 2 stopenjsko zvrčanje (kipanje) ali paralelni odmik krila.

- Bistvo okna je steklo, pri katerem smo pozorni na toplotno in zvočno zaščito. Pri toplotni mora biti koeficient toplotne izolativnosti U za subvencijo ali kredit Eko sklada največ 1,0 W/m²K. Pri termopanu je 2,7 W/m²K, današnji »standard« je 1,1 W/m²K, troslojni imajo U = 0,5 W/m²K. V primeru, da med stekli opazimo roso (kondenzno vlogo) ga moramo zamenjati, saj ni več termoizolativno. Pri zvočni smo po-

zorni na oznako "Rw", višja pomeni boljšo zvočno izolacijo. Standardna izolacija dvoslojnega stekla znaša 32 dB, max okrog 46 dB.

- Senčilo je vedno na zunanji strani, da prepreči soncu dostop na steklo in s tem pregrevanje prostorov. Zato notranja žaluzija ni senčilo temveč zavesa. Izbira zunanjih senčil je pestra: rolete, zunanje žaluzije, brisoleji, tende, polkna, ... Najboljše, trajno in brezplačno senčilo je napušč, ki zadrži visoko poletno sonce, spušča pa nizko zimsko. Zelo priporočamo komarnike za prezračevanje in poletna odprta okna.

- Okenska odprtina je na spodnji strani zaključena s poličko. Notranje so iz različnih materialov, pri zunanjih so energetsko optimalne plastične ali pločevinaste, saj kamnite podhlajujejo okenski okvir. Ne glede na material se montirajo na termoizolacijo.

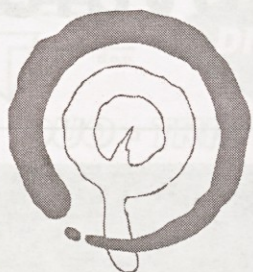
- Montažo brez toplotnih mostov in ostale detajle moramo pred nakupom uskladiti z izvajalcem. Nenatančna izvedba povzroči toplotne mostove, ti pa plesen. Optimalno mesto za vgradnjo oken je ravno z zunanjo linijo zidu. Tako na špaleti – ta je v celoti narejena iz termoizolacije – ni toplotnega mostu. Če so okna zamaknjena v zid, moramo termoizolirati tudi špalete z isto debelino kot ostalo fasado (20 cm).

- Ukrep, ki je popolnoma brezplačen in nujen – ne glede na kvaliteto vgrajenih oken – je prezračevanje, saj nova okna izjemno dobro tesnijo. Zato je NUJNO zimsko pre-

zračevanje na prepri vsaj 3 x na dan po 2 – 4 minute,

optimalno prezračevanje je na 3 ure. Ostali čas je okno zaprto, ne pa "kipano". Če ne zračimo, se pri nepopolno termoizolirani stavbi v enem tednu pojavi plesen na toplotnih mostovih (vogali ter preklade in špalete pri oknih). Popolnoma drugačen pristop je pri prisilnem prezračevanju, kjer oken ni potrebno odpirati, ni pa prepo vedano. Prezračevanje z odprtinami v okviru okna ali celo z odstranitvijo nekaj tesnila med krilom in okvirjem je popoln nesmisel. S tem po nepotrebnem in nekontrolirano izgubljammo energijo (kot pri starih oknih), izmenjava zraka pa je slaba. Je pa zanimivo, da veliko navnežev pade na to finto.

Vso kompleksnost izbire, nakupa, vgradnje in vzdrževanja oken prepustimo profesionalcem, saj je v Sloveniji dovolj znanja za izdelavo in montažo kvalitetnih oken. Na <http://nep.vitra.si> si oglejte rubriko »Črna točka«, kjer so prikazane in opisane prav te napake. Sicer pa je vse dileme najlažje razjasniti pri energetskem svetovalcu. Obiščete ESP Cerknica pred izdelavo načrta ali prenove. Privoščite si razkošje dobrih, praktičnih in koristnih informacij ter vzemite brezplačno sijalko, vredno 5.5 €.

ENSVET
ENERGETSKO SVETOVANJE

NOVOSTI IZ SAMOSTANA

„V življenju po zaobljubah najdemo moč v edinosti in ljubezni, gotovost v božji previdnosti in usmeritev v božji volji.“ (iz redovnih pravil)

Priprave na nov začetek

Pripravila s. Martina Radež

Mesec avgust je delno še mesec zatišja, dopustov in nabiranja moči za začetek novega šolskega leta. Tako so si novih moči želeli nabrati pedagogi, ki so pod vodstvom p. Silvota Šinkovca delali osebno vodene duhovne vaje. Zakaj se jih nekateri udeležujejo leto za letom? „Pred začetkom novega šolskega leta želim narediti red v glavi in v srcu, vzpostaviti bolj poglobljen stik z Bogom v molitvi in meditacijah, kar mi pomaga vzpostavljati kvalitetnejše odnose v družini, s sodelavci in z otroci, s katerimi se bom v veselih in težkih trenutkih ukvarjal skozi vse šolsko leto. Ko sem jaz umirjen v sebi, so taki tudi otroci“.

Mesec avgust je v vrtcu Antonina tudi čas priprav na širitev še za eno skupino, pripravljane prostorov, učnih materialov, manjših in večjih skrbi, da bodo prvega septembra lahko veselo prikorakali mali radovedneži.

Letošnji praznik Marijinega vnebovzetja je bil za nas, Šolske sestre de Notre Dame, še posebej slovesen. Razlog veselja je bila slovesnost prvih redovnih zaobljub s. Urške Lever, ki jih je naredila v Münchnu v Nemčiji.

Skupaj s so-novinkama iz Nemčije in Romunije so v času enoletnega noviciata sestavljale majhno skupnost, ki se je vsak dan znova odpravila na pot iskanja, razločevanja in poglobljanja. Kljub različnim kulturam, življenjski poti in izobrazbi (vzgojiteljica, učiteljica in teologinja) jim je bilo skupno to, da so sledile hrepenenju, ki jih je vabilo, da bi poglobljale svoj odnos s Kristusom in odgovorile na Gospodov klic z življenjem po zaobljubah. Slovesnosti prvih zaobljub sta se iz trnovske skupnosti na Veliki Šmaren v Münchnu udeležili obe kandidatki in dve sestri.

Sestra Urška je zapisala: »Hvaležna sem za izkušnjo mednarodnosti, ki sem jo doživela v noviciatu ter vesela, da se po dobrem letu vračam v skupnost v Ilirski Bistrici. V Jezusu je naše upanje, iz njegove ljubezni izvira naša zvestoba – ta misel nas je v času priprav na zaobljube še posebej močno spremljala in iz te drže si želim živeti svoje poslanstvo.«

Sprememba za trnovsko skupnost pa je tudi v premestitvi obeh kandidatki, ki bosta vsaka v svoji skupnosti v Ljubljani še naprej odkrivali svojo poklicnost za redovno življenje. Tako bodo v mesecu avgustu kar tri naše skupnosti doživljale, da »vsaka nova članica prinese sebe kot dar, nas spodbuja k rasti in nas bolj zavestno vodi v prihodnost. Me pa jo bogatimo z darom nas samih, z našo živo tradicijo in duhovnostjo.« (iz redovnih pravil)

ZDRAVNIK ZA ŽIVALI SVETUJE

Evtanazija živali

Piše: Špela Orthaber, dr.vet.med.

Vsako živo bitje ima svoje rojstvo (začetek) in smrt (konec). Marsikdo se boji, kakšen konec bo dočkal, večina pa se nas strinja, da naj bo hiter in neboleč. Tak konec lahko lastniki živali zagotovijo svojim ljubljencem s pomočjo veterinarjev.

Evtanazija ali brezbolna usmrtitev je mišljena kot dejanje milosti, ko živali zaradi različnih razlogov več ne moremo pomagati in ji njena bolezen ali poškodba povzroča trpljenje. Nikakor pa evtanazija ni dovoljena za živali, ki ne trpijo in torej ni način, kako se znebiti nezaželenih živali, ne glede na njihovo starost. Starost namreč ni bolezen in sama po sebi ne povzroča trpljenja. Takšno evtanazijo prepoveduje tudi Zakon o zaščiti živali in se smatra kot mučenje živali. Evtanazija je dovoljena tudi v primeru, ko gre za nevarnega psa. Kadar je pes ugriznil človeka v takih okoliščinah, da se je veterinarski inšpektor odločil, da ga z odločbo označi za nevarnega psa.

Teorija se sliši precej enostavna, a žal ni tako. Velikokrat bi namreč živali še lahko pomagali, a nas omejuje pomankanje denarnih

sredstev. To je seveda

lahko zelo relativno, nekaterim se zdi odveč plačati karkoli, čeprav jim je bila živalca zvesta celo življenje, drugi pa zares ne morejo plačati stroškov, pa čeprav si to močno želijo. Velikokrat veterinarji vnaprej ne vemo, ali se živali da pomagati, saj še nimamo diagnoze, ko bi lastniki že radi vedeli, ali se diagnostika »splaca«. Pri starejših živalih, ki zbolijo ima človek včasih občutek, da jim bo nadaljna diagnostika povzročila samo trpljenje in morebitno zdravljenje ne bo bistveno pripomoglo k kvaliteti in podaljšanju življenja, čeprav ni nujno tako. Veliko je odvisno od lastnika, nekaterim je veliko lažje če vedo točno kaj je z njihovim ljubljencem narobe in se potem lažje odločijo, če je situacija brezizhodna. Spet drugi, ko vidijo, da žival trpi, bi jo najraje čim prej odrešili muk. Vsekakor je to ena najtežjih odločitev ljubečega lastnika živali.

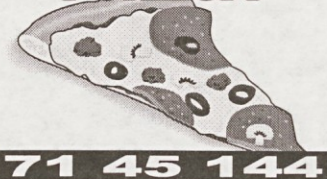

Odločitev o evtanaziji za veterinarja nikakor ni enostavna. Še pri živalih, ki jim je evtanazija edini izhod in odrešitev od trpljenja, nam nikoli ni lahko. Starejši kolegi veterinarji znajo povedati, da so mislili, da se bodo z leti navadili na evtanazije, pa se ne. Verjetno je res, da ko ti postane vseeno nisi več primeren za veterinarja.

Za konec pa samo še to: ljudje, ki si želite evtanazijo svojih zdravih živali in ste namenjate k veterinarju s frazo »saj lahko napišete, da je bila (žival) bolna« ali »pa saj je že star«, zavedajte se, da nam z možnostjo evtanazije ni bila dana pravica do uboja živali.

PICERIA
PARK
TEL.: 71 45 144

ČE TE PIČI,
PIZZERIA PARK
POKLIČI!

71 45 144

RAZVOZ PIC JE CEL DAN
9 - 22 URE

WARWICK d.o.o.

Vojkov drevored 14
6250 Ilirska Bistrica

n.c. telefon: 05/711 02 00

telefax: 05/711 02 10

e-mail: esimit@esimit-tech.si

V pričakovanju jeseni

mag. Gregor Žvipelj, ILIRIKA DZU d.o.o., Ljubljana

V mesecu juliju in avgustu so bili mednarodni finančni trgi v znamenju pričakovanih objav poslovnih rezultatov podjetij za drugo četrtletje letošnjega leta. Zdi se, da so največja ameriška podjetja očitno dobro izkoristila rast povpraševanja v Aziji ter ostalih razvijajočih se trgih in v povprečju povišala dobiček za kar 49 odstotkov (v primerjavi s preteklim kvartalom). Seveda je fokus poslovanja globalnih družb že zdavnaj presegel okvire majhnosti in izpostavljenosti enemu trgu. Tekma za vsakega kupca se pogloblja in postaja globalna. Medtem ko so največji svetovni igralci že pred desetletjem prenesli proizvodnjo na stroškovno ugodnejšo delovno silo v tujini, so isti razvijajoči se trgi ob krizi pokazali svojo robustnost, ki se kaže v rasti povpraševanja za izdelki iz Zahoda. Slabša potrošnja na domačih ameriških tleh je medtem manj ugodno vplivala na poslovanje srednjih in malih podjetij. Vsako novo razočaranje glede makroekonomskih objav v naslednjih mesecih bi se negativno odrazilo prav pri slednjih podjetjih, ki so bolj odvisna od nihanja razpoloženja ameriškega potrošnika. Tudi sicer so bile zadnje makroekonomske objave glede zaposlenosti in stanja nepremičninskega sektorja, ki nakazujejo smer razvoja (še vedno) dominantne ameriške ekonomije na svetovno gospodarstvo, šibkejšee od pričakovanih. Nezaposlenost se je stabilizirala na 9,7 odstotka, rast kreacije novih delovnih mest pa še zdaleč ni dovolj robustna. Vseeno je rast konjunktura v ZDA presegla rast večine evropskih ekonomij. Napovedi analitikov kažejo, da se bo ameriško gospodarstvo uspešno izvilo iz krize z rastjo BDP v višini 3,2 odstotka (v letu 2010) in 2,9 odstotka (v letu 2011), vendar se bo soočalo s pomembnimi izzivi. Te lahko združimo v nezmožnost dviga domače po-

trošnje v času, ko se gospodinjstva soočajo z izplačili dolgov in problemom ponovne rasti prihrankov; problemom povečevanja izvoza v času, ko so trgovinski partnerji v EU prav tako sprejeli strategijo izvozne rasti, pri čemer imajo prednost šibkejšee valute; ter morebitnim negativnim vplivom končnega umika fiskalnih spodbud.

V kolikor bi makro slika Nemčije predstavljala celotno EU, potem bi si bruseljski uradniki, kot tudi centralni bankirji v Frankfurtu lahko privoščili dolg in miren dopust. Nemški izvoz je v letošnjem letu izjemno močan. Rast dobička največjih nemških podjetij je v zadnjem trimesečju znašala 71 odstotkov glede na prvi kvartal 2010, industrijska naročila rastejo še naprej. Nemčija je kot velikan svetovnega izvoza (kjer dosega 9 odstotni

delež) močno odvisna od rasti globalne ekonomije. Medtem ko je pred desetletjem samo 3,6 odstotka nemških proizvodov našlo kupca v državah BRIC (Brazilija, Rusija, Indija in Kitajska), znaša danes delež nemškega izvoza v te države že 10 odstotkov. Pretekli teden je Nemčija objavila presenetljivo močno četrtletno rast bruto domačega proizvoda, ki je znašal kar 2,2 odstotka, kar je največ v zadnjih dvajsetih letih. Ta rast na letnem nivoju pomeni 9,1 odstotka in Nemčijo postavlja ob bok najhitreje rastočim gospodarstvom na svetu, kot so Singapur, Kitajska in Indija. Ker je Slovenija kot malo odprto gospodarstvo usodno odvisna od zunanjega povpraševanja, upamo, da bo jesenski žarek sonca posvetil tudi v slovenski prostor...

Vabimo vas...

Jesenski vpisni rok v Glasbeno šolo Ilirska Bistrica za novo šolsko leto 2010/2011 bo v sredo, 1. septembra 2010 od 15. do 18. ure. Vpisujemo:

- violino,
- violončelo,
- klarinet,
- nizka trobila (pozavna, trobenta, bariton).

Vpis bo potekal v prostorih GŠ Ilirska Bistrica, Ulica IV. armije 5, 6250 Ilirska Bistrica.

Javni nastop skupaj z glasbeno šolo Kódály iskola iz Madžarske bo 9. septembra 2010 ob 18. uri v prostorih Glasbene šole Ilirska Bistrica.
Vljudno vabljeni.

041/869 727

GRADBENIŠTVO SAFTIČ

SAFTIČ ZDENKO s.p.

JELŠANE 73, tel. 05/788-55-98

www.gradbenistvo-saftic.si

KRONIKA

POROČANJE O DOGODKIH NA OBMOČJU PP ILIRSKA BISTRICA ZA OBDOBJE 16.7.2010 DO 15.8.2010

Aleksander MORAN KOMANDIR POLICIJSKE POSTAJE VIŠJI POLICIJSKI INŠPEKTOR III

Policisti PP Ilirska Bistrica so v navedenem obdobju obravnavali 20 kaznivih dejanj in sicer 13 kaznivih dejanj tatvine, 2 kaznivi dejanji poškodovanja tuje stvari, ter po 1 kaznivo dejanje nedotakljivosti stanovanja, izsiljevanja, nasilništva, poškodovanja ali uničenja javnih naprav, ogrožanje varnosti in povzročitev splošne nevarnosti.

Pri varovanju državne meje so policisti prijeli in obravnavali 25 oseb, katere so na nedovoljen način vstopile v R Slovenijo in se tako izognile mejni kontroli. Vsem kršiteljem so bile izrečene globe, po končanem postopku pa smo jih izročili hrvaškimi mejnim organom.

Policisti so obravnavali 8 kršitev javnega reda in miru, od tega so obravnavali 5 kršitev na javnem kraju in 3 kršitve v zasebnem prostoru.

Obravnavali so še 2 požara in 3 delovne nesreče.

V 1 primeru smo zasegli hladno orožje, in v 2 primerih zasegli manjšo količino prepovedane droge in zoper kršitelje uvedli hitri postopek z izdajo odločbe v prekršku.

Na območju naše policijske postaje se je pripetilo 27 prometnih nesreč, v 24 prometnih nesrečah je nastala samo materialna škoda, v 3 prometnih nesrečah so udeleženci utrpeli lahke telesne poškodbe. Obravnavali smo tudi 3 poškodovanja osebnih vozil na parkirnem prostoru in 8 primerov povoženja divjadi.

Zaradi vožnje pod vplivom alkohola smo v omenjenem obdobju pridržali 4 kršitelje.

VARNO V NOVO ŠOLSKO LETO - OPOZORILO

Kot vsako leto, bodo policisti tudi letos v času od 1. 9. 2010 do 10. 9. 2010, ko se v šolske klopi vrnejo učenci osnovnih in srednjih šol, izvajali akcijo »VARNA POT V ŠOLO«. Pri varovanju najmlajših udeležencev jim bodo tako pomoč nudili tudi člani ZŠAM.

Vse udeležence v cestnem prometu pozivamo, da polagajo posebno pozornost na najmlajše udeležence v cestnem prometu in tako prispevajo svoj delež k varnosti otrok.

Želimo si, da bi ugodne varnostne razmere v cestnem prometu ostale preko celotnega šolskega leta, tako da bodo lahko v šolske klopi v naslednjem šolskem letu sedli vsi otroci. Za doseg tega cilja pa moramo poleg policistov skrbeti vsi, tako starši, učitelji, kot tudi udeleženci v cestnem prometu.

Otroci so naše največje bogastvo zato pazimo nanje in jim bodimo s svojimi ravnanji vzgled.

BREZA d.o.o.

- NAJEM VOZIL
- NAJEM VOZILA (1+8)
- IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH (obnova vozniškega znanja)
- NAJEM UČILNICE

Bazoviška 4a, 6250 Ilirska Bistrica
gsm: 031 644 242, 041 457 125

V SPOMIN

Moral sem umreti,
da sem nehal trpeti!

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža,
očeta in nonota

Srečka Skoka

se iskreno zahvaljujemo vsem so-
rodnikom, znancem in sosedom za da-
rovanje cvetja, sveč, za ustno in pisno
izraženo sožalje in spoštovanje, ki ste
mu ga izkazali, ko ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala Komunalnemu podjetju Ilirska Bistrica za organizacijo po-
greba, pevcem za odpete žalostinke. Hvala župniku in dekanu g.
Vidrihu za opravljen obred in sv. mašo.

Posebna zahvala lovski družini Kozlek in ostalim lovskim družin-
am za opravljeno pogrebno svečanost, govorniku za poslovilne
besede.

Za vse še enkrat hvala vsem.

Za vedno ostajaš v naših srcih.

V žalosti njegova žena Lučjana in hčerki Sonja in Metka z družina

DRUŠTVO TVOJ TELEFON

Če ste v stiski...

Če potrebujete pogovor in bi radi ostali anonimni...

POKLIČITE NAS!

OD PONEDELJKA DO PETKA

OD 08. URE DO 20. URE

TELEFON: 05 720 1 720

Sedežne garniture
so privlačnih in
modernih oblik,
ter nudijo udobje
in sprostitvev
za vse generacije.

Izdelava
sedežnih garnitur
po merah strank.

TAPETNIŠTVO
ŽELE

Pot k studencu 8, 6257 Pivka
tel.: 05 757 15 32, tel/fax: 05 757 31 74

Salon:

Trgovski center Spar Pivka, Postojnska 18 a
tel.: 05 757 06 43, tel/fax: 05 757 16 44

e-mail: tapetnistvozele@siol.com, www.tapetnistvo-zele.com

Brezplačna številka društva Kala

080 18 16

Vsi, ki si želite pogovora s strokovnjakom o okužbah s HPV, raku materničnega
vrata in cepljenju, pokličite Modro številko društva Kala 080 18 16. Strokovnjak
bo brezplačno odgovarjal na vaša vprašanja vsak torek med 14. in 16. uro.

BAR Julija

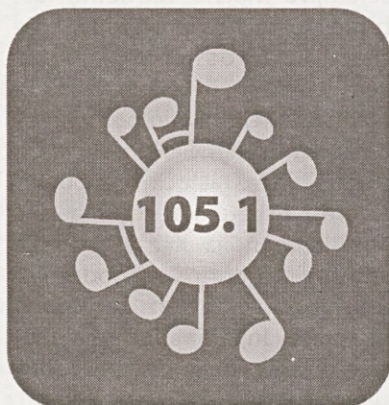
(bivši Baladur)

VAM NUDI ODLIČNO
HAUSBRANDT KAVICO,
IZBRANE RONNEFELDT
ČAJE, TER VAS VABI
NA STALNO RAZSTAVO
UMETNIŠKIH SLIK.

ODPRTO

7 - 22

PETEK in SOBOTA DO 24

radio capris

dobra družba

GRADBENI CENTER

Miro Iskra s.p.

Vojkov drevored 28

6250 Ilirska Bistrica

tel.: 05 / 71 00 756

fax.: 05 / 71 00 757

GSM: 031 / 328 746

e-mail: gciskra@volja.net

URNIK

7.00 - 19.00

sobota 7.00 - 12.00

10% popust na

določene artikle

DOSTAVA NA DOM

Albis-Horvat & CO

Pohorska 34, 2311 Hoče

Tel./Faks 02-6185-863

GSM 041-408-591

že 18 let v suhomontažni gradnji

Montaža gips plošč:

mansardni stropovi z izolacijo,

spuščeni stropovi,

design stropovi,

predelne stene,

zidne obloge,

po sistemu: RIGIPS PLACO KNAUF

MALI OGLASI

Cenjene bralce obveščamo, da nam lahko mali oglas pošljete do zaključka redakcije
za naslednjo številko Snežnika. Mali oglasi so brezplačni, objavljeni pa bodo le enkrat
- za ponovno objavo je potrebno oglas ponovno poslati. Oglase sprejemamo izključno pre-
ko e-pošte: sneznik@kabelnet.net ali redne pošte na naslov uredništva. Obvezno morate
priložiti Vaš naslov in telefonsko številko (ni za objavo).

Oddam stanovanje v Jelšanah 50 m², info: 041 363 422

Lektoriram diplomske/magistrske naloge, Patricija, 040378888

Olepšujem poročne, obhajilne in druge albume Patricija, 040378888

ZLATI PRINASALCI- čistokrvni mladiči z
rodovnikom odličnih staršev (odlični rezul-
tati na razstavah in v delu). Mladiči so cep-
ljeni in razglisteni, za oddajo primerni v za-
četku septembra, info: 040 188 252;

V okolici Il. Bistrice oddam gostinski lokal
v obratovanju z dolgoletno tradicijo; info: 051 393 337;

Prodajam zazidljivo parcelo; info: 040 609 815 po 5.10.2010;

V najem dam ali prodajam enosobno delno opremljeno stanovanje za-
posleni osebi v Il. Bistrici; info: 041 637 165;

Uglaševanje in popravilo pianinov in klavirjev z enoletno garancijo.
Cena 40 EUR, Mirč - 041391704.

V Ilirski Bistrici prodajamo poslovno stanovanjsko hišo ob glavni cesti;
750m², starejša, meščanska, dvonadstropna z visokim podstrešjem, vselji-
va, vrt, dvorišče, parcela 800 m², primerna za več družinsko stanovanjsko
hišo s poslovnimi prostori v pritličju 300 m². Tel.: 05/714 50 53.

Podam čistokrvne nemške ovčarje, za oddajo primerni v sredini sep-
tembra; info: 05/71 42 302;

IZDELAVA NA EKOSOLVENTNEM
TISKALNIKU BREZ OMEJITEV

- LOGOTIPOV
- PLOŠČE ZA GRADBIŠČA
- PROTIPOŽARNE NALEPKE
- OZNAČEVANJE PROSTOROV
- NALEPKE ZA KMETIJSTVO
- NALEPKE ZA STROJEGRADNJO
- NALEPKE ZA VARSTVO PRI DELU
- TALNA GRAFIKA
- POSLIKAVA VOZIL
- TRANSPARENTI
- SVETLEČI REKLAMNI NAPISI

Bazoviška 40
6250 Ilirska Bistrica
tel: 05 / 71 00 320
fax: 05 / 71 41 124
e-mail: sneznik@kabelnet.net

Nagrajenci
nagradne igre iz
pretekle številke
časopisa Snežnik

Nagradno vprašanje se je glasilo:

Kako je ime pevki Novih Fosilov? a. Lidija Percan b. Monika Mlinar
c. Sanja Doležal;

Izmed tistih, ki ste pravilno odgovorili, da je to Sanja Doležal smo
izžrebali tri, ki so nagrado že prejeli.

Nagrajenci so:

Šenkinc Bojan, Šembije 63, Knežak,

Elena Ujčič, Dolenje 11, Jalšane in

Marija Barbiš, Maistrova 6, Ilirska Bistrica

Čestitamo!

FUTSAL

Ponovno treningi

Kalc Vojko

Po »dopustniškem« premoru smo pričeli z treningi futsala na zunanjem igrišču pri gimnaziji.

Najprej se je zbrala novoustanovljena ekipa fantov do 18 let starosti, katerim podaja prva futsal znanja trener in igralec futsala Kalc Aljoša. Čeprav njihova tekmovalna sezona prične šele meseca decembra pa pridno nabirajo nova znanja in izkušnje.

ŠPORTNO KULTURNO DRUŠTVO

Danes pričnejo z treningi že »izkušeni« igralci ekipe U 21, katerim se je priključilo nekaj mlajših in novih igralcev pod vodstvom trenerja Rojc Alena in pomočnika Brozine Boruta. Oba trenerja sta dolgoletna igralca futsala, ki sta sprejela izziv dvigniti nivo Bistriškega futsala na še višjo raven.

Ekipa U 21 prične z tekmovanjem 3. oktobra v domači dvorani proti vrstnikom iz Kobarida.

ROKOMET

Članice Rokometnega kluba Ilirska Bistrica pričele s sezono v 1.B ligi

Zapisala: G. Grubič

Čeprav se poletje in počitnice niso še zaključile, smo v Rokometnem klubu Ilirska Bistrica že pričeli s pripravami na novo sezono.

V začetku avgusta so se zbrale naše članice in pričele s treningi – najprej na stadionu v Trnovem in na igrišču pri gimnaziji. Med 10. in 13. avgustom so se podale na višinske priprave na Sviščake, kjer so izboljšale telesno pripravljenost. Po vrnitvi domov pa nadaljujejo z treningi z žogo v športni dvorani. Kmalu se bodo odigravale tudi PRVE pripravljalne tekme, na katerih se bodo dekleta pripravila na 1.B ligo, ki se prične s prvo tekmo 18. septembra na gostovanju v Kranju proti ekipi RK Sava Kranj. 25. septembra pa se predstavijo domači publiki z tekmo proti RK Merkur Naklo. Že sedaj vas vabimo na ogled tekme.

Ostale klubske ekipe – mladinski pogon, pričnejo s treningi konec avgusta, tekmovalni ekipi mlajših in starejših deklic gredo na priprave na Rab.

S pričetkom novega šolskega leta pa pričnemo z vpisom vseh generacij deklic in dečkov od prvega do osmega razreda v rokometno šolo – zainteresirani najdete informacije na klubski internetni strani: www.rokometni-klub-ilbistrica.si ali na telefonski številki 051 610 962 – Dragan

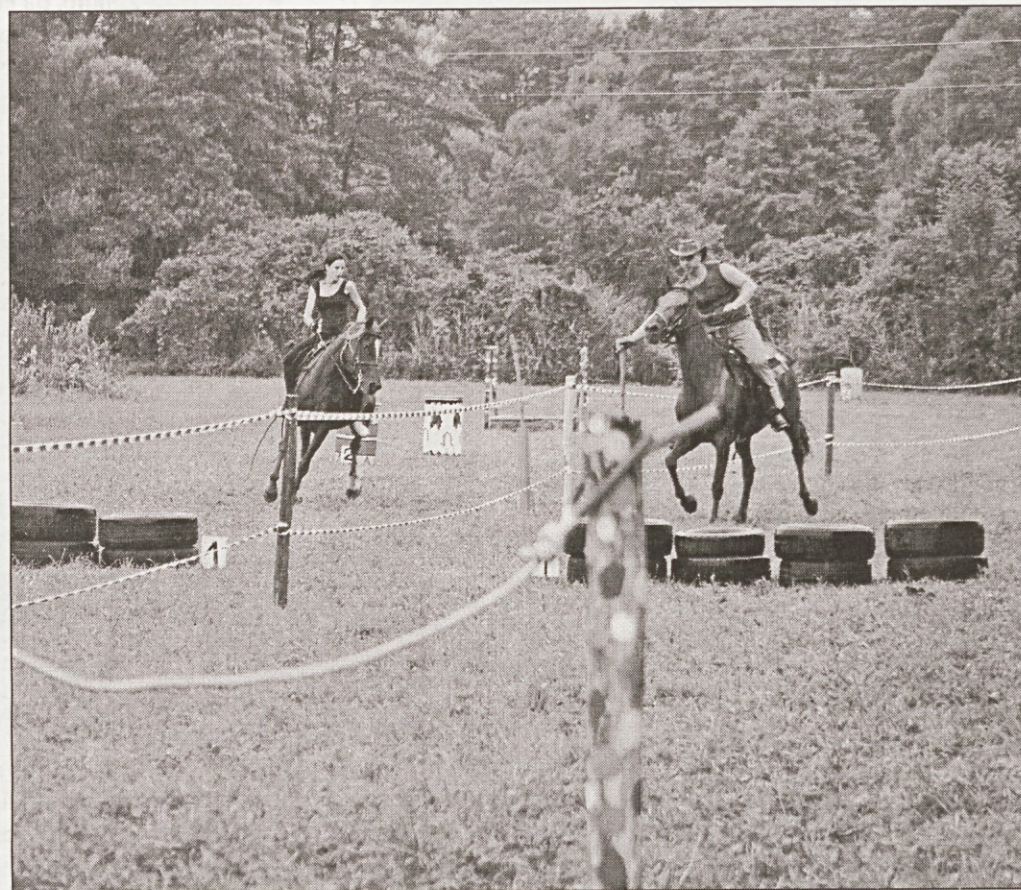
KONJENIŠTVO

3. tradicionalno spretnostno tekmovanje konj

Petar Nikolič

Mala Bukovica- Da med krajanji Male Bukovice, obstajajo ljubitelji konj, je pokazalo 3. tradicionalno spretnostno tekmovanje, katerega tretjič zapored organizirajo mladi Bukovčani.

Ob točno določenem času, kjer je na Mlaki potekalo tekmovanje konj, se je prijavilo na tekmovanje deset tekmovalcev. Med mladimi »džokeji« na 320 metrov dolgi progi s preprekami se je udeležila tudi 24 letna študentka Barbara Jolič. Tekmovalce, njihove spremljevalce, goste in preko 350 ljubite-

Finalista: Jolič-Delost na progi

ljev konj, je v imenu organizatorja pozdravil veterinar Ivan Amon, a v imenu krajanov Male Bukovice je prisotne nagovoril »pilot« te zanimive športne prireditve Jan Mikuletič. Po dvournem zahtevnem tekmovanju, na katerem se je v glavnem cenila tehnika in spretnost konj in konjenikov, je prvo mesto pripadlo Borutu Delostu iz Šembij, srebrna je bila Barbara Jolič iz Zabič, tretje mesto je pripadlo Matjažu Kreblju iz Trnovega.

DAN ATLETIKE

TEKAŠKO DRUŠTVO BISTRICA organizira v nedeljo, 5.9.2010 že drugi Bistrski dan atletike, ki bo potekal na stadionu v Trnovem s pričetkom ob 14,00 uri.

Ker bo prireditev športno-zabavne narave, so poleg otrok vladno vabljeni tudi njihovi starši in ostali sorodniki.

Vsi sodelujoči se bodo lahko preizkusili v sprintu, teku, metih in drugih atletskih disciplinah.

V primeru dežja prireditev odpade.

Več informacij na 041/523 284 (Drago)

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Šolski center Postojna

Cesta v Staro vas 2, Postojna

vabi k vpisu za študijsko leto 2010/11

v programe

POSLOVNI SEKRETAR

STROJNIŠTVO

GOZDARSTVO IN LOVSTVO

izredni študij

Prenovljeni programi študentom omogočajo izbirnost. S kreditnim ovrednotenjem po ECTS sistemu omogočajo mobilnost v slovenskem in evropskem izobraževalnem prostoru, z usmerjenostjo v prakso pa pridobite izkušnje že med samim študijem.

Za vse informacije smo vam na voljo na telefonski številki: 05/ 721 23 30 in elektronski pošti: vs.postojna@guest.arnes.si Informacije o programih dobite tudi na naši spletni strani: www.vspo.si

SNS gre na lokalne volitve

V četrtek, 26. avgusta čali člani Slovenske naci-se je udeležil tudi pred-Jelinčič Plemeniti. Za za-Ilirskobistriškega odbora Na sestanku so izpostavili ki tarejo občane našega odločitve za oblikovanje volitve. Člani stranke me-lahko razvila samo, če bo v občinskem svetu, nad-borih. Dokončno bodo čenem kandidacijskem

Milenko Oblak je po »Zadovoljen sem, ker mi odgovorno nalogo v času jesenske volitve so pri-memb in da se naša ob-občine. Zavzemali se bomo, da se v občini zagotovi čim več delovnih mest in da se skladno urejata mesto in po-deželje. Smatram, da bomo lahko s skupnimi močmi premostili mrtvilo v katerem smo vsi v naši občini.«

so se v Ilirski Bistrici sre-onalne stranke. Sestanka sednik stranke Zmago časnega predsednika so izvolili Milenka Oblaka. najbolj pereče probleme, kraja ter složno sprejeli liste za jesenske lokalne nijo, da se bo stranka imela svoje predstavnike zornih in upravnih od-listo oblikovali, po zaklju-postopku.

prevzetju dolžnosti dejal: ja stranka zaupala tako pred volitvami. Letošnje ložnost, da pride do spre-čina uvrsti med uspešne

VABILO ČEBELARSKE ZVEZE SLOVENIJE

V imenu Čebelarke zveze Slo-venije vas z veseljem vabim na 3. Apimondia Forum o apiterapiji in 2. Apimondia Forum, o apikvaliteti, ki bo potekal v Sloveniji od 28. sep-tembra do 3. oktobra 2010.

S podpisom pogodbe o orga-nizaciji Foruma o apikvaliteti in apiterapiji leta 2010 v Sloveniji, je Čebelarska zveza Slovenije dobila pomembno priznanje s strani sve-tovne čebelarke zveze Apimondia za svoje dosedanje delo in organi-ziranost.

Glede na izkušnje s kongresa Apimondia 2003, ko smo v Ljubljani gostili več kot 3000 udeležencev iz vsega sveta in več kot 190 razstav-ljavcev, smo si člani organizacijskega odbora zastavili visoke cilje tudi pri organizaciji Foruma.

Ljubljana kot glavno mesto je bila izbrana za gostiteljico Foruma kot najprimernejša lokacija za med-narodni dogodek. Na drugi strani pa je v Sloveniji veliko čebelarskih centrov, ki jih želimo pokazati kongresnim udeležencem iz tujine.

Slovenska čebelarska zveza je izbrala štiri lokacije, ki bodo gosti-le strokovne simpozije, 1. oktobra

2010: Bled, Dolenjske toplice, Lipica in Maribor.

Vsaka lokacija ima moderno opremljene prostore za udeležence strokovnega simpozija in možnost vključevanja lokalnih čebelarjev.

Udeleženci Foruma bodo imeli možnost izbire ene od lokacij glede na tematiko, ki jih zanima.

Vse štiri lokacije bodo poveza-ne z videokonferenčnim sistemom, ki bo omogočal udeležencem, da bodo lahko spremljali tudi preda-vanja na drugih lokacijah. Na vsa-ki lokaciji bo glavna dvorana in tri manjše, kjer bodo potekali prenosi z drugih lokacij.

Organizatorji bomo poskrbe-li za transferje in namestitve tujih udeležencev, predstavniki lokalnih

čebelarskih društev pa bodo poskrbeli za gostoljubnost in prijetno počutje!

V projekt organizacije želimo aktivno vključiti prav vse slovenske čebelarje, zato bomo udeležencem iz tujine poleg strokovnega dela in razstave API-EXPO omogočili, da spoznajo Slovenijo tudi kot deželo čebelarskega turizma in doživijo pristen stik s slovenskimi čebelarji in naravo.

Vabim vas, da obiščete prireditve po sloveniji, saj verjamem, da bo Forum 2010 drugačen, tudi zaradi povezanosti in odlične organizira-nosti slovenskih čebelarjev, zaradi slovenske gostoljubnosti in profesionalnosti!

Želimo, da Forum preraste v Fe-stival čebelarstva in mednarodno promocijo čebelarjenja kot zdrave-ga načina življenja!

Boštjan Noč, Predsednik Čebelar-ske zveze Slovenije

VABILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ANTON ŽNIDERŠIČ

Spoštovane čebe-larke, cenjeni čebelarji, vabimo vas, da se ude-ležite senzoričnega oce-njevanja medu, ki ga bo organiziralo ČD Antona Žnideršiča iz Ilirske Bistri-ce. Vabljeni tudi čebelarji iz sosednjih držav.

Ocenjevanje medov bo potekalo na podlagi Pravilnika o ocenjevanju medov, Pravilnika o ozna-čevanju predpakiranih ži-vil in Pravilnika o medu.

Predsednica komisije bo ga. mag. Milena Urh, člani komisije pa bodo preizkuševalci medov iz Kluba pre-izkuševalcev medu.

Čebelarji z najboljšimi medovi bodo prejeli tudi praktične nagra-de. Vzorce bomo sprejemali v Čebelarskem domu (Vencinova hiša), Levstikova ulica 8b v Ilirski Bistrici, in sicer

- 10. septembra 2010 od 17.00-20.00 ure in

- 13. Septembra 2010 od 17.00-20.00 ure.

Do 13. Septembra 2010 lahko vzorce pošljete tudi po pošti, in si-cer na naslov: g. Zorko Šabec, Pre-šernova 46, 6250 Ilirska Bistrica.

Vzorci morajo biti polnjeni v steklene kozarce s prostornino

450-500 g in zaprti z novimi kovin-skimi pokrovčki. Čez pokrovček in kozarec mora biti prepleljena pre-lepka, ki zagotavlja originalno paki-ranje. Za en vzorec je treba oddati tri kozarce. Pristojbina za en vzorec je 10 EUR, plačate pa jo lahko bodisi ob oddaji vzorca z gotovino bodisi z nakazilom zneska na TR št.: 10-100-0035699293, Banka Koper, za ČD Antona Žnideršiča, Prešernova

Mleko

Dejan Rolih

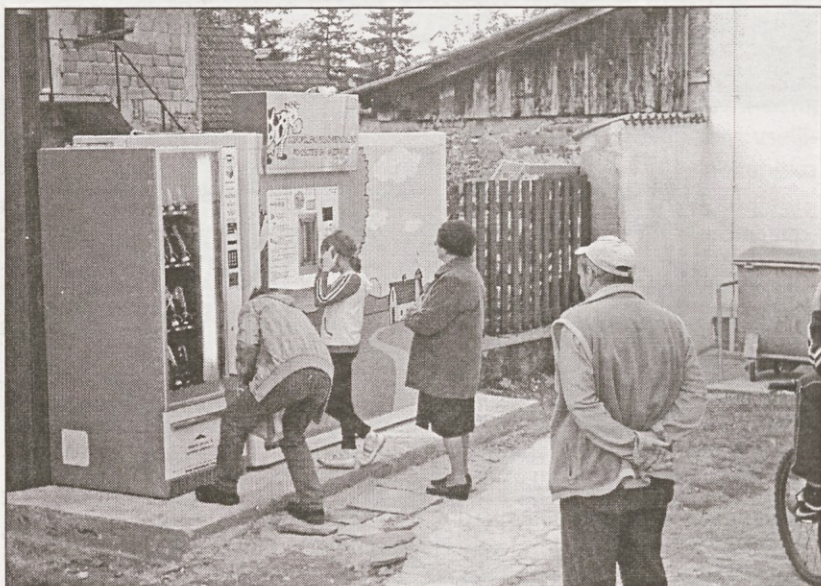
Končno ga imamo tudi v Bistrici. Mlekomat namreč. In z njim tudi prvo-vrstno domače mleko. Mlekomat je naprava, ki nam v sodobnem pomanj-kanju časa omogoča, da še lahko pijemo sveže, domače mleko. Sistem so razvili v Švici in je sedaj prisoten v večini evropskih držav. S tem trendom stopamo v korak tudi Slovenci in sčasoma bo mlekomat postavljen v vsa-kem večjem kraju in tako smo ga dobili tudi v Ilirski Bistrici. Lokalni pridelo-valec mleka (kmetija Tomažič iz Dobropolja) je odgovoren za oskrbovanje naprave, kjer je mleko je ves čas ohlajeno na 4° C. Mleko na mlekomatu je dnevno sveže, kontrolirano in analizirano.

Po izjavi inšpektorice je mleko v bistriškem mlekomatu zelo hranilno in ekološko čisto, kar kaže tudi analiza:

Maščobe: 4,38%

Beljakovine: 3,43%

Laktoza: 4,46%

Ko kupimo mleko na mlekomatu prispevamo k:

- svojemu zdravju (mleko ni homogenizirano),
- manjšemu onesnaževanju okolja (uporabljamo svojo steklenico),
- manjši porabi energije (ni dolgih transportov),
- ohranjanju slovenskega podeželja (podpiramo lokalnega kmeta).

Privoščite si kozarček ali dva na dan. Mleka, seveda! Ker je pomemben vir zdravja. Zaradi številnih koristnih snovi, ki jih mleko vsebuje, sodi med osnovna živila, ki naj bi jih uživali prav vsak dan. Je lahko prebavljivo in bio-loško visokovredno živilo, zato predstavlja nepogrešljiv del naše uravno-težene prehrane. S 3 do 5 decilitri mleka na dan telesu zagotovimo veliko visokovrednih beljakovin, vitaminov, kalcija in drugih mineralov. V kozarcu mleka so vse hranljive snovi, ki pomembno prispevajo k rasti in razvoju organizma, krepijo telo in povečujejo odpornost.

Ob začetku šole vam kmetija Tomažič nudi liter mleka po samo 50 cen-tov, torej po polovični ceni, zato ga privoščite sebi in svojim otrokom. Več o mleku in njegovih koristih za človeški organizem si boste lahko pre-brali v naslednji številki Snežnika.

Do takrat pa lahko za informacije pokličete na: 061/ 732-358 ali pa pi-šete na elektronsko pošto: matjaz_smolinsky@t-2.net

Lep pozdrav do naslednjic

ProDent

zobna ambulanta dr. Surina
Ilirska Bistrica
Župančičeva 5
tel.: 05 71 41 986

URNIK

po., če.: 13h - 19h

to., sr., Pe.: 8h - 13h

Zorko Šabec, predsednik ČD Anto-na Žnideršiča

Škof blagoslovil mrliško vežico na Starodu in lovsko kočo na Pavlici

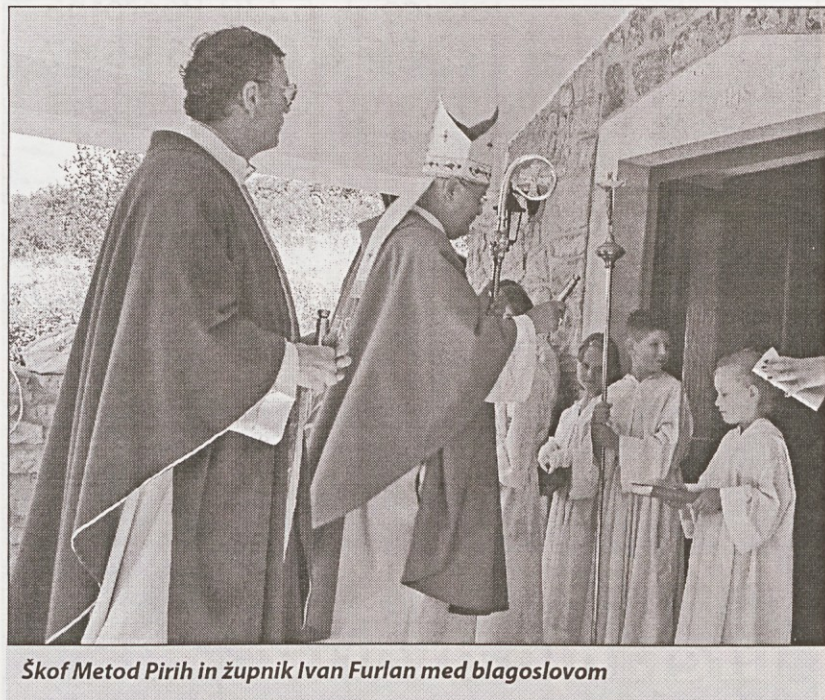
Prispevek pripravila: MZ in IŠ

V nedeljo, 8.8.2010, je bil za krajanje KS Starod veličasten dogodek, saj je škof koprške škofije msg. Me-

Po končanem blagoslovu mrliške vežice so domačini pripravili krajši kulturni program, ki ga je po-

harmonikar Blaž Šuštar in Ivan Šuštar, ki je za priložnost otvoritve mrliške vežice spesnil in recitiral pesem Mrliška vežica.

Po končanem kulturnem programu je predsednica KS Starod povabila vse udeležence prireditve na zakusko k lovski koči na Pavlici. Udeležil se jo je tudi škof in obenem

Škof Metod Pirih in župnik Ivan Furlan med blagoslovom

tod Pirih blagoslovil mrliško vežico na pokopališču v Starodu. Pred blagoslovom je gospod škof daroval mašo v cerkvi sv. Pavla, ki stoji tik ob mrliški vežici.

Teden dni pred otvoritvijo mrliške vežice smo se številni krajanje vasi Starod, Pavlica in Studena Gora udeležili delovne akcije, s katero smo počistili in uredili pokopališče in njegovo širšo okolico ter pripravili vse potrebno za blagoslov mrliške vežice.

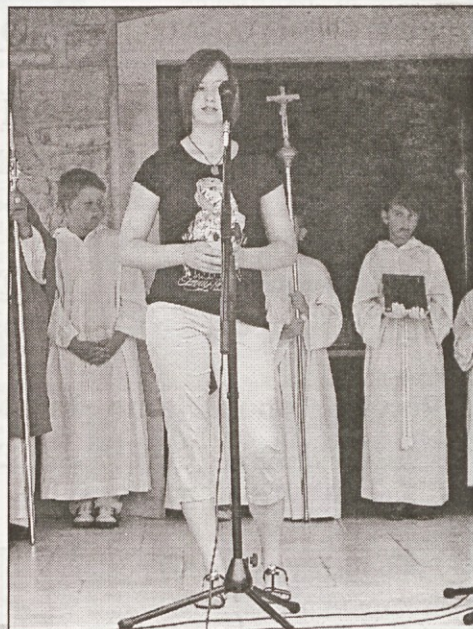
vezovala Mateja Zidarič.

Ob tej priložnosti je potrebno posebej pohvaliti trud, požrtvovalnost in vsestransko angažiranost predsednice KS Starod in predsednice gradbenega odbora Dolores Hrvatin pri izgradnji in otvoritvi mrliške vežice. Predsednica je udeležence slavja nagovorila in se jim zahvalila za podporo ter za zbrana denarna sredstva.

V kulturnem programu so sodelovali tudi recitatorka Doris Primc,

Škof med blagoslovom koč LD Bukovca

Mladi upi:

harmonikar Blaž Šuštar in recitatorka Doris Primc

blagoslovil lovsko kočo lovske družine Bukovca.

Ob odličnem lovskem golažu in pecivu, ki so ga

pripravile pridne roke domačih gospodinj, so ljudski pevci in ostali gostje ob spremljavi harmonike družabno srečanje nadaljevali do večernih ur. Vsi skupaj smo se imeli zelo lepo.

Snežnik

PIŠITE NAM

sneznik@kabelnet.net

Srečanje brigadirjev Slovenije

V soboto 21. avgusta je v Kilovčah potekalo srečanje brigadirjev Slovenije. V organizaciji društva Turn in njegovega neumornega predsednika Branka Grahorja je srečanje izzvenilo v čast in ponos vseh, ki smo tam bili. Povod srečanja je bila zadnja delovna akcija, ki je potekala 1987. leta ravno v Kilovčah. Slavnostna govornica, ministrica za obrambo Ljubica Jelušič, se je z nostalgijo spominjala tistih časov, saj je bila tudi sama brigadirka. Spomnila nas je vse, da je pomembno tovarštvo, srčna kultura in spoštovanje do sočloveka, spomnila nas je, da so bile mladinske delovne brigade nekaj izjemnega in da je potrebno ohranjati spomine na ta čas. V svojem nagovoru je tudi izrekla podporo ideji, ki se je porodila v društvu, da bi se v opuščeni vojaški objekti v mestu Ilirska Bistrica lahko uredi muzej brigadirstva Slovenije.

Na srečanju je nastopil vojaški pevski zbor, Folklorna skupina Gradina, doživeli pa smo tudi slavnostni prihod Tita in Jovanke. Srečanja so se udeležili brigadirji iz vseh krajev Slovenije in pozno v noč nadaljevali s prijetnim druženjem.

PELINOLISTNA AMBROZIJA (*Ambrosia artemisifolia* L.) – ALERGENA RASTLINA

IMETNIKI ZEMLJIŠČ SO DOLŽNI AMBROZIJO ODSTRANJEVATI !!

Zaradi velikega števila občutljivih ljudi tudi pri nas je MKGP izdalo »Uredbo o ukrepih za zatiranje škodljivih rastlin iz rodu *Ambrosia*«, ki je začela veljati 31. julija 2010. Imetniki zemljišč so dolžni ambrozijo odstraniti s koreninami vred ali njihov nadzemni del tako, da se v tej rastni dobi ne obraste več. **ODSTRANITEV RASTLIN** je potrebno opraviti ČIMPREJ, da preprečimo cvetenje in sproščanje cvetnega prahu v okolico.

Posebej opozarjamo kmetovalce, da preprečijo cvetenje in semenitev pelinolistne ambrozije na svojih neobdelanih strniščih, kjer se posebej po žetvi žit množično pojavlja.

Pelinolistna ambrozija postaja v Evropi in pri nas ena najpogostejših plevelnih vrst, hkrati pa je ena najbolj alergenih rastlin. Pri nas jo najlažje opazimo ob robovih cest in na gradbenih deponijah, kjer se množično pojavlja.

Rastlina zraste od 1,0 do 1,5 m višine. Steblo je pokončno, razvejano ter poraslo z gostimi dlačicami. Listi so mehki, deljeni in prav tako dlakavi. Rastlina spominja na navadni pelin. Rumeni cvetovi so v obliki grozdastega socvetja na vrhu stebela in stranskih vej.

Vsaka rastlina lahko proizvede preko 60.000 semen, ki obdržijo kalivost tudi do 30 let.

Ambrozija cveti od konca julija do konca septembra. Sprošča velike količine cvetnega prahu (več milijonov pelodnih zrn), ki so močan alergen in že nizka koncentracija lahko sproži alergijsko reakcijo.

Ambrosia artemisifolia L. Foto: A. Požnenel
SIMPTOMI ALERGENE REAKCIJE SO:
kihanje, ščemenje v nosu, vodeni izcedek iz nosu, otečene veke, ščemenje v očeh in oteženo dihanje.

komus
KOMUS d.o.o.
Podjetje za komunalne storitve

Jeršice 3, 6230 Postojna
tel/fax: 05 726 45 47
e-mail: komus@komus-po.si

ASFALTIRANJE

- ročno, strojno
polaganje tlakovcev,
porfido, ostalo...
nizke gradnje
urejanje dvorišč
IZDELAVA ZIDOV
- kamniti, betonski

Mednarodno srečanje motoristov ILIRSKA BISTRICA 3., 4. in 5. september 2010

Moto klub FEISTRITZ prireja prvi vikend v septembru že 11. mednarodno srečanje motoristov, ki se bo odvijalo na že ustaljeni lokaciji v Vrbici.

Vabimo vse motoriste, vse ljubitelje motorjev in ljudi željne zabave, da se nam pridružijo v petek 3. septembra, v soboto 4. septembra in v nedeljo 5. septembra.

Vse dni bo poskrbljeno za hrano in pijačo, dobro zabavo, glasbo, igre... Še posebej vabimo motoriste na **panoramsko vožnjo**, ki bo v soboto ob 17.00.

Tako v petek kot v soboto se nam bodo predstavile rock in metal skupine, v soboto zvečer nas bo zabavala legendarna rock zasedba iz nekdanjega jugoslovanskega rock prostora - DIVLJE JAGODE.

Lepo vabljeni!!

Moto klub FEISTRITZ

PD Snežnik Ilirska Bistrica posreduje in navdušuje za udeležbo na

XXX. TRADICIONALNEM SPOMINSKEM POHODU BAZOVIŠKIH JUNAKOV 2010

Planinski odsek Amaterskega športnega društva SLOGA vabi v nedeljo 12. septembra 2010 v Bazovico pri Trstu. Načrtujejo slovesnost ob 80 -letnici ustrelitve bazoviških junakov.

Program:

9.30- zbirališče na Kalu v Bazovici

10.00- pohod proti Jezeru nad Glinščico, ob robu doline do vasi Draga, vzpon preko Peska(475m), Gročane(492m), do mejnega pregoda za dvo-lastnike (s seboj imejte osebni dokument), nadaljevanje poti do koč na Jermancu(Kokoš). Krajši počitek.

13.45-nadaljevanje pohoda proti vrhu hriba Kokoš(672m) in nato do kraja ustrelitve bazoviških junakov. Sledi polaganje vencev in okviru proslave. Pohod traja približno štiri ure.

Toplo vabljeni!

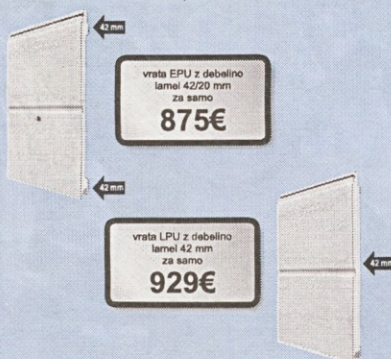
HÖRMANN
garažna in industrijska vrata

Jubilejna vrata

Odlična kakovost po neverjetni ceni

Garažna sekcijna vrata
M-vodoravni motiv, površina
Woodgrain, RAL 9016
vklj. motorni pogon Hörmann
ProMatic, montaža in 8,5 % DDV,
v 4 akcijskih dimenzijah:
2375 x 2000 mm, 2375 x 2125 mm,
2500 x 2000 mm, 2500 x 2125 mm.

POOBlašČeni zastopnik:

BLT D.O.O. IDRIJA
INDUSTRIJSKA, GARAŽNA, POŽARNA IN ZRAKOTESNA VRATA

BLT D.O.O. IDRIJA
ULICA SV. BARBARE 6, 5280 IDRIJA
TEL: ++386 (0)5 374 36 60 N.C.
FAX: ++386 (0)5 377 39 45
E-MAIL: BLT@BLT.SI, WWW.BLT.SI